

ЛУКА МАЛЕЕВ

ЗАП. МАЙОР

ТАКА ПОБЕЖДАВА

ХИТЛЕР!

СОФИЯ

1942

ТАКА ПОБЕЖДАВА

ХИТЛЕР!

ЛУКА МАЛЕЕВ

зат. майор

СОФИЯ

1942

След обиколката на западния фронт и възстановяването честта на България с издигането на Българското Знаме в Ньой, генерал Жеков беше на 29 юли 1940 г. в Берхтесгаден при Хитлер, който обрадва душата и сърцето на стария воин, като подхрани надеждата му, че и за България ще настанат по-светли дни.

А на 2 август с. г. Хитлер писа на една още по-голяма личност от неотдавнашната българска история:... **„смея да кажа, че винаги съм се отнасял с голяма симпатия спрямо българските ревизионистични претенции. Може би, не е далеч времето, когато те ще бъдат осъществени!“**.

С помощта и по застъпничеството на Хитлер ни беше върната златна Добруджа; със скъпите жертви на Хитлеровите войски ни бяха възвърнати изстрадала Македония и жадуваното Беломорие!

В чиста българска благодарност за всичко сторено от Водача на Велика Германия за моята Родина, посвещавам следващото изложение на този, за когото е написано — на Адолф Хитлер.

Авторът

Седна рядка интуиция, онази най-скритна и най-нежна способност на душата, Хитлер знаеше, когато влезе като седми член на малката и неизвестна „Германска работническа партия“, че ще може „от нищо да създаде едно велико нещо“. Тази негова способност да предчувства го подтикна да каже още в началото на движението онези пророчески думи: **„Това, що се организира днес, ще бъде по значение и резултат по-голямо от Световната война. То ще се надигне на немска земя за в полза на целия свят!“**

Ако Хитлер би тръгнал и повел германския народ по „златния среден път“, по пътя на леснината, на компромисите — никога неговите и на Германия постижения не биха могли да бъдат така небивало величави и то в толкова късо време.

Защото трябва само да се припомни, че:

преди 33 години Хитлер изкарваше прехраната си като прост работник по постройките;

преди 26 години той беше обикновен войник в германската армия; преди 22 години с шепа привърженици поде политическата борба срещу подавяващото множество противници;

преди 17 години за тази си, именно, борба лежеше в затвора;

преди 9 години застана начело на управлението в Германия и унищожи вътрешните си врагове и Версайския диктат и че

преди 2 години прие наложената му война и срази всички врагове на германската нация в Европа!

Делата на един политически мъж, на един голям общественик и държавник се преценяват най-вярно, като се сравни, какво е обещавал той и какво е осъществил. Обещанията на Хитлер за германския народ са изложени в програмата на националсоциалистическата германска работническа партия. Тази програма Хитлер възвести на 24 февруари 1920 г. Тя съдържа в едри черти целите на националсоциализма и остана непроменена, защото никой нямаше право да я измени. Само когато се постигнат поставените цели, програмата от само себе си ще излезе от сила.

Ето изцяло с нейния автентичен текст досега непубликуваната у нас

ПРОГРАМА НА НАЦИОНАЛСОЦИАЛИСТИЧЕСКАТА ГЕРМАНСКА РАБОТНИЧЕСКА ПАРТИЯ

Програмата на националсоциалистическата германска работническа партия е една временна програма. След постигане на изложените в програмата цели, водачите се отказват да поставят нови, които биха служили само за изкуствено раздразване недоволството на масите, та да се продължава съществуването на партията.

1. Ние искаме обединението на всички германци в една Велика Германия въз основа на правото за самоопределение на народите.

2. Ние искаме равноправие за германския народ спрямо другите нации, както и унищожаването на Версайския и Сен-Жерменския договори.

3. Ние искаме земя и колонии за изхранване на нашия народ и за заселване на нашето свръхнаселение.

4. Гражданин на държавата може да бъде само този, който е сънародник. А сънародник може да бъде само този, в чиито жили тече германска кръв, без оглед на вероизповедание. Поради това никой евреин не може да бъде сънародник.

5. Който не е гражданин на държавата трябва да може да живее в Германия само като гост и да се подчинява на законите за чужденците.

6. Правото да определя управлението и законите на държавата принадлежи само на гражданина на държавата. Ето защо ние искаме, щото всяка обществена длъжност, безразлично от какъв вид, еднакво в Райха, областта или общината, да се заема само от граждани на държавата.

Ние ще се борим против корумпиращата парламентарна практика, назначаването на служба да става само с оглед на партийните интереси, без да се държи сметка за характера и способностите.

7. Ние искаме да се задължи държавата да се грижи най-напред за настаняване на работа и прехранване на гражданите на държавата. Ако не е възможно да се изхрани цялото население на държавата, трябва да напуснат Райха онези, които принадлежат към чужди нации (които не са граждани на държавата).

8. Всяко по-нататъшно заселване в страната на негерманци трябва да се забрани. Ние искаме, щото всички негерманци, които са надошли в Германия от 14 август 1914 г. насам, да бъдат заставени веднага да напуснат Райха.

9. Всички граждани на страната трябва да имат еднакви права и задължения.

10. Първи дълг на всеки гражданин на страната трябва да бъде да работи умствено или физически. Дейността на всеки един не трябва да отива против интересите на общността, а трябва да се проявява в рамката на общото и за в полза на всички.

Ето защо ние искаме:

11. Унищожаване на приходите без труд и мъка.

Премахване на материалния гнет.

12. С оглед на грамадните жертви в кръв и материални ценности, които всяка война изисква от народа, личното забогатяване от войната трябва да се счита за престъпление спрямо народа. Ето защо ние искаме пълна конфискация на всички печалби от войната.

13. Ние искаме, щото всички (до сега) съществуващи предприятия под формата на дружества (тръстове) да станат държавни.

14. Ние искаме участие в печалбите на големите предприятия.

15. Ние искаме обширно организиране и прилагане на старческата издръжка.

16. Ние искаме създаването на здраво средно съсловие и неговото запазване, незабавното социализиране на големите магазини и отдаването им с евтин наем на дребни промишленици, най-строго предпочитане на всички дребни промишленици при доставките за държавата, областите или общините.

17. Ние искаме една реформа за земята, приспособена според нашите национални нужди, създаване закон за безвъзмездното отчуждаване на земите за общополезни цели. Премахване на поземления данък и възпрепятстване на всяка спекулация със земята.

18. Ние искаме безогледна борба срещу тези, които с дейността си вредят на общия интерес. Мерзките престъпници спрямо народа, експлоататорите,

използвачите и др. трябва да се наказват със смърт, без оглед на вероизповедание и раса.

19. Ние искаме заместване на римското право, което служи на материалистичния световен ред, с едно германско общо право.

20. За да се даде възможност на всеки способен и прилежен германец да добие по-високо образование и да може да заема ръководна длъжност, държавата трябва да се погрижи за основно разширение на нашето общо народно образование. Учебните планове на всички просветителни институти трябва да се нагодят според изискванията на практическия живот. Проникването в държавната идея трябва да се цели още от начало на разсъдъчната способност посредством училището (гражданското учение). Ние искаме особено даровитите бедни деца да се издържат на държавни разноски, без оглед на положението и професията на родителите им.

21. Държавата трябва да се грижи за подобрене на народното здраве чрез покровителстване на майката и детето, чрез забрана за използване на детския труд, чрез прокарване на физическо засилване посредством въвеждането със закон на гимнастическа и спортна повинност, чрез най-голяма подкрепа на всички сдружения, които се занимават с физическото възпитание на младежта.

22. Ние искаме премахването на наемната армия и създаването на народна войска.

23. Ние искаме закономерна борба срещу съзнателната политическа лъжа и нейното разпространение чрез пресата. За да се даде възможност за създаването на германска преса ние искаме, щото:

а) всички редактори и сътрудници на вестници, които излизат на германски език, да бъдат сънародници;

б) негермански вестници да могат да се издават само с изрично разрешение от държавата. Те не бива да се печатат на немски език;

в) да се забрани със закон всяко финансово участие в германски вестници или тяхното поставяне в морална зависимост на негерманци, като за наказание на нарушенията се прилага закриване на такова вестникарско предприятие, както и незабавното изгонване извън Райха на участващите негерманци.

Вестници, които рушат общото благо, трябва да бъдат забранени. Ние искаме закономерна борба срещу насоката на изкуството и литературата, която упражнява разрушаващо влияние върху живота на нашия народ, както и да бъдат затваряни заведения, които нарушават гореспоменатите изисквания.

24. Ние искаме свобода за всички вероизповедания в държавата, доколкото те не увреждат нейната стабилност или не докосват чувството за приличие и морал на германската раса.

Партията, като такава, застъпва становището на едно положително християнство, без да се обвързва с признаването на което и да било вероизповедание. Тя ще се бори против еврейско-материалистичния дух в и извън нас и е убедена, че едно трайно заздравяване на нашия народ може да се постигне само отвътре навън върху основата:

Общата полза пред собствената полза.

25. За прокарване на всичко това ние искаме: Създаване на една силна централна власт на Райха. Безусловен авторитет на политическия централен парламент над целия Райх и неговите организации въобще.

Образуване на съсловни и професионални камари във всяка от съставните държави за провеждане на издадените от Райха общи закони.

Водачите на партията обещават да се застъпят безогледно за прокарване на гореизложените точки, ако е нужно с цената на собствения си живот.

Мюнхен, 24 февруари 1920 г.

От тогава, за двадесет години, тази програма на малката Хитлеристка партия стана програма на голямото националсоциалистическо движение, наложи се като политика на цялата германска нация и беше възприета като светоглед от всички други народи и държави, които се наредиха на страната на Германия в борбата за новия ред.

КРАТЪК КОМЕНТАР

Вярно е, че същността на националсоциализма и неговото величие и дълбочина се възприемат най-добре не чрез тълкувания, а чрез преживявания вътре в душата. Но все пак едно малко тълкувание на националсоциалистическата партийна програма, един малък коментар не е излишен, особено за читателите българи. Иначе програмата остава неизяснена и може да даде, както е давала много пъти до сега, възможност на недоброръководни противници да изкривят основните идеи на национал-социалистическото движение.

От строго текстуалния превод на програмата се вижда, че Хитлер е изтъкнал чрез особено подчертаване двата крайъгълни камъка, двете основни идейни опори на програмата — **премахване на материалния гнет и общата полза пред собствената полза.**

Тези две искания, съчетани заедно, обусловят „новата държава“, новия социален ред.

Волята на Хитлер, задачата, която той си постави и която възложи на националсоциалистическото движение в Германия, беше: **от хаоса да създаде социален ред и да се гарантира този ред за вътрешното укрепване на държавата.**

Но Хитлер знаеше, че социалният въпрос не ще може да се разреши, докато голямата, подавяващата част от народа е поставена под **материален гнет** (това е материалното заробване на гражданите, на стопански слабите от тях, под всичките му възможни форми при стария ред, или накратко: използването на слабите работници от силния капитал).

Премахването на материалния гнет е следователно главната ос, около която се върти всичко. А когато се възприеме като принцип, че **общото благо е най-върховен закон**, ще се стигне до Хитлеровите формули, че **народното стопанство трябва да служи за задоволяване нуждите на народа, а не за висока рентабилност на вложения капитал и че парите трябва да обслужват държавата и не бива капиталът да стане държава в държавата.**

В подобряването на социалните условия, което значи подобряване условията на живота за голямото мнозинство от народа, Хитлер търсеше вътрешното заздравяване на Германия, след което можеше да се повдига глас и за външно-политически искания.

Вътрешното заздравяване и по-голямата социална правда обаче не значи разграбване и унищожаване на създадени материални блага, щом са изработени и придобити по честен начин.

Националсоциализмът признава частната собственост и я поставя под закрила на държавата, обаче с оглед на благото за народа ограничава безмерното натрупване на богатства в ръцете на отделния гражданин.

Всички други искания в програмата от финансово и социално естество целят по-доброто разрешаване на проблема за народностната общност, чрез която се е искало да се постигне вътрешното засилване на Германия. Никоя теза

от програмата не бива да се тълкува с комунистическа или болшевишка тенденция, както умишлено правят това някои заинтересовани страни.

Вярно е, че националсоциализмът не иска връщане назад, не иска възстановяването на провалилата се стара система с нейните династии и привилегировани класи. Той се стреми към единението на всички германци, безразлично дали интелектуалци, или хора на грубия труд. Защото Хитлер беше казал пак още в началото: „Когато се борят помежду си умът и мускула, **няма един победител, а има двама победени!**”

Като се беше обявил против **диктатурата на пролетариите**, Хитлер не искаше да бъде допусната също и **диктатурата на профитарията** (използвачите).

Борбата на Хитлер беше насочена отвътре навън. Тя целеше освобождаването и прочистването на германския народ, за да се създаде един трети Райх на социална справедливост и национална свобода, единен вътрешно, силен външно, готов да отстрани несправедливостите от мирните диктати, да постигне обединението на всички германски земи с майката-отечество и да отстои правата на политически и териториално обединената германска нация към равноправие за живот и за използване на световните блага.

Така е трябвало винаги да бъде схващана и обяснявана програмата на националсоциалистическата германска работническа партия.

Идеите, прокарани в програмата, са били застъпвани от Хитлер в неговите речи от началото на политическата му кариера; те са обширно пояснени и обосновани по-късно в книгата му „Моята борба” и са били оръжието, което го доведе до властта. Вътрешното им съдържание и истинската крайна цел беше и си остана: **сигурност за утрешния ден на германския гражданин в народностната общност и сигурност за бъдещето на Германия сред световната общност.**

РЕЗУЛТАТИТЕ ЗА ШЕСТ И ПОЛОВИНА ГОДИНИ В МИР

При изследването на трайните причини за германските победи идва сега ред да се отговори на няколко важни въпроси:

Успя ли Хитлер да изпълни своята политическа програма?

Промени ли националсоциализмът съществено вътрешния живот на германския народ?

Създаде ли националсоциалистическото движение здравата предпоставка за поемане отново от германския Райх на световните роля и значение, които се припадат на германската нация по историческо право?

Отговора на тези въпроси ще може да добие всеки, като проследи точка по точка, какво е променено и какво е постигнато от националсоциалистическия режим на Хитлер през времето, откакто беше поета властта — 30. I. 1933 г. — до началото на войните — 1. IX. 1939 г. — т. е. само за 6 ½ години.

30 януари 1933 г. е изходна точка на поврата, който настъпи за германската нация с практическото прилагане на Хитлеровата програма.

Резултатите от това са следните:

По точка 1. от програмата. Възвърнати бяха към Германия: а) **Саарската област** (1,912 кв. км. с 812 000 души население) чрез извършеното на 13 януари 1935 г. допитване до населението, което има за резултат: от 528 005 подадени гласове 477 339 бяха за Германия.

б) **Австрия** или Остмарк (83 857 кв. км. с 6 760 000 души население) чрез присъединяването ѝ на 13 март 1938 г. Допитването до народа на 10 април с. г. даде за резултат: 99,08% от подадените гласове одобриха политиката на Хитлер, одобриха присъединението.

в) **Судетската област** — покрайната земя в границите на Бохемия и Моравия (28 700 кв. км. с 3 500 000 души население) в първите дни на октомври 1938 г. чрез наложено споразумение (последница от Мюнхенската спогодба на 29. IX. 1938 г.).

г) **Мемелската област** (2 416 кв. км. със 149 000 души население), която първоначално беше отстъпена на силите от съглашението, а в последствие присъединена към Литва — чрез спогодба с литовското правителство, на 22. март 1939 г.

Картината на тези мирновременни придобивки на територии и населения ще бъде пълна, ако се добавят и:

отхвърлянето на ограниченията за Рейнската област по Версайския диктат и пълноправното и свободно нейно включване в границите на Райха, извършено на 3 март 1936 г. и

поискването на германски протекторат от Бохемия и Моравско, което Хитлер прие на 15 март 1939 г.

Така в течение само на шест години Хитлер успя от излязлата от Световната война намалена Германия

с 468 358 кв. км. и 61 800 000 души население

да създаде до пролетта на 1939 г. една Велика Германия

с 635 281 кв. км. и 85 700 000 души население.

Това са небивали постижения, в мирно време, от една повалена държава, без кръв и жертви! Едва ли човешкият разум може да измери и прецени, какво е направил Хитлер за Германия за това така кратко време!..

По точки Исканото равноправие на германския народ с унищожаване на мирните договори и обезпечаване на
2. и 3. необходимите за Германия земи и колонии, за което не
от програмата. остана време да се постигне по мирен път, дойде ред да се разреши с оръжие.

Пробивът, направен на мирните диктати със Саарската област, Австрия, Судетската област и Мемел, трябваше поради упоритостта на предишните и вечни врагове на Германия да се разшири със сила. Защото дори и Обществото на Народите не беше съюз за по-добро общо техно бъдеще, а сдружение спекулативно, за гарантиране изпълнението на непоносимо тежките мирни договори. И за да има развързани ръце, Хитлер реши, че Германия трябва да излезе от този пристрастен международен ареопаг. Това Хитлерово решение намери спонтанното одобрение на германския народ. Защото в Германия всички имаха подобно на Хитлер своята национална гордост, което не значеше, че трябва да се презират другите, но че трябва да се цени и обича най-много собственият народ.

Развоят на събитията от есента 1939 г. насетне потвърди редица Хитлерови мисли, изказани от него много отдавна, но добили цената на пророчества.

...„Политика се прави не чрез веене на палми, а с меч!“ — „За правото не бива да се молим; правото се извоюва!“ — „Бог по начало не освобождава боязливи народи.“ — „Детински наивни са тези, които се залъгват от мисълта, че ще може да се постигне поправка на Версайските неправди чрез молби и

заклинания!“ — „Държавните граници се създават от хора и хора, могат да ги променят.“ — „Падналите по бойните полета от 1870/71 година 40 000 германски войници създадоха мощта и осигуриха живота на 40 милиона германци.“ — „На милионите паднали или пострадали в Голямата война германци ние дължим да създадем една нова и свободна Германия.“ — „Това не е милитаризъм, а е самосъхранение!“ ...

Тъкмо стремежът на Хитлер за самосъхранение на германската нация доведе днешните войни, резултат от които досега е възвръщането на Германия отнетите ѝ области:

Познания¹, Западна Пруссия и Коридора — от Полша;

Данциг като свободен град под полски контрол;

Северен Шлезвиг — от Дания;

Областите **Ойпен** и **Малмеди** — от Белгия;

Елзас и **Лотарингия** — от Франция.

Така Германия си извоюва равноправието и обезпечи достатъчно голяма територия върху Европейския континент за свободно съществуване на германския народ.

Днес този народ не само се изхранва от земята си, но дори подпомага за изхранването на други народи², а изхранва за сега и над 10 милиона военнопленници.

<p>По точки 4., 5. и 6. от програмата.</p>	<p>Редица закони и мероприятия, целещи главно По точки запазването на германската раса и заздравяване устоите на германската народностна общност, очистиха арийското мнозинство от чуждите елементи, главно еврейството, което от векове насам паразитираше върху германското народностно тяло.</p>
---	---

Още с поемането на властта от Хитлер беше предприето рационално отделяне на гражданите на държавата от негерманците, гости в Германия и всички обществени служби се заеха само от изпитано верни и способни германци.

¹ Позенска област, днес в територията на Полша, град Познан – бел. ред.

² На 1. IX. 1941 г. нашата официозна преса изнесе, че през пролетта на тази година, когато по липса на житни запаси у нас трябваше да се прибегне до царевичната смес за приготвяне на така нужния за изхранването на българското население хляб, **България е закупила 1 100 тона жито от Германия** от нейните запаси!

Обаче равноправието не превръща гражданите на държавата в равноценни! Характерът и способностите са различни. По достойнството на проявени качества се заемат ръководните служби в германския Райх. Пътят за преуспяване стои всекиму открит и в благородното и честно съревнование е залогът, че най-достоините в Германия ще управляват и прилагат усилията си за все по-голямо преуспяване на германската народностна общност.

По точки 7. и 8. от програмата. Премахването на безработицата и създаването на условия за един здрав и спокоен социален живот обезпечиха прехранването на гражданите на държавата. Гладът в Германия беше избегнат единствено поради гениалната организация — тя поддържа и през военното време едно редовно и достатъчно продоволстване не само на войската, на населението във вътрешността, но и на населението в окупираните чужди територии.

Не безработица има днес в Германия, а напротив — работа за всички, за много повече двойки работни ръце от числото на германските. Обилието от работа създава все по-голямата нужда от работници. Затова в Германия се търсят работници-чужденци. Наличността на толкова много милиони военнопленници не намали нуждата от работни ръце. По сведения от октомври 1941 г. в Германия има два и половина милиона работници чужденци.

По точка 9. от програмата. Новите закони уеднаквиха правата и задълженията на всички граждани на държавата. Привилегировани съсловия и касти няма вече в Германия. Всеки е считан еднакво полезен за обществото, стига да влага чрез труда си някаква ценност в общата народностна съкровищница.

Хитлер тръгна с девиза: „Работата облагородява!“ и признава благородство само на този, който твори за обща добродетел.

Бил на младини сам работник, той най-добре разбираше нуждите и настроенията на работничеството. Да привлече това работничество в услуга на държавата, на националната общност, беше една от големите цели на Хитлер. И той действително може да се смята щастлив, че има правото да каже: „**Аз извоювах на германския Райх германския работник!**“

По точка 10. от програмата. Че всички германци са обзети днес повече от всеки друг път от съзнанието на дълга, че трябва да се работи — по това не може да се спори. И повече наистина не може да се желае: в никоя друга страна в света не се е работило и не се работи

така гениално организирано, така продуктивно, както в Германия след идването на Хитлер на власт! И работата не спира, като че ли действително „работата създава работа!“ и винаги ще създава работа в Германия.

Всред германската народностна общност не може да се помисли за дейност на отделния, която да не е от полза за общото, за всички.

По точка Общият кипеж на работата в Германия увлече всички в шеметния темп на творчеството.

11.
от програмата. Днес с положителност може да се твърди, в германската стопанска структура няма възможност за добиване на приходи без труд и мъка.

От друга страна, е премахнат и материалният гнет, така че никой никому не робува и за всекиго трудът е едно свето и светло дело. Обезпечен за утрешния ден, работникът отива с радост на мястото си сред неспирно движещите се машини на фабриката, като е дълбоко убеден, че и неговият принос за изграждане на Велика Германия е достойно оценен от Водача и народа.

По точка Може би искането за конфискация на печалбите от войната, така добре обосновано с оглед на грамадните жертви във война, понасяни от народа, не би се предвидило
12.
от програмата. в програмата, ако можеше да се очаква, че толкова скоро германският народ ще бъде превъзпитан.

Печалбите от Световната война отидоха по свой ред — главно с отнемането имуществата на евреите, които бяха най-безогледните в трупане печалби, докато истинският народ на държавата умираше по бойните поля.

Днес, при така нарасналото съзнание за общи жертви от всички за изнасянето на войната до успешен завършек, личното забогатяване през време на войната е изключено в Германия.

Трябва да се има предвид, че днес не съществува страна в света, която да разполага в неограничено количество с всичко. Това толкова повече за Германия, която поради много причини, а най-главно, защото Англия искаше да продължава блокадата си и след мирните договори, не можа да попълни след Световната война своите запаси.

Но въпреки това германската предвидливост и строгото разпределение на отпушаните продукти са запазили пазара от язвата на повишаването на цените.

Най-чудното е, че от всички воюващи и невоюващи държави Германия има най-малък процент поскъпване на живота. И това съвсем не е случайно! То е резултат на сложни предпазни мерки и закони, които регулират и охраняват, така че е избегнат всеки смут или сътресение във вътрешността на страната, а от там и в душите на бойците.

**По точки
13., 14., 15. и 16.
от програмата.**

Изхождайки от началото, че настаналата след Световната война стопанска криза може да се отстрани, като всеки народ по отделно намери в себе си средства да я превъзмогне, Хитлер реши, че трябва първо да се уредят в Германия отношенията между капитала, стопанството и народа, което ще рече: да се премахне странната и груба форма в отношенията на работодатели и работници. Налагаше се едно миролюбиво споразумение, за да не може нито работниците да се поставят на предно място, нито да се премахне собствеността, или с други думи — да настане едно съгласуване на интересите, за да няма за напред в Германия нито локаути, нито стачки.

Класовата борба винаги е рушила устоите на държавата, а германската държава е германският народ. Защото 70% от германския народ са германските работници. Значи, ако се внесе смут в германската народностна общност, ще пострада главно германското работничество.

Докато подклаждачите на класовата борба бяха вложили като същина на тази борба и крайна цел господството на буржоазията да бъде заменено с господството на пролетариата, Хитлер заяви открито, че е против заменянето на една диктатура, упражнявана от известна класа или каста, с друга диктатура.

И Хитлер се зарече да унищожи марксизма — това беше първоначално негова лична клетва, която стана свещен дълг на националсоциалистическото движение. Този дълг се прояви в диктатурата на народа, разбиран в неговата неразривна общност.

С особен патос цитираше Хитлер казаното от един германски поет: „Германия ще достигне върха на своето величие, когато нейните бедни синове достигнат съзнанието да станат нейни най-верни граждани!“

Като обикновен войник, Хитлер опозна тези бедни синове на Германия, които четири и половина години отстояваха и умираха по бойните поля. Тази велика саможертва те даваха, не, за да спечелят нещо за себе си, а само в отзвук на върховния позив за народна солидарност и на пламенния вик на германската кръв.

В няколкото само мирни години на управление Хитлер не забрави нито за миг германското работничество и чрез редица закони и мероприятия направи

от германския работник равноправен и уважаван член на народностната общност, доволен днес, сигурен за утрешния ден и обезпечен за своите старини.

Редом с интереса и грижите за работничеството Хитлер радеше и за заздравяването на средното съсловие, на дребните промишленици, които със своя предан труд и неотслабваща ревност творяха блага за целия народ.

И тези широки народни маси — работничеството и средното съсловие — застанаха зад Хитлер с безгранична вяра в неговото желание да въздигне Германия, на която те съставляват твърдата и непоколебима броня.

Не по-малко ценно в това отношение е и селячеството в Германия. То получи такава подкрепа и импулс за работа, каквито никога не е имало. Хитлер успя да върне германския селянин към земята и да му обезпечи прехраната чрез земята.

По точка 17. от програмата.

С девиза: „Почитай труда и уважавай работника!“ беше издигнат така също и германският селянин не само пред другите слоеве на народа, но и пред самия себе си. Селското съсловие, което винаги е било гръбнакът на държавата, което не само е изхранвало, но е и увеличавало населението, се отърси в скоро време от настъпилата след Световната война криза и отново стана жизненият извор на германския народ.

Чрез създаването на закона за поемане от държавата изхранването на населението се регулира пазарът на всички земеделски продукти, продажбата им на трайни и задоволителни цени се обезпечи, така че германският селянин може да обработва земята си с радост, защото му са гарантирани максимум доходи.

Освен това законът за наследствеността на селското стопанство запази навеки земята за земеделеца: тя стана неотчуждаема и неделима. С този закон се обезпечи за винаги възможността на земеделеца да разчита на своята земя, да знае, че неговите труд и мъка не са напразно и че синът му ще предаде тази същата земя на неговия внука така, както той я е получил от баща си.

Това е тази голяма реформа за земята, нагодена според германските национални нужди. Земята престана да бъде обект за спекула!

Самото поемане на властта от националсоциалистите беше такова предупреждение към вредителите на интересите на народностната общност, че експлоататорите

По точка 18. от програмата.

и използвачите се изпокриха в черупките си, за да не се подадат никога вече навън от тях.

Това, което беше възможно и търпяно при миналите режими, при управлението на Хитлер стана много голяма рядкост, за да изчезне съвсем в сегашната война.

Така че наказването със смърт — такова наказание се прилага извънредно малко в Хитлерова Германия — стана излишно и по отношение вредителите на народа.

И този факт — че в Германия през тази война не познават нападта от експлоататори и използвачи, както не познават и шпионските мрежи от Световната война — не се дължи само на обстоятелството, че са отстранени от обществения живот евреите и са поставени под режим на особено лесно наблюдение, но и главно, защото сега там има една здрава ръка, едно здраво управление.

По точка 19. от програмата. От когато Хитлер пое властта, понятието за право доби отново своя истински смисъл. Националсоциализмът направи правото такова, каквото трябва да бъде: извади го от формалното му съществуване и го издигна до непроменим народностен и етически принцип. Германското право можа да се създаде и развие само в идеята за възстановяване единството на целия народ. Това ново право взе под закрила възприетите от националсоциализма пет основни предпоставки за възможното съществуване на нацията: раса, земя, държава, чест и работа. А величието и обединяващата сила на националсоциалистическото законодателство се проявяват най-ярко именно там, където се касае за защитата на тези неизменни ценности.

Най-съществените националсоциалистически закони са тези за запазване на расата; за обезплодяване на наследствено болните; за наследствеността на селското стопанство; за премахване на парламентаризма и партикуларизма (съществуването на отделните държави провинции и свободни градове); за свободата на въоръжаване; както и веригата закони за защита на работника и за прокарване на социална правда.

Римското право не подходеше към германското чувство, към германското разбиране. То беше тям чуждо. Напротив, от всички нови германски закони лъха националсоциалистическата идея. За прокарването на националсоциалистическия светоглед в бъдещите законодателствования е основана още в юни 1933 г. Академия за германското право.

Борбата за създаване на германско общо право е борба за увековечаване на националсоциализма. На конгреса на юристите в 1936 г. министър д-р Ханс Франк е казал: „От хармонията между право и народ, между държава и съдилище, между власт и чест ще израсне държавата на националсоциализма, държавата на единението, на свободата и на правото.“

**По точки
20. и 21.
от програмата.**

Националсоциалистическата държава се грижи за умственото, физическото и националното образование, каляване и възпитание на подрастващото поколение. Редом с това тя взема най-рационални мерки за опазване и подобрене на народното здраве, при особени грижи за родилката и детето.

Майката и детето са залог за вечното съществуване на един народ!

Крайната цел е да се продължава вечно съществуването на германската нация, като се създават едно след друго по-здрави и по-жизнеспособни поколения, достойни да се справят с всяка несполука в живота и готови да жертват всичко за народностната общност.

Всяка държава е обречена на погибел, ако смъртта коси ежегодно повече хора, отколкото се раждат, както беше и в Германия през годините на тежката нужда на германския народ.

Националсоциалистическата държава е поставила на първо място като цел формирането на характера, особено за придобиване на волева твърдост и решителност, двете свързани с готовността за поемане на отговорност.

Така настойчиво създаваната и в другите области хармония е също цел и при възпитанието на младежта — хармония между тялото и духа. Защото „едно прогнило тяло не става ни най-малко по-красиво чрез блестящия ум“ — както казва Хитлер. Ето защо той определя идеала на красотата в чудното съгласуване на **хубаво тяло, блестящ ум и благородна душа**. Отделното едностранчиво развитие на което и да е от тези три съществени качества не е достатъчно, за да може съвременният човек да бъде на висотата, за която е създаден и призван.

А човекът в своята народностна общност ще бъде тогава ценен, когато у него са дълбоко вгнездени националната му гордост и обичта към собствения му народ. Който обича народа си, доказва това единствено чрез готовността да дава жертви. Не е национализъм само викането на ура! И не е национализъм да се срамуваш от някои среди на собствения си народ! В младото сърце трябва да се циментират наравно националното чувство и чувството за социална справедливост.

По този път на възпитание върви младежта на Германия и откакто Хитлер ръководи съдбините на германския народ са заангажирани в тази велика цел семейството, партийната организация на Хитлеровата младеж, училището, трудовите лагери и казармата. Казармата е последното и най-върховното училище за германеца — след казармата младежът вече се счита гражданин на държавата. Германската девойка става гражданка след отбиване на трудовите си повинности, като се ожени и роди дете.

Минавайки през всичките тези етапи на живота, младежта се проявява със своите скрити заложби и понеже над нея има винаги организиран контрол, способностите на всяко едно дете се преценяват почти безпогрешно.

Най-способните деца се отделят и биват изпращани съобразно наклонностите им в разните специални училища и организации. Там се дава последната подготовка, за да може новият гражданин да прояви най-голямата си творческа енергия в областта на своята дейност.

Така — чрез коренна промяна във възпитанието на подрастващото поколение и с даването свободен път за усъвършенстване на даровитите и способните — се създават бъдещи граждани, годни за практическия живот, здрави и калени, за да бъдат страж на Германия и вътре — за запазване на народностната ценност и вън — пред враговете на отечеството.

По точка Нещастният изход от една война не е непоправим, тъй
 както и най-лошият мир не е вечен.

22.
от програмата. С такова убеждение в душата си започна Хитлер своята политическа кариера. Преживял Световната война като обикновен войник, той беше имал възможността най-добре да прецени достойнствата и качествата на германския народ в полето на честта.

В дните на най-тежкото падение, веднага след загубването на войната, Хитлер започна да се бори, за да не настъпи отчаяние сред германския народ, да не се отдаде той към разрушаващия стойкостта на една държава пацифизъм. Хитлер казваше: „Не е мъж този, който не се бори и брани; не е народ този, който не е готов, когато стане нужда, да се опълчи като народ на полето на честта!“

Още на 4 май 1923 г., като говори за начина, по който Германия ще може да бъде възобновена, Хитлер обяснява: „Едва когато въпросът за защитата на нацията, който въпрос на първо място не е технически, а е духовен, волеви, бъде разрешен по начин да може германският народ да разбере, че политика може да се прокарва със сила и само със сила, тогава ще бъде възможно възстановяването на Германия.“ И Хитлер завършва този ден речта си с апела: „Нашата задача е да

готвим меча, който ще бъде нужен на личността, която ще ни води, когато тази личност се яви. Нашата задача е да дадем на диктатора, когато той дойде, един народ, зрял за него. Пробуди се, германски народе! Денят на спасението приближава!”

С такива апели подготвяше Хитлер към зрелост и желание за нова борба германския народ още от начало, без да може да очаква, че той ще доживее да стане водач на германския народ и че ще поеме в енергичната си ръка подготвяния по негово внушение меч, меч духовен, чрез който в течение само на шест години германският народ изкова своето непобедимо оръжие.

Още на 14 октомври 1931 г., в едно отворено писмо до тогавашния райхсканцлер Брюнинг Хитлер писа: „За нас националсоциалистите армията е представителният и фактически израз на мощта на нацията за защита на нейните интереси навън!”

Последователен остана той — Хитлеровата последователност е едно специфично негово качество — и по отношение на преценката си за ролята и значението на армията. Той подготви най-ревностно условията за премахването на наложената на Германия наемна армия и превръщането ѝ в една народна войска.

Хитлер проповядваше, че народна войска е тази, която се въодушевява от волята на народа; войска, която не служи за пари; войска, която се вдъхновява от отечестволубие, гордост и надежда за възвеличаване на Германия. В създадената от Хитлер народна войска освен старите ценни качества на германската армия на миналото се вгнезди и новият националсоциалистически дух.

На 16 март 1935 г. със закона за възстановяване на военната мощ беше отхвърлена и премахната наемната армия и се въведе отново общозадължителната военна служба. Пет дни по-късно друг закон обяви военната служба като почетна служба към германския народ, а военните сили бяха признати за възпитателно училище на нацията.

Така беше възвърната германската военна чест, която при хиляди сражения не е била посрамена! И от стохилядната наемна армия беше създадена отново една голяма германска националсоциалистическа народна армия.

Неин създател и неин върховен вожд стана Хитлер, един от милионите войници-герои на Световната война!

Какво извърши тази новосъздадена германска войска е известно. То ще бъде приповторено и по-нататък в това изследване.

По точка 23. от програмата. Изчистването и заздравяването на германското народностно общежитие националсоциалистическото правителство започна чрез прочистване на пресата, която години наред беше служила на чужди интереси. Това прочистване се прояви най-напред в отстраняване на негерманците. Тривената с десетки години наред германска душа се почувства изведнъж освободена от меркантилното потисничество на еврейския капитал.

Сега вече иначе щедро надареният германски народ можеше да твори свободно и да създаде чисто германски печат, литература и изкуство.

И това също става в съгласие с разбиранията на Хитлер, който в 1923 г. беше казал: „Ние не можем да мислим за нов възход на германския народ, ако не се възстанови германската култура и преди всичко германското изкуство.“

„И тъкмо във времето на стопански лишения и грижи е важно да се обясни на всички хора, че една нация има и други задачи... Ако има народи, които не искат да признаят това, то те са загубили по-добрата съставна част на своята кръв и тяхното погиване е само въпрос на време...“

С възстановяване на духовните ценности на германската душа Хитлер успя да повдигне и морала на германския народ.

Днес в Германия не може да виреят нито съзнателната политическа лъжа, средство на която беше необузданият печат, нито упражняващите зловредно влияние върху германската нация изкуство и литература, под каквато и форма да се явяват те.

Печат, литература, изкуство — всичко трябва да бъде за народа, да дава отблясък от душата на народа и от преживяната в германските сърца революция.

По точка 24. от програмата. Свободата на вероизповеданията в германския Райх се запази. Всеки може по свой начин да установява отношенията си към Бога, по свое разбиране да бъде блажен.

Хитлер беше преценил и писа в книгата си „Моята борба“: „Религиозните учения и организации на народа не бива да бъдат докосвани от политическия водач. Иначе той би трябвало да стане реформатор, ако има способността за такъв, но да не бъде политик.“

След идването си на власт националсоциалистическото правителство съзираше в християнството непоколебимите основи за морала и нравствеността

на народа. В интереса на това християнство то се помъчи дори да примири и обедини отделните воюващи помежду си вероизповедания. В религията националсоциалистическото правителство очакваше да намери подкрепа при заздравяването на моралните устои на народа. Религията трябваше да бъде една опора всред основната промяна на разбиранията, кардинална парола на които бе, че общата полза трябва да предшества личната полза. Искането според Христовото учение, богатият да даде една риза за бедния беше получило в Хитлеровата идея едно по-практично приложение — първообслужване на общността.

**По точка
25.
от програмата.** Никога в Германия не е имало такава силна централна власт, никога не е имало по-народно правителство, защото никога народът не е стоял зад държавния глава, зад неговите органи, по-единен, по-въодушевен.

Националсоциалистическият режим на Хитлер е най-чистото проявление на демократическите принципи. В страните, които се гордеят да са представителки на демокрацията, никога не е имало толкова пълно и непосредствено участие на народа в управлението на държавата, или иначе казано, в уреждането на своята собствена съдба, каквото виждаме сега в Германия.

Никога историята не е отбелязала такова по свой драговолен почин поето задължение на политически водачи да прокарат партийната си програма, ако е нужно и с цената на собствения свой живот!

*
* *

Хитлер и неговите първи политически сподвижници създадоха една партия, която преследва великата цел да се запази Германия за германския народ. Затова партията е народът, партията е държавата.

Националсоциализмът е устремен към бъдещето на нацията. Хитлер беше достатъчно убедителен, когато тълкуваше, колко погрешно беше залегналото у болшинството от народа разбиране, че ако една война се загуби, губи само държавата. „Горчивият опит ни научи, че не кайзерът, не известни привилегироваши класи загубиха войната, а че нея загуби германският народ, работникът и селянинът!“ проповядваше Хитлер.

Обаче Хитлер съумя от низините на падението и отчаянието да издигне същия този работник и същия този селянин, за да станат те мощни лостове в пресъздаването на германската народностна общност, на германския трети Райх.

Това е едно от делата на този велик човек. Велик по историческо призвание, защото,... както казва идеологът на националсоциализма на третия Райх, Мьолер ван ден Брук (23.4.1876 — 30.5.1925): „Велик човек е този, който може най-силно и най-дълго да влияе на човечеството!“ И Мьолер ван ден Брук намира тайната за влиянието на Исус Христос в неговата вечна непостижимост, същевременно и във вечното му служене за пример.

Твърдението, че „гениите са като метеори, които изгарят, за да осветят вековете“, е напълно приложимо и по отношение на Хитлер. Той изхабява своя живот в борбата за налагане на новия светоглед, който ще остане като нов ред в света за през вековете!

Друга една мисъл твърди, че „човечеството има своето величие в това, че винаги си е поставяло задачи, които не е могло да разреши“. За гения Хитлер обаче смело може да се каже, че величието му се крие, именно, в това, че той си поставя само задачи, които може да разреши.

В поставените и постигнатите от Хитлер задачи, в изнесените победи ще търсят идващите поколения истинското величие на неговия необикновен гений!

МИРОЛЮБИЕТО НА ХИТЛЕР

Колкото и да съзнаваше и проповядваше Хитлер, че външнополитически въпроси се разрешават със сила и че държавни граници се променят с меч, все пак той се придържаше с ревност и настойчивост до друга една своя мисъл: „Дипломацията трябва да се грижи да запази народа, да не го остави той да загине безцелно, макар и с героизъм!“

Враговете на Германия обаче твърдяха и продължават още да твърдят, какво Хитлер бил най-големият смутител на мира, че е заплашвал всички народи с нападение и потисничество, както и че е създал една страшна военна машина, за да сее вредом опустошение и беди. Но тези обвинители премълчаваха и премълчават един факт: че те самите принудиха Водача на Германия да прибегне до оръжието.

Хитлер наистина искаше сигурност и равноправие за германския народ, но това не може да му се впише в грях. Грехът е другаде, в Англия, Франция и васалните им държави, които имаха едно желание — да се запази насилието, извършено с мирните договори. На предложенията от Хитлер за мирно разрешаване на жизнените въпроси за Германия, другите държави отговаряха с неспирно увеличаване на въоръженията.

Но нека се остави фактите да говорят сами, така, както историята вече ги е вписала.

Германия беше обезсилена и обезоръжена, с едно силно разстроено стопанство и милиони безработни, когато Хитлер стана райхсканцлер. Вътре немощ и отчаяние, навън врагове. Към старите врагове от запад се бяха присъединили нови от изток и юг. И всяка съседна държава беше заграбила германски земи.

„Едно тежко наследство поехме ние с властта!“ — казваше Хитлер.

Но въпреки нерадостното и опасно положение на Германия Хитлер отправи първия свой апел към разума на съседните държави на 17 май 1933 г., само сто дни, след като беше поел властта и ръководството на германската политика.

Хитлер заяви, че политическото умиротворение и стопанското съвземане на всички държави ще може да се постигне, като се ревизират мирните договори и премахне деленето на народите на „победители“ и „победени“. Тези договори вместо ново разпределение на Европа със зачитане на народностните граници и обезпечаване условия и средства за съществуване и напредък на народите

създадоха страшен хаос. Но тъй като Германия беше изпълнила вече най-тежките клаузи на договора за мир, имаше право да поиска и другите държави да направят това, което същият договор ги задължава.

За осигуряване на мира в света Хитлер предложи от името на германското правителство готовността на Германия

а) да подпише нови международни задължения, с които ще се гарантира сигурността на всички, щом и другите народи поемат същите задължения;

б) да премахне цялата своя военна организация и разпусне допуснатата ѝ от Версайския договор малка армия, ако и другите държави пристъпят към коренно разоръжаване.

И Хитлер завърши отлично аргументираната си реч с думите: „От деня на подписването на Версайския договор, който трябваше да бъде като дело на мира основният камък за нова и по-добра ера за всички народи, 224 900 германци, мъже и жени, старци и деца, обзети от мизерия и отчаяние, сложиха край на живота си.

Тези неподкупни жертви обвиняват духа и прилагането на един договор, в ползотворността на който вярваха наивно милиони хора не само в страните на победителите, но и в Германия.

Дано другите нации се убедят в непоколебимото желание на Германия най-после да се сложи край на един период, препълнен с човешки заблуждения, за да се намери пътят към общо разбирателство върху началата на равноправието.”

На този апел на Хитлер не последва никакъв отговор. Вместо това — продължаване на въоръжаванията.

А Обществото на Народите, орган на силите победителки, заяви, че трябвало най-напред Германия да бъде „на изпитание”, преди да се пристъпи към разговори с нея по въпроса за разоръжаването на другите страни.

Това изявление преля чашата... и на 14 октомври 1933 г. Германия напусна Обществото на Народите, защото както беше предрекъл Хитлер: „Мъчно ще можем да останем и за напред в Обществото на Народите, щом като постоянно ни считат за народ от втора категория и уронват името ни!” А той държеше на становището си, че „Германия може да вземе участие в международни спогодби и съглашения само като равноправен член. Не ще се намери народ с чувство на чест и правителство със съзнание за дълг, които биха могли да мислят друго, да действат другояче.”

В речта си относно причините за тази стъпка на Германия Хитлер изрази откровеното желание на германския народ за разбирателство с Франция. И повтори: „Ако светът реши да унищожи оръжията си до последната картечница, ние сме готови веднага да се присъединим към тази конвенция. Ако светът реши да се премахнат някои оръжия, ние сме готови да се откажем предварително от тях. Ако обаче светът одобри за всеки народ определено въоръжаване, ние не сме съгласни да бъдем изключени като народ, имащ ограничени права.“

На 18 декември 1933 г. Хитлер прави трето предложение за подобрене на международните отношения. Срещу липсата на желание за разоръжаване на другите той идваше сега с опита си поне да се ограничи въоръжаването.

Хитлер предложи:

- а) Германия да се признае за равноправна;
- б) силно въоръжените държави да не увеличават повече въоръженията си;
- в) Германия да може да се възползва от признатото ѝ равноправие без никакво нападателно заплашване на някоя друга европейска сила;
- г) общо задължаване за хуманно водене на войните и ограничаване употребата на известни оръжия срещу населението на воюващите страни;
- д) общ контрол от всички държави за изпълнението на тези задължения;
- е) гарантиране запазването на мира чрез пактове за ненападение, подновявани след всеки 10 години.

Като потвърждение за искреността на новото Хитлерово предложение беше сключеният на 26 януари 1934 г. пакт за ненападение между Германия и Полша.

Тъкмо в предвечерието на подписването на този пакт, Хитлер беше казал пред кореспондента на „**Paris Soir**“:

„Нима е оправдателно да се убият два милиона хора, за да се освободят други два милиона от робство?“

Но Франция зае едно напълно отрицателно становище и по това предложение на Хитлер и заедно с Англия и Русия предпочете да засилва въоръженията си.

И при все това на 1 март 1935 г. Хитлер не е загубил още надеждата за едно подобрене на отношенията между Германия и Франция. Той говори този ден от Саарбрюкен към освободеното население на Саарската област и заявява:

„Ние се надяваме, че чрез акта на вашето присъединяване към майката-отечество, който е една изравняваща справедливост, едно проявяване отново на естествен разум, да, ние се надяваме, че чрез този акт се подобряват окончателно отношенията между Германия и Франция. Така, както ние искаме мира, трябва да се надяваме, че и великият съседен народ е съгласен и готов да търси мир с нас. Трябва да се даде възможност, щото два големи народа да могат да си подадат ръка и чрез взаимни усилия преодолеят опасностите, които застрашават съществуването на Европа.“

Искреността на Хитлер проличава и от нееднократното му заявяване, че Германия няма никакви претенции за Елзас и Лотарингия, че се отказва за винаги от мисълта да си ги възвърне... макар и това отричане да беше много тежко за германската душа.

Франция обаче продължаваше да остава глуха и не се отвърна от подетия път на прекомерно въоръжаване и търсене на съюзници. В това отношение я поддържаше и Англия, като и внушаваше, че Хитлер е военствена натура и търси войната.

Положението на Германия ставаше все по-опасно. Политиката на обкръжаване, същата като преди Голямата война, беше започнала отново да се прокарва. Хитлер не можеше да остане в бездействие и на 16 март 1935 г. въведе отново общата военна повинност.

В прокламацията по този случай Хитлер каза:

„Светът не само би понесъл един стогодишен мир, но такъв мир би бил благодат за човечеството. Обаче светът не може да понесе стогодишно делене на победители и победени!“

„Правителството на днешния германски Райх желае само да има една морална и материална сила. Това е силата, която ще може да защитава мира за Райха, а чрез това и за цяла Европа.“

Макар и да върна на германския народ честта и самостоятелността да разрешава независимо своята военна защита, Хитлер възвести едно вече четвърто подред предложение за най-широки споразумения, за да стане войната невъзможна, като се премахне употребата на разрушителни оръжия и

възприеме воюването с по-хуманни средства. Това ново предложение е речта му пред Райхстага на 21 май 1935 г.

Вместо отзвук — Франция се съюзи със Съветска Русия и системата на обкръжаването взе по-заstraшителен за Германия вид.

На Хитлер не оставаше нищо друго, освен да потърси мерки за защита на Германия. Първата мярка беше — да затвори грамадния отвор от към запад, който примамваше Франция към лесно нападение на Райха. Затова на 3 март 1936 г. той заповяда на германските войски да навлязат в Ренания³. Така се унищожиха друга една тежка клауза на Версайския диктат — демилитаризираната Рейнска зона се зае на общо основание като германска територия от германски войски.

Това свое действие, предизвикано от повелята да бди за Германия, Хитлер свърза с постоянното му предлагане на споразумения за запазване на мира.

На 13 март с. г., само десет дни подир навлизането на германските войски в Ренания, Хитлер говори в Карлсруе и заявява:

„Аз имам амбицията да си поставя паметник в германския народ и знам, че е по-добре да го поставя в мир, отколкото във война... Вместо гранати, аз бих желал да видя, че се строят повече къщи за германските работници — това би бил моят паметник... Обаче стремежът ми към мир не трябва да се схваща, че ще оставя да се засегне германската чест, че ще допусна някога германският народ да бъде роб някому!“

А на 19 март с. г. в Кьонигсберг Хитлер казва:

„Германия няма намерението да нападне никому в Европа, но тя също така няма желанието да понася повече страдания за напред“ ... „Аз подавам ръка — а зад мен стои единен цял народ — на другите народи за опрощаване и разбирателство!“

А на 31 март 1936 г. Хитлер развива един обширен друг план за омиротворяване — пети по ред — и предлага редица практически мерки за осигуряването на европейския мир. Между тези мерки най-същественото е предложението му да се сключи един 25-годишен пакт за ненападение и сигурност между Франция и Белгия, от една страна и Германия от друга. Този гаранционен пакт или „западноевропейска спогодба за сигурност“, към която

³ Авторът визира Рейнската област в Германия – бел. ред.

може да се присъедини и Холандия, да се преподпише от Англия и Италия като сили-гарантки.

Целящ по този начин успокоение на запад, Хитлер изявява готовността си да сключи подобни пактове за ненападение и с държавите на германските югоизточна и северозточна граници.

Постигне ли се това, Хитлер ще върне Германия отново в Обществото на Народите, стига да се реши, че Обществото на Народите не може да има никаква връзка с мирните диктати и да се възприеме принципът за колониалното равноправие.

Но и този зов на Хитлер в полза на мира не намери отзвук. Напротив — след съюза между Франция и Русия Англия издаде планове си: английският генерален щаб влезе в преговори с френския. И не след дълго Англия и Франция накараха Чехословакия, която беше от по-рано съюзница на Франция, да сключи договор и със Съветска Русия, чрез който Чехословакия стана мост между Изтока и Запада. Като се вземе в съображение и обстоятелството, че Чехословакия владееше високото плато на Бохемия и Моравско, което Бисмарк някога беше нарекъл „цитадела на Европа“, която цитадела се беше врязала като клин в сърцето на Германия, може да се прецени, колко по-опасно ставаше положението на германския народ, поставен в центъра на Европа, изложен отново да се брани на два фронта.

Требваше вече да се действа — иначе Хитлер, който беше поел една голяма отговорност пред германския народ, трябваше да загине заедно с народа си.

Хитлер изпревари обкръжаващите Германия държави и преди още те да са готови за война, ги постави пред свършени факти.

Пресни са още в паметта на всички съвременници тези мирновременни победи и присъединявания на територии, за които се вече спомена, когато се разглеждаха постиженията на Хитлер по точка 1. от програмата на неговата партия: Австрия, Судетската област, протектората над Бохемия и Моравско, Мемелската област. С това толкова благоприятно за Германия изменение на южната и източната и граници се разбърка голяма част от планове на Англия и Франция.

От изток беше останала само една упорита съседна държава — Полша.

За да се разбере обаче полската упоритост или, по-право казано, упоритостта на полското правителство, което беше изцяло под влиянието на

Англия, ще е необходимо да се проследи набързо английската политика от седемдесет години насам и главно нейната игра след Мюнхенската спогодба.

Френско-пруската война 1870/71 изтъкна на Европейския континент една нова велика сила — обединената от Бисмарк Германия, втория германски Райх.

Това германско издигане не можеше да се понрави на Англия, която губеше влиянието си на континента. Един жизнен народ, обединен, излязъл току-що победител от войната срещу Франция, щеше да заеме тъкмо онова положение, което му се пада.

Ето защо Англия започна да насъсква другите европейски народи, като сочеше опасността от германския милитаризъм.

А фактът е, че докато Германия от 1871 до 1914 година можа да остане в пълен мир с всички народи в света, Англия постоянно беше заангажирана с военни експедиции и войни: за Египет, с бурите, анексирания в Азия и Африка, за Кипър, за Бирма, за Трансваал и пр.

И въпреки тези завоевания и грабителства англичаните се смятат за „миролюбив“ народ, който „никого не заплашва“. Те сочат, че Германия има агресивни намерения, защото германците били милитаристи.

Англия винаги е твърдяла, че се бори за защита на демокрацията, за свободата на малките народи или за запазване на „европейското равновесие“, като е разбирала това равновесие по един странен начин: станеше ли една европейска държава по-силна от другите, английската политика започваше да потиква други да обявят война на силната държава. Тогава Англия се притичаше в помощ със заемане пари, които се връщаха обратно в Англия чрез доставчиците на оръжия и муниципи.

След Световната война Англия беше доволна — Германия излезе победена, унижена, разстроена стопански, разколебана духом. Това нейно състояние трябваше да се поддържа и то се поддържаше с успех за Англия до идването на Хитлер на власт.

Но от 30 януари 1933 г. насетне настъпи една значителна промяна, един съдбоносен поврат: ако Хитлер успееше да запази в Европа мира, какво ще стане с плутократите, които използваша войните, за да засилват своята мощ, да увеличават богатствата си? — Не! Това не бива да се допусне. Затова Англия реши да приложи старата своя рецепта: коалиционна война. Защото в течение на 235 години Англия беше предизвикала 12 коалиционни войни върху Европейския материк, значи на всеки двадесет години по една война. И веднага тя се залови да

подготви сегашната, тринадесетата по английско внушение коалиционна война в Европа. В 1914 г. Англия постави девиза „Против агресивността!“, сега тя вдигна плаката „Против хитлеризма!“

Подготовката за новата война се извършваше бавно, когато, напротив, въоръжаването на Германия под ръководството на Хитлер отиваше необикновено бързо. И макар че Хитлер беше вече флагрантно нарушил Версайския договор с възстановяването на германската военна мощ, окупирането на Рейнската област и присъединяването на Австрия, все пак за Англия не беше дошло още времето. Новата коалиция нямаше още силата, за да се противопостави на дръзкия непокорник, който сега беше насочил жадно погледа си към Судетската област, отстъпена от победителите на Чехословакия.

В Лондон настана паника след войнствения тон първо на Гьоринг, а после на Хитлер на конгреса на националсоциалистите в Нюрнберг 1938 година. Хитлер закри конгреса на 12 септември, като обяви, че е завършено германското укрепяване на запад, и сложи ултимативно на Бенеш въпроса за завръщането на Судетските земи. Той закле своите сънародници да вдигнат гордо глава и „никога да не я прекланят повече пред чужда воля!“

Нямаше друг изход — разпаленият Хитлер можеше да подпали Европа тъкмо в момент, когато коалицията се въоръжава! — затова Невил Чембърлейн, премиер-министърът на Негово Величество Краля на Великобритания, макар и повлиян от военната треска на страната си, но вътрешно още убеден, че прибързаната стъпка води опасност за Англия, на 14 септември потърси Хитлер и му предложи да прелети при него, за да се опитат да намерят едно мирно разрешение на парливия въпрос...

Историята не знае друг случай Англия да е отивала на преговори!... Нейното достойнство не позволяваше някога това, когато крале и монарси стояха на тронове в Европа. А сега... сега на чело на Германия стои един човек от народа, един бивш ефрейтор и въпреки това при него отива английският благородник, премиер-министърът на най-мощната империя...

Хитлер беше добре преценил силата си и решил да настоява до край. Че първата му среща с Чембърлейн в Оберзалцберг на 15 септември не даде веднага искания резултат, че вторите му преговаряния на 22 и 23 септември в Годесберг на Рейн изостриха отношенията и клониха към скъсване — това не стресна Хитлер. Той беше сигурен, че ще успее; ще успее не за себе си, а за судетските немци, за Германия.

Англия обаче продължаваше двуличната си игра, както винаги. От една страна, преговори, а от друга — насъсквания и подбуждане Чехословакия да не

отстъпва. Бенеш, окуражен, отиде далеч с провокациите си и накрай заповяда обща мобилизация.

На 26 септември вечерта Хитлер говори пред наелектризирано множество в Спортпаласт в Берлин и на войнствеността на Бенеш отвърна: „Като първи войник аз повеждам сега народа си, а зад мен — това светът трябва да знае — следва един цял народ, но един друг народ, не този от 1918 година!“

На следващия ден цяла Европа е във възбуждение — Бенеш иска война, Англия обявява изключително положение, а вечерта думите на Чембърлейн прелетяват по етера и издават, че той вече не може да удържи положението и запази мира...

И в този краен момент бързо се намесва Мусолини. На 28 септември се водят преговори за незабавна среща на първите държавници на четирите европейски сили: Хитлер, Мусолини, Чембърлейн и Даладие.

Срещата стана на 29 септември в Мюнхен и решението на държавниците предотврати и този път войната, но потвърди една нова победа на Хитлер — Судетската област беше върната на Германия!

Никога човечеството не изпита по-осезателно думите, казани някога от германския историк Хайнрих фон Трайчке (1834—1896), че „хората правят историята“.

Да! Хората: Хитлер, Мусолини, Чембърлейн, Даладие.

На утрото след Мюнхенската спогодба на четиримата Хитлер и Чембърлейн подписаха друга една двустранна спогодба — Германия и Англия да разрешават за напред спорните си въпроси винаги по споразумение, за да се гарантира мирът в Европа.

Това разбирателство, това желание на Хитлер и Чембърлейн, възприето като „вечен мир между двата големи народа“, се пукна като сапунен мехур още с връщането на Чембърлейн в Лондон. Британският печат поде разпалена борба против Германия и против политиката на Чембърлейн. В борбата участваше не само опозицията, но и множество от съпартизаните на министър-президента, който можа да спаси положението си само като се съгласи да увеличи кредитите за въоръжаване.

Насъсквачите за война в Англия намериха свои поддръжници и в Америка — сам Рузвелт предложи обединение на демокрациите и търговски бойкот срещу Германия и съюзницата ѝ Италия.

А в това време събитията в централна Европа се развиваха все по-благоприятно за Германия. Словакия се отдели от Чехия и се обяви независима. Пред заплахата на революцията чешкото правителство потърси протектората на Германия.

Колкото да прикриваха гнева си в Англия, като външно заявяваха, че окупирането на Бохемия и Моравия не засягало английските интереси, все пак недоволството пролича. Чембърлейн се видя принуден да се върне към изпитаната английска система: коалиция от всички европейски държави против Германия. И без да се бави, той започна да обещава щедри гаранции, особено на малките държави. На тази английска уловка се подаде първо Полша и с това предреша своето погиване. Година и половина по-късно станаха жертва на английските гаранции също Гърция и Югославия.

Противно на английската система Хитлер беше установил практиката за сключване на отделни двустранни пактове. Англия обаче продължаваше да търси да заангажира в борбата, ако е възможно, всички европейски държави.

Как Полша изпита първа несигурността на английската гаранция ще се види по-нататък.

На новоприложената политика на обкръжаване Германия противопостави не толкова пакта си с Италия, колкото готовността на целия народ да следва Водача. А светът или по-право английските насъсквачи, като че ли бяха забравили, какво Хитлер не беше се уплашил от нищо нито през 4½ години войни, нито през дългите години на политическата му борба. Той не беше се отклонил от своя единствен път — пътя на дълга.

По въпроса за Данциг и Коридора — новоназрялата за рационално опериране рана — Хитлер застана отново смело и прямо, с готовност да посрещне всичко, каквото може да дойде. Той беше категоричен и в писмото си до френския министър-председател Даладие от 27 август 1939 г.:

„Аз поставих едно ясно искане: Данциг и Коридорът трябва да се върнат на Германия. Трябва да бъдат отстранени на нашата източна граница съществуващите македонски бъркотии! ... Че за това сега нашите два народа ще трябва да встъпят в нова унищожителна война е не само за Вас, но така също и за мен, Господин Даладие, твърде болезнено. Обаче, както вече отбелязах, аз не намирам повече възможността да се повлияе по наша инициатива на Полша за разумно поправяне на едно положение, което е непоносимо за германския народ и за германския Райх.“

Цялото съдържание на това писмо носи нотка на тъга, че обществената съвест в Европа не се зае да поправи грешката на „миротворците“ от Версай, но и излъчва пълната решимост да се приеме вече неизбежната война.

Първата фаза или по-право първата война беше най-бляскаво завършена. Германското оръжие премахна на Изток несправедливостта. Германският народ се почувства отново обнадежден, крилат подем и повишен дух обзе германското войнство.

Хитлер обаче остана хладен. Възторгът от победите над Полша не помрачи неговия разум и ако и Англия и Франция да бяха вече от преди месец обявили война на Германия, той отправи шестия свой апел за избягване на разширяването на войната.

Това беше речта му на 6 октомври 1939 г. пред Райхстага. Трябва да се припомни и подчертае, че тази реч, този позив да не се допусне разразяването на войната и на запад, се отправи към световното обществено мнение, след като опасността от изток, така голямата опасност за Германия от воюване на два фронта, беше напълно отстранена: Полша вече не съществуваше, а със Съветска Русия Германия имаше пакт за ненападение.

Хитлер обяви Версайския договор за несъществуващ вече. Германия нямаше други искания за териториални придобивки или гранични поправки с изключение на искането и да и се върнат колониите, което искане не е ултимативно, тъй като свободната търговия и стремежът за общо стопанско благополучие ще го уредят. Той предложи и под гърма на оръдията мир и сигурност на отделните народи чрез намаляване на въоръженията. Разцветът на всеки един народ трябва да се осъществи в рамките на общо сътрудничество.

Но конференция за траен мир и обща сигурност не може да се събере, докато трещят оръдията, или докато войските стоят мобилизирани. Такива големи международни проблеми трябва да се разрешат „преди още да са потънали в кърви милиони хора и преди да бъдат разрушени милиарди ценности“.

Защото — заключава Хитлер:

„Немислимо е да продължава сегашното състояние на Запад. Всеки нов ден ще поглъща все повече жертви. Тогава може би Франция за първи пъти ще обстреля и срине Саарбрюкен. Германската артилерия от своя страна ще си отмъсти, като разруши Мюлхаузен. Тогава пък Франция ще си отмъсти, като бомбардира Карлсруе, а Германия след това ще обърне топовете си към Щрасбург. После френската артилерия ще обстреля Фрайбург, а германската —

Колмар или Шлетцадт. Тогава ще се поставят по-далекобойни оръдия от двете страни и разрушението ще взема все по-широки размери. А онова, което накрая не би могло да бъде достигнато от далекобойните оръдия, ще бъде разрушено от летците. Всичко това ще бъде много интересно за известна категория международни журналисти и много полезно за фабрикантите на оръжия, муниции и пр., но за жертвите то ще бъде ужасно!”

(Какъв пророк се показва Хитлер с тези си предричания!.. . Само че „ужасното” се стовари през май-юни 1940 г. главно върху Франция!)

„Тази борба на разрушение няма да се ограничи само върху континента. Не! Тя ще обхване и моретата. Днес няма вече никакви острови.

Народните имуществва в Европа ще бъдат разпръснати от гранати, а народната сила ще се облее в кърви из бойните полета. Но един ден между Германия и Франция, въпреки всичко, пак ще има една граница, само че тогава вместо цветущи градове там ще се простират поля от развалини и безкрайни гробища...

Нищо, че тези мои схващания могат да бъдат преценени от господин Чърчил и компания като израз на слабост или страхливост. С техните мнения няма защо да се занимавам. Аз правя тия изявления, защото, разбира се, искам да спестя страданията и на моя народ. Но ако схващането на господин Чърчил и съдружието му се наложи, в такъв случай това мое изявление ще бъде последното. Тогава ние ще се бием!

Нито силата на оръжието, нито времето ще принудят Германия да капитулира. Ноември 1918 не ще се повтори в германската история. Надеждата обаче да се разложи нашият народ е детинска. Нека господин Чърчил е убеден, че Великобритания ще победи. Аз обаче не се съмнявам нито за миг, че Германия ще бъде победителката!

Съдбата ще реши, кой има право. Едно е само сигурно: **в световната история никога не е имало двама победители, но често се е случвало да има само победени.** Такъв беше случаят и в последната война.

Нека онези народи и техните водачи, които споделят моите разбирания, вземат сега думата. А другите, които вярват, че ще постигнат чрез войната по-доброто разрешение, нека отблъснат протегнатата им моя ръка.

Като Водач на германския народ и като канцлер на Райха мога в този момент да благодаря на Всевишния, че той така чудотворно благослови тежката борба за нашето право, и да го помоля да ни помогне, а също да помогне и на

другите да намерим истинския път, по който ще се постигне новото щастие на мира не само за германския народ, но и за цяла Европа.”

Съдбата и на този апел остана същата, каквато беше и на всички други предложения на Хитлер за истинско омиротворяване на Европа. Отговор от другата страна не последва. Но затова пък последваха германските победи в Норвегия, Холандия, Белгия, Франция, Югославия, Гърция и сега в Съветска Русия...

Новите факти потвърдиха старата истина, че Англия изнасилва другите народи да не приемат толкова пъти предлаганата им Хитлерова ръка за честно сътрудничество към създаване на един нов по-справедлив ред в света.

Световната история е световен съд — тя не ще се забави да признае, че Хитлер, въпреки всички клевети, е радеел от всички най-много за запазването на мира в Европа.

ВОЕННИ ПОБЕДИ

Две години вече продължават войни и в началото на третата година се довършва най-голямото, небивало до сега в историята сражение — „сражението за Европа“, или още по-право, „сражението за унищожаването на болшевизма“.

През изтеклите две години започналата на 1 септември 1939 г. германополска война се превърна във война на Германия и против Англия, Франция, Норвегия, Холандия, Белгия, Югославия, Гърция, а от няколко месеца насам и против Болшевишка Русия...

С изключение на Англия и на Съветска Русия всички други от споменатите държави са вече окончателно победени, военните им сили — унищожени, а териториите им — завладени. Сега Съветска Русия се намира под мощните удари на германското всепобеждаващо оръжие и се гърчи пред поражението си. А Англия, изгонена страхотно от Европейския континент след разгромяването на нейните експедиционни войски из Норвегия, при Дюнкерк, в Гърция и на остров Крит, стои изолирана на своя остров и чака плахо реда си да бъде доунищожена. Напразни са постоянните и домогвания да отсрочи опасността за себе си чрез заангажиране във войната на нови други държави. С всяка една германска победа се приближава все повече редът на Англия и тя ще понесе своята гибел, за да възсияе върху развалините на нейната егоистична плутократическа система новият така силно желан и с толкова борба извоюван световен ред.

Тези така величави победи на германското оръжие — победи по суша, по вода и във въздуха — са, явно е, последните гръмове на една гигантска борба за живот или смърт.

Вече две пълни години се изнася тази война от германския народ против различни по раса, народност и характер противници, при нееднакви географски условия, под резки климатически промени. И въпреки това — победи, вредом победи, винаги победи!

От центъра на Европа, заеман някога от бивша Полша, германският победен устрем се насочи на север, в Норвегия, между тесни фиорди със стръмни скалисти брегове. После победният замах на германските войскари беше свърнат към запад, от където дебнеха да се нахвърлят върху Германия най-отявлените и врагове Франция и Англия. След сразяването на съюзените противникови сили и завладяването на Холандия, Белгия, северна и западна Франция чак до Бискайския залив настъпи едно временно по-продължително затишие. Това беше затишие пред новата буря, която наближаваше да се разрази върху английския остров. Но британските отговорни държавници, върли

представители на плутократическия режим, почувстваха непосредствено приближаващата буря, стреснаха се от опасността и приложиха в ход всички свои стари похвати. Загубили борбата на север и запад, те замисляха да подпалят югоизтока на Европейския континент.

Подир дълга редица дипломатически постъпки, заплашвания и опити за грубо въздействие от страна на английските органи и агенти Румъния беше окончателно загубена за Англия, защото Германия се спусна до Дунава. Гърция и Югославия обаче се оставиха да бъдат въвлечени в борбата. Това отклони за кратко време германския победен марш към югоизток и доведе новите успехи: Югославия и Гърция бяха разбити и завладени. Германците установиха една здрава своя база на остров Крит.

Операциите на германците върху Балкана и по островите на юг не отслабиха отстояването по крайбрежията на Скандинавия и западна Европа. Нещо повече — Германия изпрати свои войски в помощ на италианците в северна Африка, като в същото време неподозирана от никого е съсредоточавала грамадни сили и против Съветска Русия, за предотвратяване на една навдигаща се опасност.

Така се стигна до войната против болшеvizма, до новите грандиозни победи на германското оръжие.

Всичките тези така смело замислени и толкова успешно изпълнени военни операции, които криеха винаги изненада за противника, не са една все повтаряща се щастлива за германците случайност, нито едно неизменно за тях благоприятно стечение на обстоятелствата. Не! Те имат своите основни причини в една сложна система от обстоятелства, нови и чужди за победените досега народи, отричани от техните отговорни водачи.

Германските успехи толкова повече учудват, като се знае, че враговете на Германия се сражаваха и се сражават достойно, героично. Нима Франция и Англия не проявиха на запад и последния възможен напън, за да победят? Или пък нима Съветска Русия не продължава да жертва безмилостно своите човешки маси, само и само, за да успее да спре вихреността на германското нахлуване в руската земя?

Ето защо „чудото“ — това шеметно „германско чудо“ — е овладяло и сърце и разум на всеки негермански съвременник на победните за Германия войни.

*

* *

За пълното изследване на причините за германските победи е необходимо да се почне от 1919 година, когато се завърши предишната борба за надмощие в света.

А какво беше тогавашното състояние на победените страни, главно на Германия? — Враждебните действия се бяха прекратили, но блокадата против централните сили продължаваше. Докато случайните победители пируваха, злата мисъл на техните държавници търсеше да умори от глад милиони недохранени старци, жени и деца. Това насади омраза и огорчение в душата на германския народ. От тази омраза, от това огорчение — след като всички бяха повярвали в 14^{-те} точки на Уилсън — се подхрани хитлеризмът, се стигна до сегашните войни.

Държавите извън Европейския континент започнаха отново да се наслаждават на охолен живот и подобряваха бързо жизненото си равнище. А угрижените германски майки търсеха храна за своите деца. В своето вечно лутане те се спряха до една група отчаяни безработни и ведно с тях чуха думите на новия Месия, на нарочения „спасител на германския народ“ и видяха Хитлер, който зовеше към неуниване, към нова вяра, че с още една последна борба ще има работа и живот за всички, ще бъдат спасени от глад децата и жените на победените.

Някога английската пропаганда на фронта и американската измама в тила бяха накарали германския народ да се откаже от борбата. Сега Хитлер зовеше към нова борба: **„Който не иска да бъде чук, ще остане наковалня. Защото наковалня сме ние днес, и ще ни чукат, докато тази наковалня не се превърне отново на чук, на един германски меч!“**

От своята несигурна още политическа трибуна Хитлер обяви нов светоглед, нови основи за преустрояването на света. Това беше плод на неговата съществена преценка, че при старата плутократическа система човечеството не може да живее спокойно и че една нова борба ще трябва да докара повече справедливост и обезпечи съществуването на жизнеспособните млади народи.

Докато вилнееше репарационният бяс на победителите, докато те искаха да доубият Германия чрез отнемането на богатствата ѝ, обеднелият германски народ, вместо да поеме пътя към революцията, се сплоти около „новия човек“ Адолф Хитлер. Всеки, който го беше чул и разбрал, намираше в него олицетворението на ценното, дълбокото вгnezдено, първичното на германската душа.

Хитлер стана **живото въплъщение на въжделенията на нацията.**

Ето къде се крие загадката, защо германските народни маси посрещнаха Хитлер с обаяние; защо неизкълчените души се увлякоха по него; защо те подеха борбата за налагане на идеите му... тази същата борба, която милиони войници днес на фронта и други милиони селяни, работници и жени в родината довършват по повеля на Водача Хитлер.

Здравите основи на тази победна борба не са в диктатурата на този действително идейно силен човек, а в духовното единение на германския народ с Хитлер и в дейното сътрудничество, което всички германци му дават.

Това единение и съгласие между Водача-Райхсканцлер и водения германски народ няма да бъдат нарушени нито от съюзените усилия на Англия и Съветска Русия, нито дори и от новите измамливи предложения на Рузвелт-Чърчил. Защото днешна Германия носи в сърцата на своите граждани образа на Хитлер и обаянието към него като към необикновен Водач.

Напусто са очакванията на враговете, че германският народ ще се разколебае в крайния си успех, ще се отрече от Хитлер.

Никога!

Хитлер измина вече трудния път — той изведе народа си от нищетата, показа му, какво може и какви права трябва да има в общежитието на народите, и сега вече германската нация заема полагащото и се първенстващо място в Европа, в тази същата Европа, където до преди няколко години и отричаха правото да живее, защото... „имало в повече двадесет милиона германци“, както беше казал Клемансо.

Но Хитлер е все още бодър, не се е изтощил и германският народ — защото успехите дават все по-нов стимул за нови победи, които са безсъмнената гаранция, че крайната победа идва все по-близо!

*
* *

Великата саможертва на германския народ — безразлично дали с оръжие в ръка на фронта или приведен над чука и плуга в родината си; обаянието на всички от Вожда Хитлер и вярата в неговите и на сътрудниците му способности; непоколебимостта, че всички висши и нисши началници във войската ще доизвоюват и последната победа; убедеността, че всички големи и малки ръководители на стопанския живот ще запазят родината им от глад и непоносими лишения; съзнанието за великата роля на германската нация и от там самочувствието, че тя е предназначена да изнесе тази борба за

благоденствието на идните поколения — ето грамадната сложност от причини и обстоятелства, които обуславят и обезпечават победите.

От друга страна — все по-силно засядащото убеждение в германския гражданин и германския войник, че тъкмо тези досега извоювани победи налагат още по-силно задължението да бъде извоювана и крайната победа с пълното сразяване на Англия. „Или— или!“ Това е повелята на живота за днешния германец.

Защото и развоят на нещата е вече такъв, че за германския народ не може да има друг изход, няма да може да се създаде живот, освен ако остане докрай победител в настоящата със съдбоносно значение за него борба.

Рядко народ е изпадал в такова положение, от което да може и трябва да излезе само като победител...

ВОЙНАТА ПРОТИВ ПОЛША

На 1 септември 1939 г. пред набързо свикания Райхстаг Хитлер изложи, че всички опити за миролюбиво разрешаване на въпросите за Данциг и Коридора са пропаднали поради неотзивчивостта на полското правителство, което накрая не е послушало дори и съвета на Англия и не е изпратило пълномощник за пряко преговаряне с Германия.

С пламенни думи и неудържима възбуда Хитлер обясни: „Версайският диктат не е никакъв закон за нас германците!... Полша обяви война на свободния град Данциг!... Ако това биха търпели германският Райх и неговият държавен глава, то германската нация не би заслужила нещо друго, освен да слезе от политическата сцена!... Моята миролюбивост и безкрайното ми търпение не бива да се смятат за слабост, а още по-малко за боязливост!... И затова аз реших да заговоря спрямо Полша по същия начин, който тя от месеци насам прилага спрямо нас!...”

И Хитлер заяви, че е заповядал да се даде отпор на неспирните провокации от полска страна и че от тази сутрин германските войски са преминали границата и настъпват в Полша. Искат се жертви, жертви от войската, жертви от народа... Но и Хитлер е решил да понесе това, което е бил винаги готов да стори. **„Целият мой живот от сега нататък принадлежи единствено и само на моя народ! Аз не искам сега да съм нещо друго, освен първи войник на германския Райх! И аз ще надяна пак онази куртка, която ми беше най-святата и най-скъпа и ще я съблека само след победата или — не ще преживея този край!”**

Това символично поемане дълга на войник със съзнание на саможертвата няма равно на себе си. С него Хитлер възпламени победния устрем в сърцето на всеки германец.

Така след двадесет години, години не на мир, а на мъст и злост, в Европа пламна отново война между две държави.

Предисторията на тази война — първи пример след Световната война за практическото прилагане на английските „гаранции” — е добре да бъде припомнена, защото многото последвали събития са я позаличили в паметта.

Версайският диктат разпокъса Германия и при фриволното прекрояване на границите ѝ отдели на изток Източна Прусия от общото германско отечество чрез обширна ивица германска земя, така наречения „Коридор”, за да имала новосъздадената полска държава изход към морето. А германският приморски

град Данциг беше оставен „свободен“, за да служи именно като пристанище на Полша.

С течение на времето Полша си създаде свое пристанище на Северно море — Гдиня. Но когато Германия, засилена след идването на Хитлер на власт, започна да повдига въпрос за промяна на неизгодното за Германия положение чрез Коридора, Полша анексира територията на същия този Коридор и искаше да се настани неотменимо върху тази ивица германска земя.

Желаейки мирно разбирателство с всички съседи на Германия Хитлер опита и успя на 26 януари 1934 г. да постигне германо-полското споразумение — това беше първият двустранен пакт на Хитлер. Споразумението целеше запазване на добрите отношения между Германия и Полша и главно взаимна защита на малцинствата, за която германското и полското правителство се обявиха на 5 ноември 1937 г. напълно съгласни.

Но присъединяването в пролетта 1938 г. на Австрия, както и връщането на Судетските земи в началото на октомври с. г., последвано от разпадането на Чехословакия през пролетта 1939 г., засили твърде много Германия и тя се явяваше вече като сериозен противник за към запад и неравен за Полша.

С друг тон започнаха германските отговорни лица да настояват за мирното уреждане на въпроса за Данциг и Коридора, което разрешаване ставаше още по-наложително за Германия след възвръщането и на Мемелската област (22 март 1939 г.).

Още на другия ден — 23 март — Полша обяви частична мобилизация.

А Англия, която беше вече подела новото обкръжаване на Германия, се обезпокои основателно за съдбата на своето протеже Полша и побърза да ѝ даде на 31 март 1939 г. гаранцията си за нейното съществуване по статутите на Версайския диктат. Това беше обявено на 6 април с. г. под формата на „взаимно гарантиране целостта на Англия и Полша“.

Навярно тази „взаимност“ беше вдъхновила премиер-министъра на Великобритания Невил Чембърлейн да заяви в речта си пред Долната камара на 19 май 1939 г.: „Ако ние бъдем увлечени в една война, ще сме сигурни поне, че великият мъжествен полски народ ще се изправи на източната граница на Германия, защото според сключената спогодба той е длъжен да ни укаже всяка възможна помощ.“

Така явно оповестеното взаимно гарантиране застави Хитлер на 28 април 1939 г. да обяви пред Райхстага, че Германия анулира германо-полското

споразумение от 26 януари 1934 г., както и германо-английската флотска спогодба.

Сега вече Полша се почувства с развързани ръце, защото бъдещето и съществуване беше обезпечено от Англия и Франция, нейната съюзница от преди и започна да тероризира германското малцинство в Данциг и Коридора.

През лятото 1939 г. напрежението между Германия и Полша растеше от ден на ден.

Но когато на 23 август 1939 г. светът беше изненадан от подписването на германо-съветскоруския консултативен и ненападателен пакт, сметките на Англия и Франция, чиято военна мисия от 11 август напоследък се мъчеше да привлече Съветска Русия към общия съюз против Германия, се объркаха съвсем.

Затова Англия предложи на 28 август да посредничи за преки германо-полски преговори. Германското правителство прие това английско предложение, като държеше за допитване до населението в Коридора. Обаче Полша, вместо да прати пълномощника си, обяви на 30 август обща мобилизация.

На 1 септември Германия отвърна с обявяването на войната, а Данциг оповести присъединяването си към Райха.

Отдавна мобилизираната по части Полша не можа да изпревари и издебне Германия неподготвена: германските армии бяха заели своето изходно положение, готови за позива на Водача, готови да литнат срещу врага. Германското съсредоточение беше извършено в две главни групи:

а) **Северната армейска група**, генерал-оберст **фон Бок**, с две армии: 3. на генерал **фон Кюхлер** и 4. на генерал **фон Клуге**;

б) **Южната армейска група**, генерал-оберст **фон Рундщед**, с три армии: 8. на генерал **Бласковиц**, 10. на генерал **фон Райхенау** и 14. на генерал **Лист**.

Изходното положение на германските войски беше извънредно благоприятно стратегически: даваше лесна възможност за обхващане на противника в клин от север и югозапад, като обезпечаваше образуването на чували, в които да бъде затворена голяма част от полската войска.

Полската войска, по численост над милион и половина бойци, беше развърната в предвечерието на войната по следния начин:

на север

а) една голяма армия северно от Варшава, с фронт към Източна Прусия; в дясно от нея, около Гродно, една друга ударна група, задача на която беше да извърши обход и обгради германските войски в Източна Прусия;

б) една голяма армия в Коридора, с двойна задача: първо — за завладяване Данциг и съдействие на опериращите в Източна Прусия полски войски, а после — за подпомагане на общото настъпление към Берлин;

в центъра

а) най-голямата полска армия около Познан, главна ударна група за през Западна Прусия;

б) една друга група между Калиш и Ченстохов — с цел за настъпване в Силезия и

на юг

една голяма група край южната полска граница от Краков до горното течение на Днестър, за охраняване главно тила на другите действащи настъпателно полски армии, както и за защитаване на полската индустриална област, докато дойде ред и тази голяма армия да бъде употребена в Германия.

Очакванията на полските отговорни водачи, подхранени от обещанията за английска подкрепа и френско съдействие, че ще могат лесно да овладеят откъснатата Източна Прусия и Данциг, както и надеждите на полските шовинисти, че войната ще се пренесе в западна Прусия и ще се завърши пред или зад Берлин, бяха фатално подценяване на духа и силите на Германия. Това подценяване продължаваше и след подписването на пакта за ненападение между Германия и Съветска Русия.

Още през първия оперативен ден германското настъпление и главно германските въздушни действия върху полски аеродруми, стратегически възли и съобщителни средища объркаха плановете и намеренията на полското командване.

На втория ден от войната (2 септември) Мусолини, макар и да беше свързал съдбата на Италия с тази на Германия посредством военния им съюз от 22 май 1939 г., направи предложение за преустановяване на военните действия.

Въпреки извоюваните успехи на германското оръжие Хитлер показа още веднъж своето миролюбие и обяви, че приема да спре кръвопролитие. Франция също се обяви съгласна да се възстанови мирът в Европа.

Обаче Англия отказа предложението на Мусолини и вместо това съобщи, че от 11 часа на 3 септември се намира във война с Германия. Франция се присъедини тогава към своя съюзник и обяви война на Германия от 17 часа на същия ден.

Така и при този опит на Мусолини войната не можа да бъде спряна. Тя продължи, за да се разрасне до нова, небивала по размери, жертви и разрушения световна война.

Изненадващата ярост на германското напредване увлече до там полските войски, че те не бяха в състояние да запушат нито един от германските пробиви. Объркването от първия ден растеше неудържимо.

На 8 септември предните германски части бяха прегазили цяла Галиция, а моторизирани колони бяха стигнали чак до Варшава, на запад от който град германците затваряха успешно един чувал с грамадно число обкръжени полски войски. За четири дни в околността на Кутно бяха унищожени близо пет полски дивизии.

В разгара на тези съкрушителни германски удари радиото от Вилна на 7 септември успокояваше: „Досегашното отстъпване на полски области е тежко, но армията е останала. Тя ще се оттегли там, където стратегически и е най-изгодно. Скоро английската флота от цялото земно кълбо ще стовари войници на френска земя, за да се помогне на Полша!“

Блажени вярващи!...

Един ден по-късно и „**Daily Telegraph**“ пригласи: „Френските армии на западния фронт започнаха настъплението. Денят за едно чувствително облекчение за Полша идва вследствие на това все по-близо.“

Когато на 13 септември най-източното германско захождащо крило приближаваше Брест-Литовск, радио Лондон разгласи едно полско съобщение: „Врагът е възпрян по всички фронтове; той не е в състояние да придобие каквито и да било успехи.“

А на 14 септември обръчът около полската столица беше окончателно сключен. Унищожителното сражение при Радом остави на германците 60 000 пленници и много оръдия и танкове. Реките Висла на юг от Варшава и Сан са преминати от напредващите германски колони. Полските войски са в неспирно отстъпление. А същия ден едно полско официално комюнике съобщи, че поляците са си били възвърнали Лодз... В същност — на този ден Хитлер е

пребивавал в Лодз и там му докладвали измисленото полско съобщение, което той посрещнал с усмивка на съжаление.

Така се положи началото на лъжливата пропаганда, обаче... ето вече две и повече години от тогава, а светът продължава да вярва само на германските официални съобщения, защото те са „съобщения на истината“.

На 15 септември германците превземат и Пшемисъл. Поляците държат още само пристанището Гдиня, столицата Варшава и Модлин.

Два дни по-късно войските на Съветска Русия настъпиха в Източна Полша.

На 18 септември окончателното разгромяване на Полша беше привършено. Полската войска беше разбита и унищожена; взетите от германците пленници надминаваха 400 000 души.

Тъй като Варшава беше отказала да се предаде, на 25 септември се започна атаката срещу обкръжената от преди седмици полска столица. Но на 27 септември Варшава не можеше повече да се държи и капитулира безусловно. 120 000 нейни защитници се предадоха този ден, а в следните дни други 40 000 войници от Модлин също сложиха оръжието си. На 1 октомври германците овладяха последните полски опорни пунктове на полуострова Хела в Данцигския залив.

Че последните остатъци от полските войски можаха да упорствуват до 27 септември и 1 октомври — това не се дължи на тяхната стойкост, а на германското решение да се избегнат излишните жертви. Това толкова повече, когато беше явно, че плодът узряваше сам!...

Маршал Ридз-Смигли беше напуснал войските си и побягнал в Румъния; същият пример на „доблест“ бяха дали правителството (то не пропусна да се погрижи да бъде изнесено през граница полското злато!) и полската интелигенция. А Водачът Хитлер беше и остана при своите войски в Полша, като докато траеха операциите извърши дванадесет полета и обиколки на фронтовете — винаги там, където трябваше да се изтръгне победата.

След цяла верига лъжливи съобщения и празни окуражавания най-послед се направи признание и от противната страна за истинското положение. Така, на 18 септември английският вестник „Times“ писа: „Полският фронт е напълно разгромен... Германците има само да съберат остатъците на една блестяща войска от повече от милион и половина души.. . Полските командващи армии нямаха нито най-малката представа, къде се намираше тяхната главна квартира;

къде беше фронтът те се научаваха само посредством комуникетата на германските радиостанции.”

Значи настъпил беше краят на лъжливите съобщения за действията в Полша, но... краят на полската държава го беше изпреварил!

Този край беше извоюван от германците с редица бляскави унищожителни победи. От тях последната, при завоя на Висла, беше най-грандиозна и доведе пленяването на 300 000 полски войници. А в края числото на пленниците достигна кръгло 700 000 души. Те наистина поеха „пътя към Берлин!“... както си бяха мечтали полските генерали.

Нов светъл ореол, нова бойна слава осия германското храбро войнство, чиито загуби от

убити 10 572

ранени 30 322 и

безследно изчезнали 3 402 души

са скъпи, но незначителни в сравнение с постигнатите безподобни резултати.

Светкавичните пробиви и загражданията на врага в „чували“ бяха новата тактика, установена и прокарана с удивителна ловкост от германското командване.

На 19 септември Хитлер посети Данциг и говори пред населението :

„Данциг беше германски, Данциг остана германски и Данциг ще бъде от сега нататък германски, докато има германски народ и докато съществува германски Райх! ... И въпреки всичко преживяно Германия беше и остана една велика сила, макар че неколцина глупци повярваха, че ще може да се потъпче правото за живот на една велика нация чрез един несъстоятелен договор или диктат!...”

А на 5 октомври Хитлер е във Варшава и пропуска пред себе си марша на героичните си войски...

Върховен миг за велик държавник и пълководец!

В отправения същия ден позив към войските на изток Хитлер казва: „Ние си спомняме за нашите паднали герои, които, подобно на двата милиона погинали в Световната война, дадоха своя живот, за да живее Германия!“

Хитлер лети с аероплана си назад, за Берлин, където на следния ден, 6 октомври, говори пред Райхстага и дава отчет за постигнатото във войната против Полша. Тази негова реч, която вече се разгледа в настоящето изложение като шести апел за мир, беше и остана пророческо предупреждение към другите, към главните врагове и насъсквачи за война, каква съдба очаква техните народи.

ПЪРВО МЕЖДУДЕЙСТВИЕ

След като приключи разгромът на Полша настъпи едно междудействие, което продължава пълни шест месеца.

Протегнатата на 6 октомври 1939 г. от Хитлер ръка беше отблъсната. На 10 октомври говори по радиото Даладие и от съдържанието на речта му пролича, че Франция остава неизменно в услуга на английските подстрекатели към война; на 12 октомври Чембърлейн се изказа в английската Долна камара и определи като цел на войната премахването на Хитлеровия режим.

Всички бяха силни на слова... А между това враговете от запад продължаваха да стоят бездейни. Като не искаха да помогнат на Полша освен с думи, те не се решаваха и сега да настъпят против Германия, а чакаха скрити в бункерите на Мажино.

Германската укрепителна линия на Запад (Западният вал, Вествалът) изпълни своето предназначение — да не допусне враговете да нахълтат в Рейнската област, толкова силно индустриализирана. Обаче никаква укрепена преграда не възпираше полета през въздушните простори. Въпреки това френските и английски аероплани много малко прекосяваха германските небеса и оставиха неповредени, както множеството важни германски мостове на Рейн, така и германските стратегически пунктове и възли.

Вместо енергични действия западните съюзници предпочетоха да търсят нови жертви за привличане във войната. И тъй като Изтокът беше изтърван за техните домогвания, английските политически и военни ръководители започнаха да спират погледите и замислите си към крайния Северозапад и крайния Югоизток на Европа.

По-нататък, когато по хронологически ред се стига до войната за Норвегия, както и до действията против Гърция и Югославия, ще се разгледат така щедро обещаваните английски „гаранции“ и „помощи“.

Сега няколко думи за тази отбранителна линия на германската западна граница, която не позволи на френската армия да нагази в германска земя и окупира Рурската и Рейнска области, както някога френски войски бяха навлезли там на 11 януари 1923 г. като „наказателна мярка“ спрямо обезсилената Германия.

Рейн е бил винаги мечта за Франция. По френска инициатива от две хиляди години насам са се водели войни с Германия, войни все за Рейн.

Първата от тези войни предприе Юлий Цезар в 58 г. пр. Христа. Много по-късно и френският държавник Ришельо (1584—1642) установи като ръководна цел на френската политика желанието Франция да получи Рейн. Тази политика продължава и след френската революция. Дантон обяви като програма на републиката: „Границите на Франция са установени от природата. Ние ще ги постигнем и по четирите им краища: на океана, на бреговете на Рейн, на Алпите, на Пиринеите. Няма сила, която да ни възпре от това!“

Последната война между Франция и Германия е завършена на 22 юни 1940 година. Друга вече Франция не ще посмее да води!

Неуморим борец за свободата и възхода на германския народ, Хитлер се прояви и като гениален ръководител на външната политика. Преследвайки своите цели, той замисли да издигне непревземаема преграда на запад — там, където по-рано френските стратегии бяха създали крепостна зона, оформена след Световната война в „линията Мажино“.

Затова Хитлер заповяда на 28 май 1938 г. незабавното изграждане на голяма укрепителна система срещу Франция. Тя трябваше да пази тила на Германия, когато ще се разрешава премахването на източните Версайски неправди.

В построяването на Западния вал се вложиха освен техническите средства на най-новото време още и усилията на хиляди и хиляди германски работници. Милиони тонове камък, желязо и цимент бяха употребени, за да се създаде „най-мощната и най-модерна укрепена линия“.

С право Хитлер обоснова нейното изграждане: „Аз направих най-мощния напън, за да услужа на мира!“ Думите му се оправдаха — с мир той възвърна Судетската област на Германия.

Титанът Хитлер създаде титанско дело на западната германска граница! С това той искаше да очертае, че френско-германската граница е вече окончателно прокарана, да потвърди не само с думи, но и с този строеж за през вековете, че Германия няма други териториални искания на към Франция.

Така се издигнаха една срещу друга две „китайски стени“ — Мажино и Западният вал.

Някога Ото фон Бисмарк беше казал шеговито на френския посланик в Берлин: „Може би ние ще престанем да враждуваме, ако един ден някаква китайска стена защитава цялата ни граница!“ Тази духовита бележка не можа да стане историческа истина... защото за германския войник и линията Мажино не беше преграда!

Но Западният вал изпълни своето предназначение — той обезпечи германския тил, докато бушуваше войната в Полша. Защото седмици наред френските войски не можаха да овладеят нито един от 22 000-те бетонни бункери по 600 км. дългата и 50 км. дълбока германска укрепена линия.

Виждайки своето безсилие, враговете на Германия решиха да приложат една отречена от културния свят система, системата на атентатите. В сегашно време още тази система е помагала и помага на Англия да се отървава от нежелателни за нея водачи и политици в нейните доминиони и васални държави... Но Бог отклони английския пъклен удар лично против Хитлер: атентатът на 8 ноември 1939 г. не успя! Взривът избухна четвърти час след излизането на Водача от Бюргербройкеллер в Мюнхен, където редовно ежегодно на тази вечер се събират около Хитлер първите му сподвижници и партийни борци.

Ударът, насочен лично против Хитлер, щеше да е дошъл тъкмо на време, ако би успял. Защото тази вечер Хитлер беше снел маската и посочил коварностите на Англия и личните егоистични подбуди на плутократите при този „нов кръстоносен поход“ против спасителния за страдащото човечество нов световен ред.

„Англия не иска мир!“ каза тази вечер Хитлер. — „По-нататък ние ще говорим с англичаните на онзи език, който единствено те вероятно ще разберат! Съжаляваме обаче, че Франция се постави в услуга на тези британски подстрекатели за война и свърза съдбата си с тази на Англия.“

А още повече за съжаление бяха френските „поалю“, които стояха натикани в казематите⁴ на линията Мажино и нито можеха да си обяснят, защо трябва да се бият, нито виждаха някъде своя „велик съюзник“, англичаните. Френският народ не беше искал войната — това е факт! — и затова не желаше да се бие. Месеците минаваха в бездействие за френските войници.

Това застави военния кореспондент на френския вестник „**Journal**“, генерал Дювал, да пише: „Да искаш да спечелиш война без военни действия е мечта, нищо повече от мечта... но спрямо противник, който не мисли така, е една опасна игра!“

Ако германците на пръв поглед не предприемаха нищо и Хитлер не говореше — това беше именно защото те подготвяха удар, който трябваше да изненада и изненада не само враговете им, но и целия останал свят.

⁴ Каземат – крепост, укрепление – бел. ред.

ВОЙНАТА ЗА НОРВЕГИЯ

На 8 април 1940 г. френският вестник „**Paris Soir**“ писа, че Германия била загубила вече тази „война на нерви“. А на следващия ден същият вестник твърдеше, че „Берлин е изпуснал от ръката си инициативата“.

С такива съобщения се приспиваше френският народ, започнал вече да губи търпението си, когато на 9 април 1940 г. германските радиостанции оповестиха следното съобщение на германското главно командване:

„За да се възпрепятства намиращото се в ход британско нарушение на неутралитета на Дания и Норвегия, германските въоръжени сили взеха тези държави под своя военна закрила. Във връзка с това тази сутрин в двете държави са навлезли, съответно са се стоварили силни германски отряди от всички войскове родове.

За охраняване на тези операции бяха разставени множество минни заграждения.“

Така стана известно на света началото на „най-смелото дело на германската военна история“, както по-късно го окачестви сам Хитлер.

Вярна на принципа „Разделяй и владей!“ Англия от XVII век насам е гледала да осуетява обединението на Скандинавските държави и да ги използва по отделно за своите империалистични цели. Историята на тези английски посегателства е много дълга. Тъкмо северните държави Дания, Норвегия, Швеция и Финландия бяха нееднократно изпитали, че „не по-малко вредно е да имаш Англия за приятел, отколкото за враг“. Английските държавници си служеха с тези държави като разменна монета, с която Англия се отплащаше при случай и според обстоятелствата на една от тях или на Русия.

Разпадането на унията между Швеция и Норвегия в 1905 г. беше сметнато от страна на Англия като неин успех — сега Скандинавия би могла по-леко да се държи под английски контрол.

След опитите да въвлече северните държави в блокадната и система против Германия през Световната война, в които Англия отчасти успя, защото си служеше винаги с измамливи средства — след края на войната, използвайки Обществото на народите, английската политика обърна северните страни в свои агенти и гаранتي на един ред, който осигуряваше надмощието на Англия.

В есента на 1939 г. Англия се опита пак със същите средства и със същата безогледност, да заповядва на тези уж свободни държави да ѝ съдействат в блокадата против Германия: ту чрез конфискуване на кораби, ту чрез налагане да се спрат доставките на суровини за Германия.

Нападението върху германския кораб „Алтмарк“ в норвежкия фиорд Йосинг на 16 февруари 1940 г., чисто пиратска английска работа, беше един флагрантен случай на незначитане неутралитета на Скандинавските държави. А пасивното поведение на Норвегия при приближаването на британския миноносец в норвежки води даде да се разбере, че между ръководните личности в норвежкото правителство и съглашенците е постигнато вече съгласие.

Обаче плановете на съюзниците да създадат от север нов фронт против Германия и да добият благоприятно за тях развитие на войната бяха узнати отрано от германците. Необузданата словоохотливост на Чърчил, тогава първи лорд на британското адмиралтейство, и Рейно, тогава френски министър-председател, издадоха съюзническите намерения. Хитлер много духовито бележи по този случай: „Кокошките, разбира се, не постъпват разумно, като известяват на висок глас за всяко току-що снесено яйце. Още по-глупаво е обаче, когато някои държавници изкудкудякат на света проектите, които тепърва имат намерение да провеждат, за да го поставят на време в течение на работите. Благодарение на възбудената бързивост на двама от тези големи демократически държавници ние узнавахме постоянно плановете на нашите противници за разширение на войната и особено за тяхното съсредоточаване върху Норвегия, респективно Швеция.“

Налагаше се на германците да подготвят скрито и предприемат светкавично един противоудар. Пехота, въздушни сили и цялата флота започнаха да се приготвяват под личното ръководство на Хитлер.

Пълна тайна при подготвяне на операцията не можа да бъде запазена — голямото натрупване на германски войски край брега на Източно море и налагащите се упражнения в товарене и разтоварване на кораби ще да са обърнали вниманието на враговете. Сам Чембърлейн по-късно призна, че от преди няколко месеца им е било известно, какво Германия подготвя операция през море — не се е знаело само, дали спрямо Финландия, Швеция, Норвегия или Англия.

Но въпреки това превъзхождащата английска флота не можа в решителния момент да попречи на закрепяването на германски войски по норвежкия бряг!

Германците успяха — но това съвсем не беше една сляпа смелост, а резултат на най-основно подготвяне, на точно пресмятане на всички възможни условия и обстоятелства. По този начин германците можаха да заемат веднага Нарвик, Дронтхайм, Берген, Ставангер, Егерсон, Кристианзанд, Арендал и Осло. Завладяването на тези градове стана с по-ожесточени или по-слаби борби — защото норвежците имаха заповед от своето правителство да се защитават, когато, напротив — в Дания и кралят, и правителството се съгласиха да се даде свободен път на германските войски.

Германската флота имаше трудната задача да охранява общата смела операция от многократно по-силните британски и френски морски сили, да се пожертва, но да даде възможност да се извърши превозът и стоварването на войските. И тя изкупи своята храброст с дадените скъпи жертви: крайцерите „Блюхер“ и „Карлсруе“ бяха потопени при Осло и Кристианзанд.

Въздушните германски сили надминаха във всяко отношение очакванията: те бяха често пъти единствената възможност за пренасяне на войски и поддържане на връзка в това необятно пространство. Машините излитаха все отново, въпреки извънредно лошото време, за да спускат непрекъснато дори и при снежни бури войници или товари върху норвежките стръмни крайбрежни планини, след като в героична борба бяха потопили множество норвежки и английски военни кораби из фиордите.

С този толкова смел, изпълнен с най-велика саможертва светкавичен удар германците изпревариха предвиденото и подготвяно от Англия завземане на важни норвежки опорни пунктове **само с десет часа**. Напусто е очаквал Чърчил да научи успехите на своята флота — тя се луташе в северните води или се опитваше отдалеч да обстрелва отделни германски параходи или пристанищата, завзети вече от първите стоварени германски войски.

На 11 април в Камарата на общините първият лорд на адмиралтейството Чърчил се оправдаваше: „Когато говорим за господството ни над моретата, това не значи още, че кралската и съюзническата и френска флота владеят всяка част от моретата в едно и също време или във всяко време.“

Но, въпреки пропуснатия удобен случай, Чърчил има още куража да твърди: „По мое мнение, което се споделя и от моите опитни съветници, Хитлер извърши една грамадна стратегическа грешка с разширяване войната толкова на север.“

Само в няколко дни завоюваните опорни пунктове бяха вече укрепени, осигурени и разширени на всички страни. Областта около норвежката столица Осло беше очистена от съпротивляващите се норвежки части; укрепената зона

Фредрикшадт-Аским падна в германски ръце; Консвингер беше зает и с това връзката по суша между Осло, Кристианзанд и Ставангер беше възстановена. Далеч на север беше завзета железопътната линия за мините на изток от Нарвик.

Докато противниковата преса оповестяваше (**L'Ouvre**): „Хитлер стои пред прага на катастрофата. Победата на съюзниците ще се обозре в цялото свое величие, като се поясни, че тази победа означава край на германското влияние в Швеция, Норвегия и Финландия“ — германците се настаняваха все по-здраво на норвежка територия.

Норвежките отделно действащи части постепенно слагаха оръжие пред германския напор. Във вътрешността на Норвегия се установяваше все повече ред под германска власт.

Наистина англичаните успяха да стоварят войски на някои места по норвежкото крайбрежие и искаха да попречат на германския план за пълно окупиране на Норвегия. Най-продължителен успех имаха стоварените около Нарвик английски войски. Но отпорът на шепата германци тук беше така величав, че борбата за Нарвик създаде героична епопея, която покри със слава германския войник за вечни времена.

Когато англичаните успяха да се доближат до пристанището на Нарвик и британските морски сили направиха пробив във фиорда Офотен, намиращите се там германски разрушители станаха жертва след упорита съпротива и изстрелване на последната си граната.

Екипажите от тези разрушители се присъединиха тогава към малката група от германски планински войски, които се бяха загнездили по покритото със сняг скалисто крайбрежие и в течение на няколко седмици указваха нечувана съпротива.

На три места — Андалнес, Намзос и Харщад, северно от Нарвик — съюзниците можаха да се закрепят. Тяхната цел беше да се съживи замиращата норвежка съпротива, да се овладее Дронтхайм и унищожи слабата група при Нарвик, след което да се настъпи към шведската рудна област.

При най-тежки условия германските войски продължаваха борбата. Ако и далеч от родината и базата си, в чужда страна, при непоносими условия из високите планини климатически, с подвоз понякога само по въздуха, германците се провираха от теснина в теснина и на 30 април стоварените в Осло и в Дронтхайм части можаха да си подадат ръка наблизо към последния град. С това се разбъркаха окончателно английските планове. Англичаните се оттеглиха

панически към Андалснес, изоставиха голямо количество материали там и се качиха на параходите си. На 2 май германците влязоха в Андалснес.

Друга една малка германска колона се беше насочила още на 25 април от Дронтхайм на север и беше спряла изхождащото от Намзос противниково настъпление. По-късно с пристигналите подкрепления беше продължено напредването към Намзос. Обаче английските и френски сили не дочакаха удара, изоставиха позорно норвежците и се натовариха на корабите си.

На 6 май германците овладяха Гронг, Намзос и Мосьоен. Сега те се насочиха на север по извънредно пресечена местност, водейки сражения с разпръснати норвежки и английски дружини. След като изминаха 500 километра от Дронтхайм, те стигнаха на 1 юни Бодое.

Така беше спечелена и северната база, от където можеше да прати помощ по суша на притиснатата група при Нарвик, макар и през трудна планинска безпътна област. Героите около Нарвик отстояваха пред шесторно по-многочислените врагове: англичани, френски алпийски йегери, полски планински стрелци и силни части от норвежката 6. дивизия, подпомогнати и от параходите. Наистина германците бяха заставени да се оттеглят от позициите си по крайбрежието, напуснаха на 28 май и самия град Нарвик, обаче се закрепиха по планините от двете страни на фиорда Ромбакен и по железопътната линия за мината. Тук вече противниците не можеха да сломят героичната съпротива на челичените тиролци и непоколебимата воля на техния командващ генерал **Дитл**, който заслужено беше наречен „героят при Нарвик“.

Дни наред защитниците около Нарвик не прекъснаха тежката борба. Откъснати, подпомагани само от германски въздушни сили, оскъдно снабдявани по въздуха, засилвани единствено от спускащите се парашутисти, те предприемаха и противонападения, за да облекчат донякъде тежкото си положение. Ден и нощ, сред сняг и бури... борба на един срещу десет, борба до последен патрон...

И когато германските бомбардировачи можаха от въздуха да засегнат и застрашат чувствително вражите параходи, противникът трябваше да отстъпи и от този последен останал му пункт на норвежка земя. Отплувайки на югозапад, англичаните загубиха своя самолетоносач „Глориъс“ с придружаващите го разрушители и други транспортни кораби.

Германците завзеха отново града Нарвик, а на 10 юни норвежкото главно командване прие условията за капитулацията на всички още останали норвежки въоръжени сили.

Така завърши за два месеца войната за Норвегия, която е небивало в историята героично постижение за германския войник: пехотинец, моряк, летец

или парашутист!... Те се сражаваха на две хиляди километра далеч от родината си и вярата им в победата не ги напусна. Те бяха убедени, че Германия и Водачът няма да ги изоставят!

Звучат като присмех коментариите на съюзническите вестници по позорното оттегляне на техните войски от Норвегия.

„**The Yorkshire Post**“: „Ние се оттеглихме, без да загубим нито човек и с това извършихме дело, което в анализите на историята ще бъде увековечено като велика победа!“

„**Le Temps**“: „Ние се намираме в първата фаза на норвежкия поход. Френският народ знае, че е съюзен с великата британска демокрация и че ще наложи волята си върху германските орди, за които господин Чембърлейн вчера говори.“

„**La Nation Belge**“: „Сегашното положение в Норвегия е значително по-изгодно (за западните сили), отколкото то беше преди германския удар.“

А всички — и печат и парламентаристи — съжаляваха за безбройните жертви, дадени от германците!...

*
* *

В речта си от 19 юли 1940 г. пред Райхстага Хитлер окачестви постигнатото в Норвегия като „геройски подвиг в полето на боя и на труда“ и добави:

„Нарвик ще пребъде завинаги в историята като прекрасно доказателство за духа на войската на великия националсоциалистически Райх!“

А като върховен вожд на германските въоръжени сили Хитлер беше отправил на 13 юни към войниците си следната признателна благодарност:

„Походът в Норвегия завърши. Опитът на Англия да сложи ръка върху тази жизнено важна за Германия страна е осуетен благодарение на вашата смелост, вашата готовност за самопожертване и вашата упорита устойчивост.“

Аз трябваше да изискам от вас почти невъзможното. И тази задача вие изпълнихте повече от отлично.

Изказвам моята признателност и моята благодарност към следните ваши началници:

На генерала от пехотата фон **Фалкенхорст** — за организирането и ръководенето на съвкупните операции по суша.

На генерал-адмирала **Залвехтер**, на адмирал **Карс** и на вицеадмирал **Лютйенс** — за подготвянето и участието на военната флота, както и на адмирал **Бьом** — за организирането на крайбрежната отбрана.

На генерал-оберст **Милх** и на генерал-лейтенант **Гайслер** — за участието и ръководството на въздушните сили.

Изказвам благодарността и признателността си и на всички онези войници от армията, флотата и въздушните сили, които със своята смелост и самопожертвователност помогнаха да се предотврати една голяма опасност за Германия.

Тази моя благодарност изказвам най-вече към онези безименни войници, чието геройство, за съжаление, остава тъй често скрито за околния свят.

Изказвам на бойците от Нарвик гордото възхищение на германския народ.

Всички, които се бориха задружно в далечния Север — войници от австрийските планини, екипажи на бойните ни кораби, парашутни войски, бойни летци и пилоти на транспортни самолети — ще влязат в историята като най-добри представители на германския военен героизъм.

Изказвам на генерал **Дитл** благодарността на германския народ за славната страница, която той прибави към книгата на германската история.”

Но най-голямата похвала заслужават, най-пълна благодарност се пада на жертвите. Германските загуби във войната за Норвегия възлизат на

убити 1 317

ранени 1 604

безследно изчезнали при пренасянето по море или по друг начин 2 375.

Когато зашумят високите ели на норвежките планини или плисъкът на вълните се понесе над норвежките скалисти брегове, духовете на погиналите герои ще преповтарят навеки епизоди от една славна неравна борба!...

ВОЙНАТА НА ЗАПАД

Преди още походът в Норвегия да бъде завършен, известията от Запад ставаха все по-заплашителни за Германия. На 6 и 7 май германците успяха да прихванат телефонни разговори между Лондон и Париж, от които недвусмислено се разбра, че всеки миг може да се очаква нахлуване на французи и англичани в Белгия и Холандия.

Ето защо на 8 май Хитлер даде заповед да се предприеме настъпление на запад.

На 10 май сутринта германските радиостанции предадоха следното нарочно съобщение от германската главна квартира:

„С оглед на непосредствено предстоящото неприятелско разпространение на войната върху белгийска и холандска територия и на свързаното с това застрашаване на Гурската област, германските войски на запад предприеха призови настъпление през германската западна граница на най-широк фронт. Същевременно въздушните сили нападнаха с голям успех противниковите летища, като със силни групи подпомагат войските при борбата на земята.

За да води общите операции на германските въоръжени сили, Водачът и Върховен главнокомандващ замина за фронта.“

Нова изненада за света — докато се очакваше, че съюзниците Франция и Англия ще настъпят срещу Германия, Хитлер пак изпревари!

„Германският народ стои пред въпроса, дали иска да живее, или иска да загине... Започващата днес борба ще реши съдбата на германската нация за следващите хиляда години. Изпълнете сега вашия дълг!“ — казваше Хитлер в позива си до войските на западния фронт.

Крайната цел, която германското главно командване си беше поставило за предстоящата голяма борба, трябваше да бъде пълното унищожение на френско-английската военна сила. Ударът на целокупната германска военна мощ трябваше да се проведе с главната си тежест от лявото германско крило, като се дава обаче вид, че ще се действа, както в 1914 г. по плана на Шлифен, т. е. със захождане на дясното крило.

Първата задача на германските войски беше да бъде бита и унищожена френско-английската моторизирана войска група ; втората — завземането на реката Сена до Хавър; третата — овладяването на високото плато Лангр с

осигуряване път за швейцарската граница. А краят на операциите трябваше да бъде достигане на Атлантическия океан южно от Бордо.

Едновременно правителството на Райха отправи еднообразни меморандуми до белгийското и холандското правителства, а друг меморандум до правителството на Люксембург, с които обосноваваше наложените на Германия военни мерки и искаше ненамеса от страна на тези три помеждулежащи държави.

В същност обаче неутралитетът на Белгия и Холандия беше отдавна нарушен, и войските на тези две кралства стояха готови да се нахвърлят срещу германците ведно с техните съюзнически френски и английски войски.

Германските армии започнаха настъплението на 10 май 1940 г. в 5:30 часа сутринта и преминаха веднага холандската, белгийската и люксембургската граници. И се започна нов наниз от сражения, нова огърлица от германски победи!...

Още първите дни донасят удивителни успехи за германското оръжие: всички вражески летища са бомбардирани, над 1 000 аероплана разрушени, поразени са от въздуха Мец, Нанси, Реймс, Ромили, Дижон и Лион; в Холандия захождането отива сполучливо, а в тила на холандските войски, при Хага и Ротердам, са спуснати парашутисти още в първия ден; преминат е в Белгия Алберт-канал и силният форт Ебен Емаел югозападно от Маастрихт, ключът на Лиеж, е в германски ръце; Люксембург е напълно завзет.

На четвъртия ден настъплението в Холандия и Белгия не спира въпреки указваната съпротива. На холандска земя германците са минали вече Вилхелм-канал и са установили връзка със стоварените по въздуха германски части при Ротердам.

На 14 май унищожаването на противника в Холандия отива успешно, германците са пред Ротердам; в Белгия е превзета прочутата още от Световната война крепост Лиеж (Лютих), като германски войски са стигнали реката Маас между Намюр и френския северен град Живе. Този ден са достигнати вече и на места прекрачени френско-люксембургската и френско-белгийската граници. Реката Маас е премината и на френска земя.

Тези успехи насърчават все повече германците. Особено превземането на Лиеж, където се очакваше няколкодневно запиране!... Та нали в 1914 г. тук германците бяха забавени цели 12 дни!

Значи трябва да се заключи, че французите и англичаните не са могли и вече не ще могат да подкрепят белгийската и холандската войски на техните опорни позиции...

Холандската кралица и част от холандското правителство са вече забегнали в Англия. Страната и войската са изоставени на собствената им съдба!

Следният ден, 15 май, носи още една радостна победна вест — капитулирането на холандската войска и флота. В Белгия германските преследващи колони са стигнали до укрепената линия по реката Дил. А във Франция, на чиято земя германците са едва от вчера, е пробито северозападното продължение на линията Мажино.

Тези бяха постигнатите успехи при голямото германско настъпление на запад за първите пет дни! Нещо небивало, неочаквано! Светът беше притаил дъх, изумен...

„Само чрез образцово съгласуваното взаимодействие, чрез също така решителното командване, както и чрез храбростта на войниците, особено обаче чрез геройското участие на презиращите смъртта парашутисти и стоварени от въздуха войски можа да бъде постигнати този успех!“ каза Хитлер в прокламацията си към войниците от холандския боен театър.

Излизането на Холандия във от борбата се отрази неблагоприятно за съюзниците върху белгийския фронт.

Първата фаза от войната на запад беше завършена — за пет дни. Колкото и да се стараеха противниковите съобщения и печат да отричат или омаловажават германските победи, светът виждаше ясно размера на успехите и започна да предугажда изхода на цялата борба.

Но германското командване и германските войски не намалиха настойчивостта и натиска си. Напротив — действията продължиха без спиране.

В Белгия противниковият фронт се беше очертал: крепостта Анверс (Антверпен), позицията по реката Дил пред Брюксел, крепостта Намюр. Във Франция всички вражески противонападения са отбити от германците, които успяват на 16 май да пробият линията Мажино на фронт от 100 километра (от Мобьож до Седан).

На следния ден германците превземат в Белгия с бой градовете Мехелн и Льовен, с което и позицията по реката Дил е пробита. В резултат от този нов съкрушителен германски успех белгийската столица Брюксел бива предадена

без бой. Във Франция, южно от Мобьож, германски бронирани корпуси пробиват френските крайгранични укрепявания, разгромяват две неприятелски дивизии и ги преследват отвъд горните течения на реките Камбр и Оаза. Пленниците и трофеите са много.

Английското официално комюнике от 17 май вечерта е за първи път откровено: „През нощта срещу 17 май беше станало нужда да се извършат някои изправления по фронта, вследствие на което експедиционните войски бяха оттеглени на позиции западно от Брюксел“. Също откровено е съобщението на Ройтер: „В служебните кръгове на Лондон положението на 17 май след пладне се смята за сериозно, след като стана известно, че германски бронирани дивизии са пробивали френските линии и са се вмъкнали дълбоко във френска територия.“

Военният писател-философ Клаузевиц беше казал някога: „В областта между Брюксел и Париж лежи сърцето на Франция.“ Точно към това място се насочваше сега мощният удар на германските войски.

Редом с ръководенето на военните операции се уреждаха и земите в тила — така сигурни бяха Хитлер и правителството му, че не ще настъпи никакъв неблагоприятен за германците обрат.

С указ от 18 май бяха присъединени към Райха провинциите Ойпен, Малмеди и Моресие, отнети от Германия по Версайския диктат и придадени на Белгия.

В Белгия германците са преминали реката Шелда западно от Антверпен, също и реката Дандр западно от Брюксел. Във Франция е завладян градът Сен-Кантен, на южното крило силни германски части приближават Лаон, а други по на изток се спускат към реката Ена при Решел. При Монмеди (северно от Вердюн) е превзет силният бункер 505. Пленниците и плячката се увеличават постоянно.

На десетия ден от започването на германското настъпление към запад всички съюзници (белгийци, англичани и французи) са в отстъпление. Германците ги преследват безспирно и стигат до бойното поле на Сома от 1916 година. С неотслабващия си напор срещу отстъпващите врагове германците залагат предпоставките за нови победи.

На 20 май е сменен френският главнокомандващ, генерал Гамлен и на негово място е назначен генерал Вейган за началник щаба на националната отбрана и за главнокомандващ на всички войски на бойното поле. Намиращата се в опасност Франция търси да види в новия главнокомандващ своя „спасител“.

Загубили и втората фаза от борбата на Запад, съюзниците искаха да се утешават с примера от 1914 г. — че ще дойде и този път „чудото на Марна“, което ще измени досегашния ход на операциите и ще даде на Франция победата.

Обаче цялото френско население от северна Франция не вярваше вече на никакво „чудо“ — то беше напуснало уплашено своите огнища и бягаше на юг към Париж и по-нататък. Милионна маса бежанци беше задръстила всички пътища, пречеше на движенията на войските и всяваше паника...

Германското официално военно съобщение от 21 май говореше вече, че е в ход „най-голямата нападателна операция на всички времена“. И действително размерът и размахът на германското настъпление замайват: заети са Арас, Амиен и Абевий; с това находящите се още северно от реката Сома френски, английски и белгийски армии са притиснати към брега. Френската 9. армия, която трябваше да поддържа връзката между вражеските сили в Белгия и линията Мажино, южно от Седан, е разбита, щабът ѝ — пленен. Освен това германците са взели Лаон и Ретел, като са атакували през Шмен-де-дам към канала Ена-Оаза.

Плодовете на победата назряват!...

Каналът на Кале е достигнат. Значи — действащите северно от Сома съюзнически войски са вече откъснати от намиращите се южно от същата река френски армии. Наистина това тънко и тясно пробиване до морето би било опасно, но ако насреща стоеше един не бит и сломен, а дееспособен противник.

На следния ден вече и тази опасност не съществува — германците са разширили клина си на северозапад по посока на Сен-Пол и Монтръой-сюр-мер. Въздушните сили бомбардират успешно Остенде, Дюнкерк (Дюнкирхен), Кале, Булон и Диеп.

Светът следи със затаен дъх гигантския двубой. Но „в Париж са малко осведомени върху положението в района северно от Сома“, както съобщава Хавас. И въпреки това, навярно само въз основа на операциите по другите участъци на обширния фронт френският министър-председател заявява пред сената: „От 48 часа германците настъпват неудържимо! Отечеството е в опасност!“

Германското проникване до Канала застрашава вражеските сили с обхващане от север.

От холандския бряг, зает вече здраво от германците, се предприемат действия по море с бързи лодки, и успехите са повече от задоволителни.

На 22 май във Фландрия натискът продължава към Валансиен, където една упорита борба е още в ход. В западната част на областта Артуа германците са настъпили на север с обща посока към Кале. По всичко вече е явно, че е започнато едно голямо унищожително сражение против вражките армии в Северна Франция и Западна Белгия: от Гант до Камбре и на запад от тази линия до морето.

На 24 май обръчът около белгийската армия с части от 1., 7. и 9. френски армии и масата на английския експедиционен корпус е окончателно сключен. Англичаните бързат за към брега, или както съобщава лондонското радио, „се оттеглят успешно“.

През следващите два дни германците атакуват концентрично обкръжените неприятелски армии. От въздуха съдействат германските самолети и всяват все по-голяма суматоха сред враговете. „От изхода на борбата във Фландрия зависи съдбата на Франция!“ беше заявил в началото отстраненият френски главнокомандващ Гамлен.

На 26 май германците завладяха след ожесточена борба Кале — от тук те стигнаха най-близо до английския остров, само 34 километра ги отделят от Дувър.

Непосредствената заплаха на Англия докара промяна и в английското командване: началникът на генералния щаб генерал Айрънсайд беше назначен за главнокомандващ на цялата отбрана в острова.

От германска страна не се предприемат особени действия към юг — само нападения по въздуха на летища около Париж и съобщителни съоръжения южно от Реймс. Обаче французите се опитаха отново чрез повторени на няколко пъти атаки в областта на долното течение на Сомма да помогнат на обкръжените свои другари и съюзници. Усилията им обаче бяха напразни.

Нарочно съобщение от главната квартира на Фюрера оповести на 28 май, че „под впечатлението от унищожителното действие на германското оръжие, белгийският крал е взел решението да сложи край на безсмислената съпротива и да поиска примирие“.

Така излезе от борбата и белгийската армия, имаща сега близо половин милион бойци. Събитие от голямо военно и политическо значение! А в момента, когато сражението във Фландрия и Артуа беше достигнало крайната си решителност, белгийската капитулация ускори настъпването на германската победа.

Истината налага да се изтъкне, че белгийските войски се сражаваха героически и понесоха големи загуби. Войната в Полша беше решена в съществената си част за 18 дни, в Норвегия кризата беше превъзможната в 22 дни, Холандия капитулира след 5 дни, а Белгия можа да се държи цели 18 дни.

И след излизането на белгийската армия борбата на север от Сомма продължи. Французите около Лил, тяхна гранична крепост, проявяваха голяма храброст. Обаче докато те отстояваха героически, английските експедиционни войски започваха да се разколебават. Това разколебаване нарасна, след като силни отряди от германските въздушни войски бяха обстреляли на 29 май след пладнелите параходите, дошли да отвозят остатъците от разбитите английски дивизии.

Сражението в Артуа приближаваше своя край — из час в час французите предчувстваха все повече печалния изход от борбата, но въпреки това не намаляваха упоритостта си. А в същото време командващият британския експедиционен корпус лорд Горт се спасяваше на родния си бряг, дори преди своите части!...

Най-после на 4 юни едно германско нарочно съобщение потвърди, че след тежка борба е превзета крепостта Дюнкерк (Дюнкирхен). Сега цялата крайбрежна област от Холандия до устието на Сомма беше в германски ръце. Нови 88 000 пленници и неизчислима плячка бяха заловени.

Английското радио спокойно предаде, че „голямото сражение във Фландрия е приключено“. Но английският министър на войната Идън беше признал на 2 юни, че Германия придобива от това големи стратегически преимущества.

Само генерал Айрънсайд, британският началник на генералния щаб, който преди няколко месеца беше така словоохотлив, сега мълчеше. Може би беше вече сериозно замислен за отбраната на английския остров. Нали Айрънсайд беше заявил в едно интервю, че германските генерали са много млади, че им липсва опитност, че Германия била пропуснала възможността да победи западните сили!

Майската германска офанзива беше приключена, успехът за германците — пълен. Поставената от Хитлер стратегическа цел: да се направи пробив през неприятелските укрепления южно от Намюр и да се унищожат английските и френските войски северно от реките Ена и Сомма, като същевременно се завладеят Холандия и запази с това десният германски фланг — беше постигната изцяло.

Първата част от войната на Запад беше свършена.

Пленени бяха 1 200 000 холандци, белгийци, французи и англичани, а плячката бяха оръжията и снаряженията на кръгло 80 дивизии. Към 3 500 аероплани бяха разрушени, а голямо количество параходи потопени или повредени.

Германските загуби в хора бяха

10 252 убити

8 463 без вест пропадали и

42 523 ранени.

Пак нови скъпи жертви! Пак страдания и разрушения! Но успехите са небивали: Холандия и Белгия капитулирали, ударните армии на Франция и Англия унищожени, Германия държи цялото източно и южно крайбрежие на Северно море и канала Ла Манш.

Затова Хитлер нареди флагвете да се веят осем дни, а камбаните да бият три дни.

„Техният звън нека се слее с молбите, с които германският народ отново пак ще придружава своите синове, тъй като от днес сутринта германските дивизии и въздушни ескадри са насочени да продължат борбата за свободата и бъдещето на нашия народ!“ завършваше Хитлер позива си към германския народ от 5 юни 1940 г.

*

* *

Настъплението във Франция започна на 5 юни на широк фронт и успехите проличаха още същия ден. Германците се спуснаха на юг от Сомма и към канала Ена-Оаза. Помощната северна укрепена линия, носеща името на генерал Вейган, беше пробита по целия фронт.

Редом със земните войски въздушните отреди сипеха от небето огън и жупел върху отстъпващите френски колони, по пехотните и артилерийски позиции и сриваха всичко. А по крайбрежието те продължаваха да издебват и потопяват все още вражески кораби.

Всеки опит на неразколебани дотогава френски дивизии да възпрат стремителното германско нахлуване биваше осуетяван още в началото. Германският фронт се движеше като разляна вълна, дълга кръгло 350 км., която поваляше и завличаше всичко към юг. На 10 юни германците бяха стигнали вече

долното течение на реката Сена и реката Марна, като германски части се намираха вече на 60 км. от Париж.

Общото положение на френските войски ставаше все по-тежко. Те не можаха да се задържат на линията Вейган и изгледите, че ще успеят някъде да се спрат за отпор, ставаха все по-ограничени. Още повече, че вследствие големите им загуби в пленници и материали духът се понижаваше все повече.

Към това се притури и обстоятелството, че на 10 юни и Италия обяви война на западните сили и застрашаваше Франция от югоизток. Така Франция се оказа сама в борбата — сама и против Германия и против Италия, защото англичаните се бяха прибрали вече в своя остров и оставаха безучастни към френските вопли за помощ.

С падането на Руан германската настъпваща вълна се носеше от морето до Шампан. Германски дивизии бяха стигнали вече само на 20 км. от Париж, защото градчето Компьен беше вече в германски ръце. А реката Марна беше достигната на широк фронт. По на изток беше завзет и градът Реймс.

Марна!... „Чудото на Марна!“ спаси в 1914 г. Франция, но сега това „чудо“ нямаше да се повтори — това го чувстваха и победителите и победените!... Компьен, Реймс... имена все познати от миналата война! Но никой нямаше сега време да се замисли нито дори за миг, да си спомни минали сражения при тях, когато вече столицата на Франция отстояше само на един оръдеен изстрел от предните германски части.

На 13 юни реката Марна беше премината с бой на няколко места. Превзет е градът Шалон-сюр-Марн, задминати са и бойните поля от 1915 г.

В началото на втората седмица от офанзивата във Франция германците са взели вече 100 000 души пленници и неизброимо количество материали от различен вид.

Следния ден — 14 юни — се приключи вторият акт от мощното германско настъпление. След падането на Хавр на дясното крило и на Витри-льо-Франсоа на лявото, в центъра германските войски навлязоха без бой във френската столица.

Париж, сърцето на Франция, кънти от германски тръби и фанфари!... Защото разумът беше надделял и този град-столица се спаси от участието на Варшава.

За четвърти път от 130 години насам крепостта и столицата Париж вижда да навлизат германци като победители: на 31 март 1814 във войните за освобождение от Наполеон; на 3 юли 1815, когато след победата при Ватерлоо Париж трябваше да се предаде; на 1 март 1871 след капитулацията на обсадената още от 19 септември 1870 г. френска столица и сега, на 14 юни 1940.

Париж обаче не е само сърцето на Франция, а и важен център във военно отношение. С неговото загубване се свършва и с Франция...

Това именно чувстваше целият външен свят. Само насъсквачите от английския остров — „героите от дома си“ — не спираха да крещят истерически: ...„Френската войска ще продължава да се бие и зад Париж!...”

В същност на германската войска предстоеше сега само да преследва врага. Разложението на френските армии ставаше все по-застрашително. В десет дни числото на пленниците беше възлязло на 200 000 души.

След Париж германците издигнаха знамето на Райха и над Версай, с което име беше свързан един позорен диктат. Но този диктат вече не съществуваше, той беше унищожен!...

На 15 юни германски войски атакуват предната укрепена линия на силната крепост Вердюн и завладяват известния още от Световната война форт Во и още един друг форт. След нов шурм пада и цялата крепост Вердюн! Около тази същата крепост, наречена в миналата война „кървавата мелница“, погинаха при продължителни боеве през 1916 г. около 700 000 германци и французи, убити и ранени!

Същия ден беше пробита и линията Мажино, южно от Саарбрюкен... Така германският войник доказа, че за него няма преграда!...

Напразно френският народ беше възлагал толкова упование на своите крепости и в „непревземаемата“ линия Мажино! Не че духът на защитниците им беше необикновено спаднал, обаче един друг дух, революционният дух на новото време, националсоциалистическият дух на Хитлеровите войници беше по-силен от скалите и бетона...

След това вече германското победоносно настъпление и преследване на отстъпващия неприятел се разпростре от Канала чак до швейцарската граница.

Докато френските бункери от линията Мажино падаха един по един, германски предни части бяха достигнали реката Лоара.

Един ден по-късно неспирно движещите се победители минаха и платото Лангр, отстоящо на 250 км. югозападно от Париж. Бойното поле беше разделено отново на две половини.

Части от настъпващото ляво крило, достигнали швейцарската граница, завиха към североизток — в тил на останалите още непревзети крепости и бункери от линията Мажино. А южно от Париж беше паднал и градът Орлеан. През реката Лоара германските войски минаваха на няколко места. В центъра германците бяха взели Дижон, Кръозо, Невер и колоните им се спускаха към втората френска столица Лион.

На 17 юни положението за Франция беше напълно загубено. Този ден френското радио оповести, че френският министър-председател Рейно е подал оставка и че новото правителство е образувано от маршал Петен. И още същия ден след пладне новият френски министър-председател Петен обяви по радиото, че Франция трябва вече да сложи оръжието и че той е направил постъпки да се съобщи това на германското правителство и се поискат условията за примирие.

Съдбата на Франция достигна печалния си край, към който я тикнаха насъсквачите от Лондон!

Хитлер и Мусолини се срещнаха на 18 юни в Мюнхен във връзка с френското предложение и същия ден се върнаха обратно — Хитлер пак на фронта, при своите победоносни войски.

В това време — докато се изпълнят формалностите по поисканото примирие — германските войски продължаваха навлизането си все по на юг във Франция. Защото самото запитване на маршал Петен какви ще бъдат германските условия за слагане на оръжието не беше още нито капитулация, нито примирие.

Шербург и Брест на Канала са вече в германски ръце. Също пада и Рен, с което цяла Бретания остана зад германските линии. В крепостния район са превзети Диденхофен и Нанси. Епинал, Тул, Люневил, Щрасбург изпитват същата нерадостна участ... Фронтът на Vogezите рухна!...

Когато вече преговорите за примирие са започнати, пада и Лион, както и важният индустриален център Сен-Етиен.

От 22 до 24 юни — последните оперативни дни във Франция — капитулира цялата обградена в Елзас и Лотарингия френска армия, над 500 000 пленници. На Атлантическия океан германските войски са стигнали устието на река

Жиронда и превзели градовете Ла Рошел и Рошфор. Южно от Лион победителите се насочват към Гренобл и Шамбери.

Наистина на 22 юни френските пълномощници бяха вече подписали условията за примирието, обаче самото примирие следваше да настъпи след подписване на условията за прекратяване на военните действия също и между Италия и Франция.

На 24 юни беше издадено от германска страна следното нарочно съобщение:

„Днес — понеделник, 24 юни — в 19:15 часа се подписа в Рим протоколът за италияно-френското примирие.

В 19:35 часа германското правителство беше уведомено официално за подписването.

Въз основа на това влиза в сила и германо-френската спогодба за примирие.

Главното командване на въоръжените сили разпореди преустановяване на неприятелските действия. На 25 юни 1:35 часа, германско лятно време, ще замлъкнат оръжията и от двете страни.

С това войната на Запад е завършена.”

Тази война на Запад трая всичко 47 дни и беше безкрайна редица от победи на германското оръжие.

Същия ден — 24 юни — Хитлер отправи към германския народ следния позив:

„Германски народе! Твоите войници завършиха само в шест седмици след героична борба войната на Запад против един храбър противник. Техните дела ще бъдат записани в историята като най-славната победа във всички времена. Със смирение да благодарим на Бога за неговата благословил. Заповядвам да се развоят знамената за десет дни, а камбаните да звънят седем дни.”

Този камбанен звън в продължение на една седмица беше тъжният помен за жертвите от втората част от войната на Запад, от юнската офанзива във Франция:

16 822 убити

9 921 без вест пропадали и

68 511 ранени.

*
* *
*

Победата на Запад е толкова грандиозна, с такова съдбоносно значение, че заслужава още няколко бележки.

Успехът няма равен на себе си: разбити бяха напълно западните съюзници, най-опасните противници за германците и една коалиционна армия с обща численост около 4 - 4½ милиона бойци (400 000 холандци, 600 000 белгийци, 300 000 английски експедиционни войски и 3 000 000 французи) беше унищожена, пленена и избита. Само малки части от тази разбита маса се върна в Англия или примирието ги настигна в югозападна Франция, та можаха да останат непленени.

С цената на всичко 156 492 души жертви, от които 27 024 убити, Германия овладя Холандия, Белгия и по-голямата част от Франция. Установената с протокола на примирието граница между окупираната и неокупирана Франция започва на изток от френско-швейцарската граница при Женева и минава после през селищата Дол, Парай-льо-мониал и Бурж до около 20 км. източно от града Тур. От тук тя върви на около 20 км. източно от железопътната линия Тур-Ангулен-Либуρν и успоредно с линията, след което се спуска през Мон-де-Марсан и Ортез до испанската граница. Значи целият френски бряг от белгийската до испанската граница остава до сключване на мира в германски ръце. Наистина германците не бяха стигнали толкова на юг по брега, не бяха дошли до Бискайския залив и до границата на Испания; но те пък, в замяна на това, което им се даде по брега на Атлантическия океан, върнаха на французите цялата Лионска област.

Юнската победна офанзива във Франция е дело безспорно на германския войник, но така също и на германското командване. Под върховното ръководство на Хитлер с неговия шеф на върховното командване генерал-оберст **Кайтел** и като началник щаба му генерал-майор **Йодл** бяха насочени войските под ръководството на генерал-оберст фон **Браухич**.

Действащите през юнската офанзива германски войски бяха разпределени на три армейски групи:

а) **западната** — генерал-оберст фон **Бок** — с армиите: IV. на генерал-оберст фон **Клуге**, VI. на генерал-оберст фон **Райхенау**, IX. на генерала от пехотата **Щраус** и бързите войски на генерала от пехотата **Хот** — започна настъплението на 5 юни;

б) **централната** — генерал-оберст фон **Рундщедт** — в Шампан, с армиите: II. на генерала от кавалерията **фон Вайкс**, XII. на генерал-оберст **Лист**, XVI. на генерала от пехотата **Буш** и моторизираните войски на генерала от кавалерията **фон Клайст** и генерала от моторизираните войски **Гудериан** — започна настъплението на 9 юни, а на 14 юни XVIII. армия на генерала от артилерията **фон Кюхлер** влезе в Париж;

в) **източната** — генерал-оберст рицар **фон Лееб** — срещу линията Мажино, с армиите: I. на генерал-оберст **фон Вицлебен** и VII. на генерала от артилерията **Долман** — започна настъплението на 14 юни.

Въздушните сили, под главното командване на генерал-фелдмаршал **Гьоринг**, имаха в състава си групите и отрядите на генералите **Кеселринг**, **Шперле**, **Граурт**, **Келер**, **Вайзе**, **Богач**, **фон Грайм**, **Льорцер**, **Кослер**, **Деслох** и фрайхер **фон Рихтхофен**.

Горепосочените и хилядите незнайни герои от войната на Запад бяха поменати от Хитлер в речта му пред Райхстага на 19 юли 1940 г. с пълно признаване на техните заслуги и саможертви, защото... те му дадоха възможността да осъществи великото дело!

Обаче революционната динамика на третия Райх, изразена в личната готовност на всеки отделен войник от националсоциалистически възпитаната германска армия, даде на германския народ щастието да изкупи победите си със сравнително много малко жертви. Тяхното число за времето от 10 май до 25 юни, когато неприятелските действия на Запад бяха преустановени, възлиза на:

убити	27 074
безследно изчезнали	18 384
ранени	111 034
<hr/>	
всичко	156 492 души.

Сравнят ли се тези цифри с германските жертви във Франция през разни периоди или действия от Световната война, ще проличи новата Хитлерова тактика — **максимум победи с минимум жертви**.

Така например:

През 1914 г. — само за 5 месеца — германците имаха 85 000 убити и 553 000 ранени.

При атаката на Вердюн в 1916 г. — 41 000 убити и 268 000 ранени.

При сражението на Сом в 1916 г. — 58 000 убити и 359 000 ранени.

През време на голямото сражение във Франция от 21 март до 10 април 1918 г. — за двадесет дни — 35 000 убити и 205 000 ранени.

Какви са били загубите на противниците в май и юни 1940 г. на Запад, до сега няма данни. Но е установено, че само пленниците французи са над 1 900 000 души, между които 5 командващи армии и 29 000 офицери.

А плячката надминава всяка представа. Юнската офанзива само даде на германците възможността да заловят въоръженията от 55 френски дивизии, както и всичката артилерия и оръжия от укрепленията на линията Мажино и на всички други френски крепости.

Обаче, нито милионите пленници, нито неизброимата плячка са толкова от значение, колкото неизразима е моралната победа — позорът от Компиенската гора 1918 год. беше измит на същото това място!...

И Хитлер обхождаше бойните полета във Франция с пълно душевно удовлетворение. Те му бяха познати още от Световната война. Тогава той, като обикновен войник, цели 4½ години изпълнява своя дълг.

Тогава един от многото, сега един над многото, Хитлер с особено умиление и благодарност към Всевишния отиваше да посети всяка гънка на местността, всеки връх, където той беше живял и се сражавал заедно със своите другари от тогавашната германска армия, против същите врагове! ...

С подписването на примирието между Германия и Франция не остана друг фронт на континента. Германските войници обаче трябваше да останат за дълго време още мобилизирани в завладените и окупираните области — за да запазят извоюваните успехи и за да бъдат в състояние да продължат войната против главния противник Англия.

ВТОРО МЕЖДУДЕЙСТВИЕ

След победите във Франция, Германия държеше цялото западно крайбрежие на континента: от Нордкап, Киркенес и Нарвик чак до испанската граница. А на изток реката Буг очертаваше границата между Германия и Съветска Русия. Така Германия беше разширила властта и влиянието си из цяла Европа. В същото време Англия беше увеличила в острова си числото на платените държавни глави без трон, на държавници без народи и на генерали без армии.

По победните поля във Франция много германски войници легнаха до гробовете, в които почиват техните бащи и по-стари братя от Световната война; прясната кръв се смеси със засъхналата и по този начин се зациментира на вечни времена свободата и бъдещето на германската нация и ненадминатото величие на германския Райх.

След постигнатото и Хитлер вече не счита за нескромно да заяви: „Аз самият съм обхванат от съзнанието на даденото ми предопределение да възвърна на народа си свободата и честта му.“

След десетмесечната борба Германия действително излизаше по-силна от когато и да е било преди. Войската със славен боен опит и постоянно подобрявано снаряжение; останалите в родината — обнадеедени и все по-добре обезпечени в задоволяване на първите нужди на живота. Така че целият германски народ стоеше в едно непоколебимо единство зад своя гениален Водач, следящ с възторг величавото шествие на победата на третия Райх!

При такова ново и сигурно положение Хитлер, завършвайки речта си пред райхстага на 19 юли 1940 г., която реч беше пълен и откровен отчет за извършеното и постигнатото, се обърна за прекратяване на войната този път само към Англия, защото всички нейни съюзници и приятели от Европа бяха вече сразени:

„В този час аз се чувствам задължен пред съвестта си да отправя още един апел към благоразумието и на Англия. Аз мисля, че мога да направя това, защото не моля за нещо като победен, а защото говоря като победител в името на благоразумието. Не виждам никаква причина, която би могла да наложи продължаването на тази борба.

Аз съжалявам за жертвите, които тя ще вземе. Искам да ги спестя и на собствения си народ. Милиони германски мъже и младежи очакват да се борят с жар против неприятеля, който за втори път ни обяви война без каквато и да било причина. Обаче аз знам, че по домовете има много жени и майки, които, въпреки

най-голямата своя готовност да пожертват и последното, което имат, са неразривно свързани с цялото си сърце с него.”

Както можеше да се очаква, като се познава упоритостта на английските отговорни държавници, Англия се отнесе отрицателно на този зов — със зачестили нощни нападения върху незащитени германски селища, ако и Хитлер да не беше позволил на германските въздушни сили такъв начин на воюване. И докато Хитлер смяташе, че ще може въобще да се избегне продължаването на войната, а камо ли това нечовечно обстрелване на вражеското население, Чърчил и английската пропаганда залъгваха своя народ с твърдения, че само британската кралска въздушна флота била в състояние да напада.

След като се убеди, че няма вразумяване, Хитлер допусна въздушното германско обстрелване на английския остров три месеца по-късно. Но английският народ има възможността наскоро и за продължително време — защото германските бомбардировки над острова продължават и до сега — да изпита, че когато се заповяда на германските летци, те могат да отмъстят на бомба със сто.

Успешните германски бомбардировки разколебаваха от ден на ден все повече надеждата на отговорните английски ръководни лица, че ще могат да вдигнат и изпратят на континента самостоятелна английска войска за извоюване на победата.

Ето защо Чърчил, Идън и съдружие подеха отново своята неизменна мисия да търсят нови жертви, нови подкупни държавници, които биха се съгласили на подстрекателствата на тези подпалвачи на войни, за да им отворят вратите на собствените си страни.

*
* *

Междудействието и произхождащото от него затишие бяха наистина странни — войната не беше свършена, а на континента никъде нямаше операции по суша.

Германците се бяха ограничили в неспирните въздушни бомбардировки над английския остров и в успешните потопявания на германската подводна флота.

Само в началото на 1941 г. настъпи оживление в действията по северния африкански бряг — английската Нилска армия на генерал Уейвел беше предприела настъпление в широк размер от Египет по крайбрежието на

Киренайка и беше притиснала италианците, които се видеха принудени да отстъпят по брега чак до Триполитания.

Това беше една английска прелюдия за бъдещи действия в юго-източна Европа.

А на континента от края на юни 1940 до началото на април 1941 г. Германия вършеше трескаво друга дейност...

Милиони германски войници работеха. Едни се обучаваха за бъдещи борби, други помагаша да се заздравява положението на Германия по всичките обширни завладени територии. Строяха се крепости и укрепени линии; разставяха се тежки батареи по крайбрежието на Запад; организираше се вътрешна въздушна отбрана за завзетите области; поправяха се пътища, мостове, железопътни мрежи — с една и съща цел: да може завладяното да се държи отвътре и да стане то неуязвимо за нападения отвън.

Иначе казано — германският Райх се организираше всеотрядно, за да остане и за напред несъкрушим. Старите укрепителни линии, особено тези на Запад, оставаха на мястото си. Нови се строяха, напред и далеч, чак по норвежкото крайбрежие и крайбрежията на Северно море, Канала и Атлантическия океан. А зад тези нови гигантски строежи кипеше нова дейност за устройване възможно по-сносно живота на населенията в окупираните земи.

И с едното и с другото се целеше създаване на по-голяма стойкост в Европа, тази сегашна Европа, излязла из под дима на барута и пожарите, Европа под германско ръководство.

Задачите, които си беше задал Хитлер и които предстоеше да бъдат разрешавани от германския народ, бяха обширни. За тяхното постигане работеха не само войниците, не само германското население, но и милионите пленници и наети работници от приятелски и неутрални неучастващи във войната държави.

Девизът за цялата тази кипяща работа бе: „В труда е победата!“ За победа се готвеха не само по крайните предели, до които беше стъпил кракът на германския войник, за победа работеха безчислените оръжейни и муниционни фабрики във вътрешността на Германия... и хората на мирния културен труд работеха за тази победа на един нов спасителен светоглед!

Успоредно с подетото усилено строителство и организиране, работеха също така и дипломатите и стопановедите — искаше се да може да се очертае още

докато трае войната географското, политическото и стопанското преустройство на Европа.

Но и при тази обширна дейност за бъдещето от бдителното око на Хитлер и на неговите дипломатически и военни съветници не избягваше нищо. Те наблюдаваха мълком и вземаха необходимите мерки за подготвяне на победите и при бъдещи евентуални военни походи и бойни операции.

С такива „приготовления под було“ завърши годината 1940. Ранната пролет на 1941 г. повдигна като лека утринна мъгла това було и под него взеха да се очертават доловими или видими вече и за страничния свят предварителни мерки за една нова военна операция, този път в Югоизтока.

Не само интересът, но вече и силите на противниците Германия и Англия започнаха да се насочват към Балканския полуостров.

ВОЙНАТА НА БАЛКАНА

При бързото настъпление през юни 1940 г. във Франция, германците бяха успели да заловят в града Ла Шарите на реката Лоара един влак с тайните документи на френския генерален щаб.

Залавянето на тези документи направи цяла сензация — с тях се установиха по безспорен начин множеството планове на Франция и Англия за разширяване на войната, между които и предвиждането за настъпление в широк размер от Югоизтока. За тези действия против Германия е трябвало Румъния, Югославия, Гърция и Турция да поставят на бойна нога общо 100 дивизии. Замислянето да се ударят германците от към Балкана беше наричано от французите „стратегия на *fronte d'usure*“, т. е. стратегия с образуване фронт за изтощаване силите на врага.

Значи така безскрупулно Лондон и Париж са искали да разширят войната в Югоизтока и накарат неутрални малки държави да се бият за техните интереси. До пролетта на 1941 г. от насъсквачите бяха останали само половината, защото Франция беше вече извадена от строя; а и планът успя на половина: само Гърция и Югославия се подадоха на английските примамки и обещания.

С разгромяването на Франция Англия загуби и втората си опорна точка върху европейския континент. Чърчил наистина не беше забравил Норвегия, не можеше да си прости и за Франция... и започна да разглежда отново картата на Европа. Той ревностно търсеше къде има още ненамесени във войната държави и къде би могло да се образува нов фронт. При това търсене погледът му попадна не случайно върху Балканския полуостров: нали тук беше нанесен през есента на 1918 г. първият победен удар срещу противниците в Световната война. Защо да не се опита и сега — не че се очаква да се понесе от Балкана крайната победа, но поне да се отклони или забави подготвяният удар против английския остров.

Пряката цел, която трябваше да се търси в Югоизтока, беше двойка: първо да се пресече пътят по Дунава за и от Германия и второ да се прекъсне снабдяването на германската държава с така необходимите за нейната предимно моторизирана войска земни масла от Румъния.

Преследвайки тази същата цел, английски агенти се бяха опитвали не еднократно да предизвикат пожари и организират саботажи в Румъния, особено в областите на петролните извори. Също така дело на английски агенти беше и своевременно откритият и осуетен опит за преприщване на Дунава чрез взрив и потопяване на стари параходи в теснината му.

Това, което Чърчил замисляше като военна операция, съвсем не беше нещо ново за английския генерален щаб. Английският висш военен съвет беше разглеждал отдавна този план „за обхват от Югоизток“, през Балканския полуостров. В него бяха посветени и генералните щабове в Атина и Белград. Този план беше повторение на замисъла от 1915 г., със същите предпоставки. А за прокарването му сега положението беше много по-изгодно: Гърция вече се намираше във война с Италия, съюзника на Германия, а освен това от италианското окупиране на Албания насам Гърция имаше редовен договор с Англия. Така че Гърция беше вече спечелена — не беше нужно да я принуждават със сила, както това беше в 1915 г. Англичаните можеха свободно да стоварят един експедиционен корпус на гръцка земя. А гръцката войска, около 250 000 души, подпомогната и от толкова турски войски в Тракия, трябваше да въздържа България от присъединяване към тристранния пакт. Югославия безспорно ще участва в този заговор и ще служи като авангард на общото настъпление към Германия.

Докато на румънския трон беше крал Карол, англичаните разчитаха на Румъния като на сигурен съюзник, който само изчаква изгодния момент. Но преди още Румъния, под налягането на Англия, да се увлече по някой изгоден момент, преди да се е окончателно обвързала с щедро предлаганите и „гаранции“, Хитлер реши да изпревари. Той заповяда на германски войски да навлязат в румънска земя, да обезпечат реда и спокойствието — главно редовното производство и снабдяване със земни масла — и се явят на Дунава. По този начин Румъния престана да бъде обект за английските политически козни и саботажни атентати.

С попадането на Румъния под германски надзор, областта в Югоизтока, където Англия можеше да се опитва още да влияе, стана по-малка. Ето защо английските агенти се заловиха с по-голяма ревност и по-силна настойчивост да уговорят Турция, Гърция, Югославия и България. Докато в първите три от тези държави Англия можеше да вярва в успеха на своите домогвания, за България — бивша съюзница на Германия, наказана жестоко чрез Ньойския диктат — съмнението беше и си остана докрай голямо.

В усилената официална дипломатическа и прикрита пропагандаторска дейност от страна на Англия между балканските държави се намесиха от началото на 1941 г. особено деятелно и далечните Северноамерикански Щати. Вашингтон и Белият дом решиха да действат без забава. Трябваше „демократиите“ да си подадат ръка на политическото поле, още повече, че моментът беше тъкмо подходящ. Защото английски войски — 400 000 души, под командата на генерал Уейвел — се намираха отдавна в Северна Африка. Части от тях успеха през февруари 1941 г. да отблъснат на Либийския фронт италианците

в Киренайка до отвъд Бенгази. Това беше първият военен успех на англичаните в тази война!

И тъкмо този успех помами английското военно ръководство да организира набързо операцията на Балкана.

Планът на англичаните бе:

Нилската армия да се прехвърли от Египет в Гърция и от там да удари към Дурацо и по долината на Вардар към север. Устроените при Кавала летища трябваше да служат като изходни бази за военните действия срещу румънските петролни области. А Турция щеше да бъде заставена да отвори Проливите за английската флота, която трябваше да се яви в Черно-море, от където можеше да заплаши румънското пристанище Кюстенджа и устието на Дунава. По този начин Германия трябваше да бъде заангажирана за дълго време на Балкана, реката Дунав щеше да бъде преградена, а Италия — застрашена от юг в Албания, от там към Таренто и Сицилия.

Когато на 9 февруари 1941 г. Чърчил говори по радиото и възвеличи победата при Бенгази, в словоохотливостта си той неволно издаде новия английски план. Макар и да му беше добре известно, че германски войски са навлезли в Румъния и стигнали на Дунава, Чърчил предупреждаваше балканските държави (главно и единствено България!) да действат задружно и, подкрепени от Англия и Турция, да задържат германското настъпление към юг... докато американската помощ стане реална.

Примамката с тези несигурни обещания не можа да постигне резултат: България, тази „Германия на Балкана“ по страдания вследствие „мирните“ договори, знаеше вече много добре на коя страна е нейното място, виждаше от къде може — след връщането на Южна Добруджа — да постигне осъществяването и на пълното обединение на българския народ.

Но Чърчил не мирясваше. „Като безумец търсеше той от близо пет години в Европа това, което може да гори, за да го подпали. ..“ Сега трябваше да бъде запален Балканът и балканските народи да дадат кървави жертви, за да бъде унищожена германската сигурност на Изток, та да не може Хитлер да продължи със събрани сили борбата на Запад, против Англия. Така на Балкана трябваше да се започне и изнесе „най-решителното сражение в това столетие“.

*
* *
*

Чърчил вярваше открито и на дипломатическата подкрепа от страна на американския председател Рузвелт и на неговите агенти. Тази му вяра влезе в основата на английския план.

Действително американската намеса на Балкана започна с посещението на полковник Уилям Донован по средата на януари 1941 г. в София. Той беше пратен като доверено лице на Рузвелт и беше снабден с препоръчителни писма от него. Пред българския Държавен Глава и българското правителство полковник Донован нямаше никакъв успех. Нещастieto в София го преследва до край: един ден преди напускането на българската земя той загуби и важните си документи.

Следното му посещение беше в Белград. На 24 януари той беше приет от регента княз Павел, югославския министър-председател Цветкович, от доктор Мачек и Цинцар-Маркович. Обаче и тук полковник Донаван не сполучи нещо по мисията си да печели привърженици за английските интереси.

Обаче американският военен аташе в Белград, полковник Фортие, познаваше добре сръбското офицерство и знаеше на кого може да разчита. На следващия ден, 25 януари, той запозна полковник Донаван с армейския генерал Душан Симович. Сигурно е, че Симович се беше поддал да изпълни плана на Чърчил за Балкана.

През следващите два месеца, февруари и март 1941 г., Белград беше станал арена на борбата за военната политика на Америка. Не едничък Симович, но и други сръбски офицери и неотговорни политици се подадоха на американските примамки и повярваха, че не само ще може да се създаде на Балкана противогермански фронт, но и че на този фронт ще бъде спряно германското проникване на юг, след което ще започне общият противоудар срещу Германия.

След полковник Донаван американският държавен подсекретар Съмнър Уелс продължи „съветите“, като обещаваще всевъзможни помощи от името на Рузвелт, който желяел да се попречи на по-нататъшните успехи на силите от Оста.

Успоредно с усилията на Америка действаше и Англия. В края на февруари английското правителство изпрати на Средния Изток министъра на външните работи Идън и генерала Дил, за да видят какво още трябва да се направи по образуването на общ фронт на Балкана. Те посетиха Кайро, Атина и Анкара, но от Белград не се даде израз на желанието да ги посрещнат и там.

Докато английската настойчивост и американските съвети целяха да вплетат по възможности всички балкански държави във войната, Германия

преследваше много по-реална и по-постижима задача на Балкана: да изолира итали-гръцкия конфликт и го ликвидира със спогодба, преди още английски войски да са стъпили в Гърция. Така чрез избягване разширението на войната върху Балкана балканските държави щяха да останат и за напред доставчици на Германия за хранителни припаси.

И когато Германия, за да отбие силните английски домогвания, даде гласност на ултиматума, с който предупреждаваше Гърция да не допуска британски войски на своя територия, гръцкото правителство се стресна и взе да забавя своето окончателно решение.

Но сега вече намесата на Америка реши въпроса за склоняването на Гърция да се намеси във войната против Германия.

*
* *

На 1 март 1941 г. във Виена беше подписан протоколът за присъединяване на България към тристранния пакт от 27 септември 1940 г. между Германия, Италия и Япония. Това беше не само последица от уговореното между Хитлер и Цар Борис на 17 ноември 1940 г. в Берхтесгаден, но и израз на спонтанното желание на българския народ да се нареди отново до своите стари съюзници. Преодоляващото убеждение на българите бе, че само в съюз с Германия ще може България да постигне националните си възжелания, въпреки лукавите опити за уговаряне на американеца Донаван и болшевика Соболев.

Тук е мястото да се припомнят някои факти, значението на които е твърде голямо и затова те не бива да бъдат отминати.

През юли 1940 г., след като бяха завършени действията против Франция, с която беше вече сключено примирие, германското главно командване покани българския главнокомандващ в Световната война, генерал Жеков, да обходи бойните поля на западния фронт. От страна на германците не можеше да не се знае, че генерал Жеков ще иска непременно да посети и селището Ньой, при превземането на който той беше изпратил следната телеграма:

Чрез главната квартира на Фюрера
за Коменданта на поселището Ньой при Париж

От далеч приветстваме победоносното знаме на пречупения кръст, което се гордо вее над селището Ньой, където преди двадесет години българската делегация за мира чакаше зад телени мрежи милостта на случайните и samozабравили се победители.

От тогава Ньой стана емблема на един позорен мир; Ньой ще остане в световната история като едно вечно срамно дело на западноевропейските демокрации.

Българският Военно-Научен Институт благославя победната стъпка на преминалите вече през Ньой и находящите се още там германски воители и Ви моли, Господин Комендант, да впишете в златната книга на селището от име на Института следното:

„С горда съюзническа радост поздравява българският народ завладяването на селището Ньой от победните германски войски и в това тяхно геройско дело съзира разрушаването на една от колоните от създадените във Версай — Сен Жермен — Ньой — Трианон несправедливости.

Слава на германския Водач Адолф Хитлер, слава на германското войнство!”

С предварителна благодарност за изпълнението на тази наша молба, аз стискам искрено ръката Ви, Господин Комендант.

Председатели Генералисимус Жеков.

На 19 юли генерал Жеков има рядкото за един българин и пълководец щастие да влезе в този така болезнено свързан с най-новата българска история град. Германска почетна рота пресрещна българския главнокомандващ пред кметството — същия дворец, където на 27 ноември 1919 г. беше подписан Ньойският диктат. И докато музиката свиреше българския национален химн, бавно и гордо беше издигнато българското знаме. . .

Сълзи рукват в очите на стария български воин — това бяха сълзите, които изличиха един незаслужен позор!

От този момент българската гордост, българската военна чести бяха възстановени — обнадявана българската нация можеше смело да гледа напред.

Десет дни по-късно, на 29 юли, генерал Жеков беше приет за трети път от Хитлер в Берхтесгаден. Тук Водачът на велика и победоносна Германия стопли още повече надеждата: той подсказа, че и за България ще настанат по-светли дни.

И наистина... в изпълнение на подхранените надежди Хитлер съдейства и съветва съседите ни от север да бъде извършена първата поправка: Южна

Добруджа, откъсната от България в 1913 г., беше възвърната към Майката-Отечество през есента на 1940 година.

Тази безкръвна придобивка българският народ ценеше като едно благородно дело на Вестителя на новата световна правда и името Хитлер стана след името на Цар Борис най-често споменувано, най-обично... Връзките между България и Германия отново се оживиха, спомените от славното бойно минало изплуваха над праха на времето. . . И когато беше оповестен фактът за новото официално свързване на съдбата на малка България с тази на Велика Германия и нейните съюзници, радостта и възторгът на иначе измъчения и сдържан българин бликнаха, както никога преди.

От Дунава до Беласица и Родопите, от Ком до Емине се понесе едно „ура!“, с което българското население от градове и села с еднаква привързаност, с еднаква вяност и с еднаква щедрост обсипваше спускащите се към юг германски воини.

Цял месец се точеха те: главно моторизирани части, артилерия, колони и пехота... Те минаваха с радост Дунава, защото идваха при свои, при верни съюзници и слизаха самоуверени и твърди на юг, към новия враг, когото пяха да пометат като на шега, за да дарят свобода на поробените български земи и краища!

*
* *

Тъй като от германска страна продължаваха още свободните преговори с Югославия за оставането ѝ извън кървавата борба, ядрото на германските войски се насочваше по предварителен план за действия спрямо Гърция, която, за съжаление на германските ръководни лица, а най-много на Хитлер, не можа да се откопчи от английските внушения и заплахи.

Докато на Балкана се развиваха съдбоносните за нас събития, българската войска беше мобилизирана, възправи се здраво по границите и запази страната ни да не стане театър на военни действия. Български дивизии от Черно море до триграничния връх Тумба на Беласица и от там по границата срещу Югославия охраняваха съсредоточаването на германските войски. С трепет очакваше българският войник да зърне сивосинкавите шинели на Хитлеровите войници. Идващите тъй желани сътрудници за едно велико дело бяха все герои — бранници от бойните поля в Полша, Норвегия и Франция. Ореолът от техните дела ги беше изпреварил: българските им другари първо чуха за делата им, после се опознаха със самите герои.

Надлъж по границата между България и Гърция се установяваха германските войски и подготвиха предстоящия удар. Полянките в тесните дефилета и междупланински котловини станаха летища или станове на хиляди войскари. С удивителна планомерност и примерна системност, които още от началото обезпечаваха победата, накацаха германските войници и оръдия по Родопските вериги и гребена на Беласица, очаквайки само зова на своя Водач...

Обаче Хитлер, взел всички предпазителни и подготвителни мерки, като че ли войната на Балкана ще продължава с години, все още беше обзет от желанието и надеждата, че ще се избегне кръвопролитие на този балкански боен театър. Той беше приложил в действие всичките си дипломатически средства, за да добие въздържане от Югославия и вразумяване от Гърция. Макар и да не срещаше вече, какъвто и да било признак, че ще може Гърция да бъде склонена да прекрати неравната борба в Албания, Хитлер очакваше, че със спечелването на Югославия ще се убедят упоритите гръцки държавници, самонадеяни и подлъгвани от английски агенти, че борбата им против италианците е безсмислена.

Най-после на 25 март 1941 г. част от усилията на Хитлер за запазване на балканските държави от разрушенията на войната се бяха увенчали с успех. На този ден беше подписан във Виена протоколът за присъединяването и на Югославия към тристранния пакт.

Редом с Хитлер, отдъхна си с облекчение и голяма част от неутралните и невоюващи държави, между тях и България, ако и сърцата на българите да останаха свити в боязън за бъдещата участ на Македония.

Първооповестените смътни „условия“ и „обещания“, с които беше придружено изтръгването на Югославия от лапите на английската ламя, смутиха цялата българска нация.

„Зачитане независимостта и териториалната цялост на Югославия“... „Отказване от искане разрешение за преминаване или превозване на войски през югославската държава“... „Гарантиране, че не ще се предявят никакви претенции за даване на каквато и да било помощ от Югославия“... „Обещаване да ѝ се даде излаз на Егейско море, който да обхваща и пристанището и града Солун.“

Тези така изгодни за западния съсед-враг отстъпки озадачиха българския народ и една неизразима тъга се спусна в душата му.

Защото по онова време никой в България не можеше да знае какво се подготвя на Изток и че Хитлер с право е гледал на всяка цена да избегне войната на Балкана и да изпревари удара на болшевиките.

А Хитлер, напротив, е знаел съдържанието на тайните анекси към сключения преди няколко години „пакт за вечно приятелство между България и Югославия“. Според тези тайни анекси, с цената на Македония и Солун България искаше да си обезпечи Беломорието. Значи, в случая Хитлер не правеше по-голяма отстъпка на Югославия от тази, на която България някога сама се беше съгласила.

Но това не беше известно на широките български среди.

И преди още да се беше изтръгнал всенародният вопъл: „Горка Македония!“, едно кратко съобщение по радиото, че в Белград се е саморазтурил съюзът на запасното войнство „в знак на протест против присъединяването на Югославия към тристранния пакт“, предизвика нов светъл лъч надежда сред налегналата мъка.

„Превратът идва!“ си помислиха и казаха опитни стари българи, които познаваха миналите похвати на сръбското войнство.

Не се мина нито ден... и превратът от 27 март 1941 г. беше „новото“ на една стара сръбска система. Изведнъж българското униние се превърна в нова силна надежда. **Звездата на България и българската нация изгря**, за да не залезе вече никога...

*
* *
*

Английският държавен подсекретар на външните работи Бътлър изрази пред Долната камара на 26 март възмущението на английското правителство, че Югославия се е наредила при неприятелите на Великобритания.

Същия ден английският държавен секретар за Индия Емъри произнесе пред английското радио една предадена и на сръбски език реч-позив към сръбския народ, когото насъскваше да се противопостави, да не одобрява постъпката на правителството, защото... не било късно да се обърне картата, на която била поставена съдбата на Югославия...

По това може да се прецени, колко голяма и неприятна е била изненадата за Англия от акта на 25 март.

Но изведнъж машината, подготвена за действие именно при такава евентуалност, беше сложена в ход. Първият сигнал беше даден от сръбското съюзено войнство чрез публичния му протест.

И на следния ден, 27 март, вече „картата беше обърната“, така, както в историята на сръбската държава тя е бивала често обръщана: чрез преврат, извършен от военните. Правителството Цветкович беше свалено, регентството — отстранено; генерал Симович беше образувал ново правителство, малолетният още крал Петър II беше поставен на трона...

Това беше действително „голяма и важна новина“ за Чърчил и Англия, и английският премиер-министър побърза да я съобщи същия ден с думите: „В ранните утринни часове днес югославският народ се върна отново към правия път... Едно достойно да защитава свободата и целостта на своята страна югославско правителство ще получи от Британската империя, а също и от Съединените Щати, всека възможна помощ и подкрепа.“

За невръстния крал, който четири седмици по-рано, още под опеката на регентите, беше писал на един от своите доверени приятели в Лондон: „Аз очаквам само деня, в който Югославия ще се обяви срещу националсоциалистическа Германия, за да мога да поема най-после моята армия“, министър-председателят на Южно-африканските Щати генерал Смит беше заявил: „Младият крал Петър, Петър Велики превърна в прах всички Хитлеровци, Гьоринговци, Гьобелсовци и другите германски чудовища — Германия загуби сражението на Балканите!“

А в един бостънски вестник публицистът Уйнстън Фелис писа: „Лондонските агенти имат сравнително голям дял в Белградското съзаклятие, и Британия е в право да припише на себе си тази извънредно важна победа. Резултатът за Германия е особено неприятен, тъй като превратът стана в един момент, когато германците вярваха, че всичко отива добре.“

Участието на Англия в съзаклятието беше потвърдено и от отиването на Идън и генерал Дил на 31 март в Белград с цел да се направят последните уговорки за предстоящите „взаимни действия“.

А председателят на Северноамериканските Щати Рузвелт побърза да изпрати телеграфическо приветствие до крал Петър II — този отвъдокеански плутократ се надяваше, че детето-крал ще възпре победния полет на германските войски!...

Тъкмо в дните на най-голямото напрежение и в очакване избухването на войната светът остана изненадан от едно странно съобщение на Белград и Москва: на 5 април Съветска Русия и Югославия са подписали пакт за приятелство и ненападение.

Сключен в критическия момент от развоя на събитията на Балкана, този пакт не можеше по никой начин да убеди света в миролюбивите намерения на новото югославско правителство.

Но той постави в недоумение света — нима беше възможно, щото Съветска Русия, която се считаше като един незаинтересован наблюдател от Изток, да побърза първа да признае правителството на генерал Симович и първа от „неутралните“ да встъпи в такива здрави дипломатически връзки с него!

Обаче последвалите от 6 април насетне събития на Балкана бяха от много по-съществено значение; те привлякоха с право световния интерес, така че сключеният от Съветска Русия пакт с едно революционно правителство, което след десет дни избяга от страната си, беше напълно забравен.

Само с оглед на събитията, които по-нататък ще бъдат разглеждани, заслужава да се отбележи какво беше писано във в. „Красная звезда“ на 10 април 1941 г.:

„Сключеният на 5 април в Москва съветско-югославски пакт за приятелство и ненападение се преценява от световната преса като акт от важно международно значение и голяма историческа стойност. Пактът представя ново убедително доказателство за привличащата сила на миролюбивата политика на Съветския съюз.

Подписан в най-критичния момент от развоя на събитията на Балкана, съветско-югославският договор изявява миролюбивите намерения на новото правителство в Югославия. Тези външнополитически цели на Югославия предизвикаха дълбоко съчувствие у правителството на Съюза на съветските социалистически републики, което води активна и последователна борба за мир. Съветският съюз подкрепя неизменно всяка акция, която има за цел да освободи народите от нещастieto на войната.

Народите на Съюза на съветските социалистически републики следяха с голям интерес развоя на събитията в Югославия: усилията на дошлото на власт правителство Симович, което се опира на съчувствието на мнозинството от народа и се стреми да извоюва делото на мира, както и да запази независимостта и териториалната цялост на своята страна. По договора от 5 април се задължават и двете участници, в случай на нападение срещу едната от тях от трета държава, да запазят политиката на приятелски отношения помежду си. Такова положение настъпи за Югославия още от деня, който последва подписването на договора. Толкова по-голяма цена получава този договор при новите условия, тъй като Съветският съюз винаги изпълнява своите международни задължения.

Съветско-югославският пакт се крепи върху здравата основа на приятелство и доверие, каквито изпитват народите на двете държави един към друг.”

Тази откровеност на съветско-руския официоз потвърждава голямото участие на московските власти в насъскването на Югославия да се обяви против Германия.

Значи планът се развиваше точно така, както беше съчетан. Чърчил потриваше доволно ръцете си; той вярваше, че за първи път му се беше удало да надхитри германската политика и германската стратегия.

*
* *

Новото сръбско правителство обяви обща мобилизация. Това, както и неприязненото държане спрямо германските официални представители и германските колонисти в Югославия, показваше, че генерал Симович и сподвижниците му начело с крал Петър II искаха да заменят мирните отношения с германския Райх с война.

Чашата на търпението още веднъж преля и Хитлер се видя със съжаление, принуден да заповяда на 6 април 1941 г. на войските си „да встъпят в борба **против белградските узурпатори** и в борба **против онези войскове части, които Великобритания отново се опитва да изпрати на Балканите**”, като сложат оръжието си „едва когато бъде окончателно смъкнат белградският съзаклятнически кръжец и когато и последният британец напусне и тези области на континента”.

От този последния цитат из позива на Хитлер от 6 април към германския народ е явно, както и сам Хитлер потвърждаваше, че „германският народ не храни никаква омраза спрямо сръбския народ и не вижда никакво основание да се бие срещу хърватите и словенците, от които нищо не иска”, а също, че Германия не обявява война на гръцкия народ, чиито заслепени и подкупени държавници го направиха жертва на английските домогвания.

И Хитлер с право завършва апела си с думите. - „А германският народ може да влезе в тази борба с дълбокото убеждение, че неговото ръководство е направило всичко възможно, за да му спести това сблъскване. Нека сега да помолим Провидението да покровителства и благослови, както досега, пътя на нашите войници!”

Нотата и меморандумът на германското правителство от същата дата относно Югославия даваха сбито, но напълно отговарящо на действителния ход

на събитията изложение за сръбските съзаклятничества и нападенията от Сараевския атентат в 1914 г. до преврата в 1941 г.

Държавата, която в 1914 г. беше запалила в Европа пожара на войната, стана след Световната война „мандатъорка на победителките“ на Балкана и сателит на английската и френската политика. Новосъздадена Югославия беше включила въпреки народностния принцип големи чуждонародни части и затова се присъедини към Малкото Съглашение за потискане на ограбените и унижени през 1919 г. държави.

Но в желанието си да се запази мирът в Европа и постигне разбирателство с всички населяващи я народи, Хитлер беше отдал на забравата прежните престъпления на сръбската шовинистична клика. Особено след присъединяването на Австрия той подчерта недвусмислено, че смета границите между Германия и Югославия установени за винаги.

И наистина, на 14 март 1938 г. югославското правителство беше направило едно перфидно изявление в смисъл, че „Югославия, която е била винаги борец за принципа на националното обединение на всички племена от един народ, остава вярна на този принцип и посреща присъединяването на Австрия към германския Райх като чисто вътрешен въпрос, който не я засега“.

Но по-късно — още от лятото 1939, след падането на Стоядинович — същата тази Югославия премина постепенно във враждебни отношения към Германия. В началото на сегашната война, както и през първите военни месеци Югославия вземаше все по-голямо тежнение към Англия, Франция и тяхната съюзница Полша. През пролетта на 1940 г. Югославия вече даваше явни доказателства, ако и привидно да оставаше неутрална, че е готова да се обяви на страната на демокрациите в борбата им срещу Германия.

Обаче все пак Хитлер, макар и да беше напълно осведомен за играта на югославските държавници, продължаваше опитите си за постигане на лоялно сътрудничество с тези размирници на Балкана. Така след дълги преговори се стигна до акта от 25 март. Виенските спогодби и писмени обещания даваха на Югославия единствения в историята шанс, предлаган някога на една държава.

Но два дни по-късно групата военни подстрекатели свали законното правителство, доведе на власт като привиден крал престолонаследника Петър и погази току що поетия политически ангажимент.

Новият министър-председател генерал Симович не скриваше намеренията си да воюва срещу Германия — това беше потвърдено и от един негов заловен от

германците телефонен Разговор с Вашингтон, от където той настояваше да се доставят обещаните военни материали.

Югославия в новия си вид се позова на силата си — това и́ решение значеше нейното загниване!

*
* *

И Гърция, подобно на Югославия и дори по-рано от нея, беше напуснала своето неутрално поведение и беше минала първоначално прикрито, а по-късно явно към страната на Англия. Гърция се беше поддала първа на английската систематическа акция за обкръжаването на Германия, като нейният неутралитет беше винаги насочен по линията на евентуално сътрудничество с Англия и Франция. Това беше действителното поведение на Гърция и преди и след започването на итало-гръцката война: благоприятстване превоза на полски военни чиновци през Гърция за Франция, отстъпване значителна част от гръцката търговска флота на Англия, по-късно преговори с английския главнокомандуващ Уивъл, с Идън, с генерал Дил.

Ето защо с пълно право беше насочил Хитлер в март 1941 г. германските войски през България за към юг. Той трябваше да изпревари и този път английския удар!

Германското главно командване разполагаше в Румъния още от началото на 1941 г. с удобна изходна база. Заплахите от английска страна, че кралските въздушни сили от летищата при Солун и Кавала ще предизвикват пожарища в румънските петролни инсталации, налагаха да се бърза.

Политическите преговори от германска страна бяха успели да се сключи на 17 февруари 1941 г. пакт за ненападение между България и Турция. Този пакт беше „ключът за овладяване на положението в Югоизточна Европа“, тъй като България добиваше възможност да изостави натрапения и́ неутралитет и да води самостоятелна политика.

Обявяването на България към страната на Германия на 1 март и появяването още същия ден на германски войски върху българска земя отнеха на Турция всяко желание за нападане България.

Така Германия успя да заеме едно положение, което обграждаше почти отвед Югославия. А спускането на все по-многочислени германски войски към гръцката граница и нейното пълно заемане разбъркаха значително плановете на Чърчил. Но той не се отметна. За него беше безразлично, че Гърция и Югославия

ще бъдат разгромени: важното беше да се отклони Германия и забави нейният удар върху английския остров.

Докато групата германски армии под командата на генерал-фелдмаршал **Лист** се спускаше през Кресненското и Местенското дефиле, а лявото им крило се промъкваше през Родопите, подстрекателите англичани и техните толкова самохвалени кралски въздушни сили, както и новата им жертва — гърците — бездействаха. Те оставиха безнаказано в продължение на месец съсредоточаването и развързването по гръцката граница на грамадно число германски войски, вместо да ги нападнат поне по въздуха и спънат планомерността по завземане на изходното положение срещу Гърция.

А от друга страна, докато още се водеха мъчителните и продължителни преговори с югославското правителство, германското главно командване насочваше за всеки случай от север и изток към границите на Югославия армиите на генерал-оберст **фон Вайхс** и генерал-оберст **фон Клайст**, отделени една от друга чрез унгарската армия.

Но щом стана известен в Германия превратът от 27 март, още същия ден Хитлер разпореди импровизирането на допълнително съсредоточаване на войски и разместването на вече пристигналите групи. С тези последни разпореждания се стигна до следното окончателно разпределение на германските войски около Югославия и Гърция, а именно:

от север: от италианската граница до Дунава беше разположена армията на генерал-оберст **фон Вайхс**; в ляво от нея се намираха унгарските войски надлъж по границата си до румънската граница;

от изток: в Румъния, по границата ѝ с Югославия, стоеше една част от армията на генерал-фелдмаршал **Лист**; на юг от Дунава по българо-сръбската граница до София се намираше армията на генерал-оберст **фон Клайст**;

на юг, с фронт към Македония и Беломорска Тракия: главното ядро на армейската група на генерал-фелдмаршал **Лист**.

Оперативният план предвиждаше:

1. От България като изходна база да се настъпи с една армия срещу гръцка Тракия по посока на Егейско море. Центърът на нападението беше предоставен на дясното крило, което с участието на една планинска и една бронирана дивизии трябваше да извърши пробива към Солун.

2. С друга една армия да се направи пробив по посока на Скопие със задача да се стигне най-бързо в допир със сражаващите се в Албания италиански войски.

Тези две операции трябваше да започнат на 6 април.

3. Пробив с една армия от България по посока към Ниш със задача да се достигне Белград.

Тази операция трябваше да започне на 8 април.

4. Съгласувано с операция № 3, един корпус трябваше да заеме Банат и се яви пред Белград от север.

Тази операция трябваше да започне на 10 април.

5. Една армия, съсредоточена в Каринтия и Щирия, респективно в Западна Унгария, трябваше да настъпи по посока на Загреб и после завие към Сараево.

Тази операция трябваше да започне на 11 април.

Задачата на въздушните сили — две големи групи на генерала от въздухоплаването Лъор и на генерал фон Рихтхофен — беше:

1. да сломят неприятелските въздушни сили и унищожат тяхната земна организация;

2. да нападнат централата на превратаджиите Белград във всички военни обекти и обезвредят столицата още в началото и

3. да подпомагат сражаващите се германски войски, да сломяват вражата съпротива, да затрудняват бягството на врага и осуетяват отплуването му с параходи (последните две подзадачи се отнасяха до стоварените в Гърция англичани).

Във връзка с тези германски настъпления бяха уговорени с Италия и Унгария действия и от тяхна страна: италианските войски в Албания и по крайбрежието на Адриатическо море, а унгарските войски по посока към Белград.

На 6 април сутринта стотици германски аероплани се връщаха вече от своя първи полет над вражата територия, когато по радиото светът узнаваше новата

изненада: започването на военните действия едновременно против Гърция и Югославия.

*
* *
*

Докато генерал Ромел със своите прехвърлени войски в Северна Африка, главно бронирани части, и с неспирното си настъпление към изток възпрепятства проектираното прехвърляне на голяма част от Нилската армия в Гърция, германските войски на Балкана започнаха своите големи обграждащи операции. Войските под командата на генерал-фелдмаршал Лист проведоха своите първи пробиви. Единият целеше на юг, срещу силно укрепената линия Метаксас с краен обект Кавала и Солун; другият водеше през Струмица, после заобикаляше Дойранското езеро с цел да се стигне до Солун, чрез който ход източната гръцка армия трябваше да бъде обкръжена; третият изхождаше от района южно от София и имаше за главна посока Скопие и Велес към Албания, където германските войски трябваше да подадат ръка на италианците, за да се прекъснат връзките за евентуално съединяване на югославските с гръцките и английските войски.

Отделните колони на групата **Лист** изпълниха тези задачи със светкавична бързина и не дадоха възможност на враговете да се опомнят от ударите. Само в Рупелското дефиле и по двете му страни гърците оказаха необикновено силен отпор от своите отлично построени и разположени бункери. За избягване на излишни жертви атаките от фронта бяха преустановени, докато страничните колони пробият и се явят в тила на този най-силно укрепен граничен район.

Започналите на 6 април рано сутринта действия по гръцката укрепена гранична линия и към Македония имаха резултат: за 36 часа беше стигнато Бялото море и завладян градът Скопие, а на 9 април се предаде и Солун, след като беше капитулирала цялата действаща в Беломорието гръцка армия.

Пред германския напор, предхождан от систематичните бомбардирания на стратегически центрове и укрепени позиции с щуките от въздуха, никой от враговете не можа да устои.

Така много възхваляваните английски кралски въздушни сили, на които се възлагаха какви ли не надежди, както и гръцките аероплани не се вестиха никъде в тила на настъпващите германски части. Така също не можаха да проявят никакво действие с военно значение и сръбските аероплани, като се изключат подлите им нападения на 6 и 13 април върху незащитените български градове София, Кюстендил, Дупница, Горна Джумая и пак София,

Успехите на германските войски към Беломорието на един фронт от 370 км. и в Македония разстроиха още в първите дни всяка възможност за съединяването на идващия от юг английски експедиционен корпус със сръбските войски. Овлабяването на Беломорието смути гръцкото командване. То сега разбра, какво значи война с Германия! А завземането на Скопие и спускането на германските светкавично напредващи колони към Албания и Битоля-Охрид установи връзката с действащите от запад италианци. По този начин беше обкръжено цялото ядро на сръбската армия и неговото унищожаване беше само въпрос на дни.

Значи пресеченият балкански терен, отстъпващ по трудност само пред норвежките скали и фиорди, не се оказа пречка за смелия полет на германските планински и бронирани дивизии. Планинските йегери се катереха по високите до 3 000 метра върхове, а мотористи и танкисти се провираха през тесните проломи безспир.

Развоят на военните действия в Стара Сърбия и Хърватско взе също така необикновено бърз ход.

Войски от армията на генерал-оберст **фон Клайст** настъпиха на 8 април от България в западна посока към Ниш, след падането на който град продължиха към Белград и Сараево.

Два дни по-късно съгласно плана се приложи настъплението през Банат към Белград, към който град започнаха така също настъплението си на 11 април и войските на генерал-оберст **фон Вайкс**. И унгарците от север минаха границата и навлязоха във вража територия.

Обърканото сръбско главно командване не можа да се съвземе от следващите неспирно един след друг удари и изпусна из ръце ръководството на непълно мобилизираната сръбска армия, заставена да приеме борбата така, както германското командване беше решило.

Силно разрушената югославска столица Белград, която изпита изцяло наказателните действия на германските щуки още от първия ден на операциите на Балкана, беше превзета на 13 април, три дни, след като германски моторизирани части бяха влезли в Загреб, където беше провъзгласена независимостта на Хърватската държава. Италианските войски завемаха Адриатическия бряг.

Разложението и разпадането на изкуствено създадената чрез мирните диктати и с мъка поддържаната чрез „голямото“ и „малкото“ съглашения Югославия отиваше бързо. Гибелта на една тираническа система приближаваше...

Тази гибел беше подпечатана на 18 април с пълната капитулация на сръбската армия. Близо 600 000 пленници и всичкият военен материал бяха плячката от новата германска победа.

Така бързото завземане на цяла Югославия беше голяма изненада за Чърчил — изпратените по негов план експедиционни войски (около 60-70,000 души новозеландци, австралийци и англичани) не можаха да достигнат югославската територия. Те бяха пресрещнати от германските войски южно от Битоля и личната гвардия на Хитлер можа да им нанесе първия съкрушителен удар в южния край на Пелагонийското поле.

През същото време на действията върху Балкана, в Африка генерал Ромел напираше все по-успешно към изток и не позволи прехвърлянето на нови части от Нилската армия в Гърция.

След излизането на сръбската армия от борбата, германските войски в своята голяма част започнаха да се изтеглят обратно на север. Защото за към юг, в Тесалия и към Атина, генерал-фелдмаршал **Лист** разполагаше с достатъчно сили.

А освен това и настъплението на юг отиваше с безспорен успех: от 16 април германското знаме се вееше на Олимп. Гърците, ако и да оказваха на места силен отпор, особено, където местността даваше условия за това, се виждаха принудени да отстъпват все по-надълбоко. От Битоля на юг, както и от Солун към Лариса и Ламия се спускаха неспирно двете силни германски колони. Дясната удари с част през Пинд към Янина, докато главната и́ маса държеше посока към западния изход на Коринтския проток. Лявата колона още преди да стигне Лариса се раздали на две: едната група следваше главния път Лариса-Ламия-Атина, а другата група се спускаше все по крайбрежието на Егейско море.

На 21 април германските войски направиха героичния пробив при Термопилите.

Отрязаната в тила гръцка армия, която с месеци наред беше отстоявала срещу италианските войски, капитулира на 23 април. С това се привърши борбата в Албания.

А на крайния ляв фланг германците успяха да нанесат удар чрез обход през острова Евбея, в тила на отстъпващия враг.

На 27 април падна в германски ръце и гръцката столица Атина; от 8:45 часа върху Акропола се вееше победното германско знаме!...

По-нататъшното отстъпване през Коринтския канал беше възпрепятствано от германски парашутисти. Скоро последва падането и на целия Пелопонес, където първи бяха прехвърлени войските от личната гвардия на Хитлер, които завладяха града Патрас.

А през същото това време всички гръцки острови в Егейско море бяха заети един след друг — почти пред безучастното присъствие на английската източно-средиземноморска флота.

*
* *

Оставаше само остров Крит, зает от англичаните още през есента 1940 г. Там се бяха пренесли и бягащите от Тесалия и Пелопонес войски от британския експедиционен корпус. Трябваше да се очаква, че англичаните ще дадат на Крит отчаян отпор... „до последен човек, без помисъл за отстъпване“, както беше заявил Чърчил, че ще бъде защитаван остров Крит.

На Крит не можаха да бъдат прехвърлени пълните части от британския експедиционен корпус в Гърция, защото германските щуки не позволиха безпрепятственото му оттегляне. Но все пак островът имаше достатъчно войски за една упорита отбрана.

Това обаче не плашеше германците. Те знаеха, че борбата в Югоизточна Европа трябва да се довърши. Изгонването на англичаните само от Тесалия и Пелопонес не беше достатъчен урок за тях. Иначе радио Лондон не би разпространявало на 2 май гордо:

„Ние, англичаните, сме били винаги енергични в отстъпление. С начални отстъпления сме постигали крайната победа. Но в цялата наша история не сме имали по-добро отстъпление от това в Гърция. С него ние смаяхме света и изненадахме германците. Ние не оставихме, както те се надяваха, да ни натикат в морето, но се натоварихме на параходите в пълен ред. Нашият дух никога не е бил побеждаван — а това е решаващото.“

В същност положението беше по-друго. Него обрисова радио Ню Йорк на 28 април по-достоверно:

„Британски и гръцки войски се товариха на параходите тази нощ в малките пристанища на северния бряг на Коринт и се мъчеха отчаяно да спасят поне живота си, останал им от войната в Гърция.“

Истина е, че с гръцката си авантюра Англия загуби много по отношение на своя престиж.

Най-после дойде денят на борбата за завладяване на един голям остров, какъвто безспорно беше Крит. Германците започнаха действията си на 20 май със спускането на парашутисти и войски от въздуха, които успяха да овладеят значителни места по острова. Изненаданите англичани бяха принудени да вдигнат своите въздушни бази и аеропланите им да отлетят в Египет, на 600 км. далеч, за да водят от там борбата против германците, стъпили вече на Крит.

Но английските кралски въздушни сили не можаха да възпрат германското насядане на острова. Също така безсилна беше да възпрепятства това и английската флота. Наистина адмирал Кънингам се опита на няколко пъти да попречи на по-нататъшното стоварване на нови германски части на острова. Обаче германските щуки се отличиха и този път: множество английски кръстосвачи бяха потопени.

Упоритата борба за всяка долинка или връх в тази твърде мъчно проходима островна повърхност траеше с дни. Новият месец юни завари Крит напълно в германски ръце.

*
* *

Така Англия беше изтласкана и от този край на Европа, след като за това трябваше да загинат две държави: Югославия и Гърция. Пропадна и фамозният план на Чърчил за „изтощителен фронт“ на Балкана, бламира се и Рузвелт с домогванията си да прояви непосредствена намеса в политиката на европейските държави.

Неуспехът беше цялостен във всяко отношение!

Изпълниха се думите на Хитлер, казани на 30 януари 1941 г.: „Може би англичаните възлагат сега надежди на Балкана, но аз и на това не бих отдал голямо значение, защото едно е сигурно: **където и да се покаже Англия, ние ще я нападнем** и ние сме достатъчно силни да сторим това.“

Наистина, германците бяха достатъчно силни! Те не се оставиха, както предполагаше Чърчил, да им бъдат ангажирани на Балкана сто дивизии в една шестмесечна борба, а можаха да сразят враговете на Югоизтока само с **31 пълни дивизии и 2 полудивизии**, като употребиха в боевете през първите шест дни само **11 пехотни и планински дивизии, 6 бронирани дивизии, 3 пълни и 2 половини моторизирани дивизии.**

Борбата беше изнесена с минимални загуби от германска страна:

1 151 убити;

3 752 ранени и

525 пропадали без вест.

Пленниците, взети през време на тези действия на Балкана, като не се броят войниците от германски произход, хърватите и македонците, възлизат на

сърби — 6 298 офицери и 337 864 войници;

гърци — 8 000 офицери и 210 000 войници и британци (англичани, новозеландци и австралийци) офицери и войници — над 9 000 души.

По нареждане на Хитлер, гръцките пленници бяха освободени поради храброто им държане.

Плячката обемаше цялото въоръжение и снаряжение на двете напълно сразени армии.

По време на борбата в Югоизтока бяха потопени 75 кораба с тонаж общо 400 000 тона и повредени 147 кораба с тонаж общо 700 000 тона.

Малките загуби на германците потвърждават по най-бляскав начин отличната подготовка на войската, както и смисленото ръководене и провеждане на операциите. Победите се дължат на високите качества на германския войник, на преимуществата на германското оръжие и саможертвената храброст на германския боец. Накъсо: германската войска на Балкана надмина себе си!

В речта си пред Райхстага на 4 май 1941 г. по случай приключването на победоносната война против Сърбия и Гърция Хитлер заяви:

„Фактът, че днес вече е окончателно премахната опасността да бъде Белград гнездо на една малка клика от заговорници, които подпалват международни конфликти, носи успокоение за цяла Европа... Дунавът като важна съобщителна артерия днес и за в бъдеще е вече запазен против по-нататъшни саботажни действия... Германският Райх няма особени териториални интереси в тези области... Политически ние сме заинтересовани само в осигуряването на мира в тази част на Европа... Една висша справедливост обаче повелява, затова да бъдат взети под внимание и онези интереси, които съществуват по силата на етнографски, исторически или стопански условия. В това отношение Германия може да бъде само заинтересован наблюдател. За нас е радостно, че нашите съюзници сега вече могат да видят задоволени техните справедливи национални и политически претенции!“

И по-нататък, като спомена за **„България, чийто дух и поведение останаха неизменно верни на Германия“**, Хитлер каза:

„Фактът, че сторената на времето неправда над България се поправя, ни радва особено много, защото след като германският народ с оръжието си направи възможна тази ревизия, ние имаме правото да вярваме, че сме изплатили един исторически дълг на благодарност спрямо нашия верен боен другар от Голямата война.“

Никога думи на Водача не са били посрещани от българския народ с такава френетическа радост, както това откровено негово признание. Но рядката радост не спира общото съзнание у българите, че и те имат и трябва да имат навеки също така историческия дълг на благодарност към великия германски народ и към неговия гениален Водач Адолф Хитлер.

Ликуванията на целокупния и благодарение на германските усилия и жертви обединен български народ в обширните предели на единна България намериха своя изблик в народните манифестации в чест на Хитлер и Германия, станали на 13 април 1941 г.

А последвалият една седмица по-късно празник на Възкресението беше символ на възкресението за свободен живот на всички български земи, озарени вече от лъчите на великата Правда. Това беше денят 20 април — празникът на рождението на Хитлер, освободителя на Македония и Беломорието. И в този ден, по повеля на Хитлер българските войски бяха допуснати в новоосвободените области — и се създаде неразривната за през вековете връзка между братята от целокупната българска народност.

От 20 април 1941 г. освобождението на Македония и Беломорието и присъединяването им за вечни времена към Майката-Отечество е вече свършен факт.

И думите на Хитлер:

„Ние се борим за освобождението на света!“

намериха най-силно потвърждение в освобождаването от робство на българските земи Македония и Беломорска Тракия. Защото никъде друго освобождение не е бивало посрещнато с толкова сълзи от радост, както освобождението на македонските и тракийските българи!...

Те никога няма да забравят своя освободител Адолф Хитлер!

ТРЕТО МЕЖДУДЕЙСТВИЕ

След поражението на англичаните в Норвегия и при Дюнкерк, сега със завземането на Гърция, Крит и другите гръцки острови, Германия за трети път прогони от Европейския континент английски експедиционни войски.

Прогонването на англичаните от югоизточна Европа е последно — те никога вече не ще имат куража да направят опит за стоварване отново войски на което и да било място върху континента.

Трите направени вече опити са достатъчни — пък и не останаха в Европа държави, които да се помамят на английските обещания за сигурност и за подкрепа. Английските „сигурност“ и „подкрепа“ станаха равнозначни на погубел и разгром...

Но не е право да се казва, че Чърчил и компания са нямали успех от целия им замисъл за Балкана, доколкото, разбира се, германците позволиха той да бъде реализиран. Наистина, Англия загуби близкия югоизток и пожертва последните си държави-приятелки, но тъкмо затова пролетта на 1941 можа да протече сравнително спокойно за английския остров. Обаче политическата и военна придобивки за Германия и този път бяха от много голямо значение. Политическата — че Англия загуби за винаги влияние върху континентална Европа; военната — че Германия обезпечи и в този край на Европа сигурността за последната победа.

Не бива да се твърди, че за Англия е било леко отпадането на Югославия и Гърция от орбитата на британското влияние, защото колкото и коравосърдечни да са англичаните, все пак не може да се допусне, че те не държат сметка, че с този трети техен неуспех в Европа се понижи значително традиционно поддържания престиж на „великата световна империя“.

„Който губи лесно близките си приятели, ще загуби още по-лесно далечните!“. А в случая Англия загуби последните си приятелки — независими държави в Европа; че когато войната се разпростре и нататък, по-лесно ще се загубят потисканите от Великобритания страни от разните доминиони — в това не оставаше никакво съмнение. Защото все по-ясно проличаващата слабост на Англия в Европа разклащаше устоите на подчиняването на „разните народи из останалите континенти. И отдавна подозираната опасност, че „някога колониите ще се откъснат като зрели плодове, лесно, от метрополията“ можеше да стане по-застрашителна. Английските неуспехи по бойните полета на Европа можеха да ускорят отделянето на доминионите, подобно на отделянето в 1783 година на Северноамериканските щати. Или пък — което е още по-опасно за Англия —

Северноамериканските щати ще се опитат да отнемат от Англия някои от доминионите: Канада на първо място, а след това, навярно и Австралия. В случая не се касае само за пълно анексиране на тези английски владения — достатъчно голяма би била загубата за Англия и от едно само „американизиране“ на доминионите.

Пред такава тежка перспектива се намери Англия след изгонването ѝ от Крит.

Третият английски неуспех върху Европейския континент правеше все по-наложителна намесата на Америка във войната. Обаче Чърчил и неговите сътрудници предчувстваха, че „историята не се повтаря“ и схванаха, че повикването този път Америка да спасява провалящата се Британска империя не ще бъде безвъзмездно. И тази безвъзмездност не ще бъде ограничена само с отстъпване на американците „световно-политическата мисия“, която досега беше притежание на Англия, а ще се разпростре и до материални териториални домогвания от страна на Северноамериканските щати. „Янките“-плутократи правеха сега тънка сметка: защото и те, като целият останал невоюващ свят, бяха извлекли впечатлението, че откакто Чърчил е поел властта в Англия, „великата световна империя“ отива към разпадане.

Но положението вече беше такова, че не можеше да се пита каква ще бъде цената на американската намеса!... Същественото беше тя да стане реалност. А че ще стане — затова Чърчил имаше освен досегашните положителни уверения още и моралния ангажимент на президента Рузвелт, който беше отишъл твърде далеч в усилията си да вкара Югославия и Гърция във война против Германия...

Старият и изпитан лозунг — „За спасението на демокрацията!“ — трябваше да се приложи отново. Друг изход не можеше да се намери! Още повече, след като националсоциализмът беше започнал да се разпростира безпрепятствено из Европейския континент и полагаше първоосновите на едно политическо и социално преустройство, охарактеризирано с израза „Нова Европа“.

Само никакво чудо би било в състояние да спаси Англия от тежката участ... Подобно на умиращ, Чърчил се залови с последните пламъчета на догарящия живот да запали пожара на войната и там, където дори сам победителят не можеше да подозира... В тези свои последни домогвания Чърчил приложи неизменните принципи на английската външна политика — „всички средства за постигане на целта са позволени“ и „целта оправдава дори сдружаването на Бога с дявола“...

Но и при тази пъклена замисъл имаше един буден страж, който, макар и да не беше искал войната и беше се стремил винаги да я избегне, стоеше

неотклонимо на своя пост и бдеше какво става. И Хитлер прецени, че настъпва моментът, от който напоследък бездейното наблюдаване приближаващата се буря би било не само опущение, но и престъпление, както спрямо германския народ така и спрямо Европа.

Устремил отдавна смутен взор към изток, Хитлер следеше какво става в Болшевишка Русия. Когато обаче напрегнатото му око съзря, че противникът вдига пушката, той реши да не го остави да дръпне спусъка, а да го изпревари. Затова първият изстрел се понесе от германска страна.

Гръм и пушек се вдигна от Северния ледовит океан до Черното море... почест и по-плътен от когато и да е било преди...

Само че... вместо да види следната схватка далеч на Запад, върху английския остров... светът остана изненадан от мощния тътнеж на Изток! . . .

ВОЙНАТА ПРОТИВ БОЛШЕВИЗМА

Когато на 23 август 1939 г. беше оповестено, че е подписан пакт за ненападение между Германия и Съветска Русия, това известие дойде като гръм от ясно небе.

За пръв път националсоциалистическа Германия и болшевишка Русия се срещнаха дружелюбно на една политическа плоскост. Двете големи държави, вдъхновени представителки на две противоположни идеологии — тази на творческия национализъм и другата на разрушаващия интернационализъм — си подадоха ръка и хвърлиха в разочарование и неслука много чужди желания и домогвания.

Този политически ход на Хитлер, чрез който бяха поставени в неблагоприятно положение западните велики сили ведно с другите държави, техни сателити, не можеше да се обясни от запознатите с националсоциализма и с разбиранията на Хитлер за болшеvizма, освен с допускането, че това е последен опит и първи компромис на Хитлер, за да бъде запазена Европа от ужаса и унищоженията на една нова голяма война.

Хитлер, този толкова последователен на убежденията си човек и държавник, обърна изведнъж всичко с главата надолу. Той изтегли неочаквано от никого един коз, с който промени цялата политическа комбинация в Европа.

Някога, на 23 април 1923 г., в една своя реч Хитлер бе; охарактеризирал що е политика с думите: — **В републиканския Париж величават „кървавия цар”, а в същото време в кайзеровия Берлин викат: „Долу Царя!”** — Сега Хитлер показва на дело, че е безспорно майсторски трик да докараш работите така, щото в червена Москва да се веят знамената на пречупения кръст!...

Първият политически трик с Русия беше последван пет седмици по-късно от сключения на 28 септември с. г. германо-съветскоруски приятелски договор. Събитията, които се занизаха в неспирна върволица след това, отвлякоха твърде много вниманието на света. Само малцина сведущи продължиха да напругат мисълта си и да търсят обяснение на необяснимата за тях загадка. . . И те не преставаха да се ровят в тази литература и из тези речи, по които бяха свикнали да преценяват Хитлер и делата му.

В глава 14 на втория том от книгата си „Моята борба” Хитлер разглежда ориентирането на германската политика към Изток, т. е. отношенията на Германия към Русия и неговите съждения за времето, когато е писана книгата (1924 г.), са много знаменателни. Тогава Германия не беше велика сила, както сам Хитлер признава и обяснява, защото числото на народонаселението и не

съответстваше на земното и пространство — 62 милиона души трябваше да живеят върху 468 хиляди квадратни километра.

За величието на една държава не е меродавно военното и могъщество — важното и единственото е, държавата да разполага с достатъчно място върху земното кълбо, за да може да обезпечи свободно съществуване на народа си.

Изхождайки от предпоставката, че под израза „външна политика“ трябва да се разбира уреждането на отношенията на един народ към останалия свят, Хитлер дава едно ново, чисто националсоциалистическо определение за същността на външната политика на една народностна държава, а именно:

Външната политика на народностната държава трябва да обезпечи върху тази планета съществуването на обединената в държавата раса, като създаде здраво, жизнеспособно и естествено отношение между числото и растежа на народа, от една страна, и големината и доброкачествеността на земята от друга.

За **здраво** отношение може да се счита само онова състояние, което осигурява на народа изхранването му от собствената земя.

И затова Хитлер поставя за задача на националсоциалистическото движение, ако то трябва да бъде изпълнител на една голяма мисия за германския народ, да... **подеме смело и целесъзнателно борбата против безцелността и некадърността**, които са ръководили досега германския народ по неговите външнополитически пътища. И... без оглед на „традиции“ и „предразсъдъци“, да **намери куража да събере народа и силите му за тръгване по онзи път, който... ще изведе народа към нова земя и чрез това ще го освободи за винаги от опасността да загине върху земното кълбо, или да има нужда от чужди грижи, като един робски народ.**

„Националсоциалистическото движение трябва да се опита да отстрани несъответствието между числото на нашия народ и площта наша земя.“

„Външната ни политика трябва да има за цел придобиване на обработваема почва, а целта на политическото ни творчество във вътрешността трябва да бъде създаването на нова, светогледно установена, единна основа за това.“

Само възстановяването на Германия в границите от 1914 г. се струва на Хитлер съвсем недостатъчно за бъдещето на германската нация.

Не! Германският народ ще може да съществува за напред, ако притежава достатъчно обработваема площ. Без това, вечната борба за ежедневния хляб ще продължава.

Придобиването на необходимата за изхранване на германския народ земя по никакъв начин не може да се таксува като „посегателство върху свещени човешки права“, тъй като нито един народ не притежава на земята, макар и да било един само квадратен метър терен по „Божа воля“ или друго нечие „благоволение“. Германските граници са били граници случайни, каквито са били и границите на жизнените пространства на другите народи. И затова... тъй както германските прадеди са извоювали земята си с кръв и жертви, така и днешният германски народ ще трябва да извоюва за напред земята си и с това живота си, защото никой не ще му ги даде даром.

Разрешението обаче на този въпрос за увеличаване земята на германския народ ще бъде възможно не чрез колониални придобивки, а изключително чрез спечелване територия в самата Европа.

Придобиването на земя става дълг, особено, когато без разширение на територията си един голям народ е осъден на погибел. А Германия или ще бъде велика сила, или въобще не ще съществува!

И в стремежа си за придобиване на нужната за живота на германската раса земя, Хитлер заявява, че **„националсоциалистите приключват външнополитическата насока на предвоенното време. Те почват наново от там, където преди шест века беше завършено. Те преустановяват вечния ход на германците към юг и запад в Европа и насочват взор към земята на изток. Те изоставят най-после колониалната и търговска политика от преди войната и поемат политиката за придобиване земя на бъдещето.“**

Не от юг и не от запад може да се мисли за придобиване на земя, а единствено от изток, т. е. от Русия и от подвластните ѝ крайгранични държави.

Днешна Русия, ръководена от евреи, се намира в двойна неспособност: нито руският народ е в състояние да отхвърли властничеството на чужденците, нито пък чужденците-властници ще успеят да задържат за дълго мощната държава. **„И краят на еврейското властване в Русия ще бъде край на Русия като държава. Ние сме определени от Съдбата да бъдем свидетели на една катастрофа, която ще бъде най-очевидното потвърждение за правотата на народностната расова теория.“**

Ето защо поведението на Германия спрямо Русия е най-важният въпрос от външнополитическите въпроси на германския народ.

На тази замисъл за ново ориентиране на източната германска външна политика се противопоставяха по онова време (първите години след Версайския диктат) редом с еврейството и множество германски общественици и политици. Те държаха, както постоянно заявяваха, на „духа и разбиранията на Бисмарк“, който беше за сближение с Русия. Но тези общественици и политици не искаха да си спомнят, че Бисмарк в своето време държеше и за добри отношения с Италия. Защо сега германските политици не застъпват грижите и за добри отношения с Италия? — Защото Италия днес не е Италия от миналото (и не е нужна на германците за сразяване на Австрия!). Но и сегашна Русия не е Русия на миналото. Днес сам Бисмарк би постъпил по съвсем друг начин. **„При неговата политическа разумност, той никога не би се свързал с една държава, която е осъдена на погибел.“**

Нещо повече — Хитлер и тогава (в 1924 г.) считаше, че болшевишките властници в Русия съвсем не мислят да сключат един съюз на честни начала и да държат за този съюз, както и че опасността да се пренесе болшевишката зараза у германския народ е много голяма. Онеправданата и бедстваща след Парижките диктати германска земя и нейно население представляваха най-благоприятните почва и среда за насаждане на болшевизма и Германия продължаваше да бъде първата близка цел за болшевизма.

Да се сключи **„съюз, чиято цел не обхваща намерението да се воюва, е без смисъл и без стойност“**.

А такъв съюз с Болшевишка Русия или ще бъде само на книга, или ще стане известен на другия свят и той би взел надлежните противомерки. И в резултат: при една война против западните велики сили, Германия ще бъде бойното поле. Защото — докато Русия се надигне и прегази лежащата между нея и Германия нова полска държава, армиите на западните сили, а може би и на целия останал свят, ще преминат границите и голяма част от земята на обезсилена Германия.

Много право Хитлер пише: „Не бива да се сключва договор с партньор, чийто единствен интерес е унищожаване на съучастника си“... „В руския болшевизъм ние съзираме предприятия в двадесетия век опит на еврейството да придобие световното владичество“... „Борбата против еврейското болшевизиране на света изисква да се вземе едно ясно становище спрямо Съветска Русия“... „По отношение на политиката на съюзяване може да се направи най-голям упрек на стария германски Райх — че вследствие постоянното му лутане насам-натам, желаейки на всяка цена да запази световния мир, разстрои всичките си външнополитически отношения. Но само за едно не може да бъде осъдена политиката на стария германски Райх — че не продължи добрите си отношения с Русия.“

Хитлер поддържа, че би било по-право Германия да се съюзи с Англия и вместо световна и колониална политика, би трябвало да води решително само европейска политика за континентално придобиване на необходимата ѝ за изхранване на германския народ обработваема земя. А вместо това, тогавашна Германия беше допуснала, щото царската панславянска Русия да я заплашва постоянно, а руската преса да ругае безогледно германската държава и германския народ.

Но Хитлер не отрича, че преди Световната война е имало още условия за другото разрешение: Германия да се опре на Русия и обърне против Англия.

След Световната война обаче условията са променени. Взаимодействието с Русия стана вече невъзможно. Консолидирането, в което се намираха великите държави след Световната война, е по следния сигнал за опомняне на германския народ, за създаване на нов светоглед по отношение на вътрешния живот на германския Райх, както и за ново ориентиране на германската външна политика.

И с оглед на новите условия след Световната война, Хитлер дефинира по следния начин политическото завещание на германската нация:

„Не допускате никога възстановяване на две континентални велики сили в Европа. Във всеки опит да се организира по границите на Германия втора военна сила, макар и това да става под формата на създаване една способна да представлява военна сила държава, съзирайте нападение против Германия и намирайте в това не само правото, но и дълга си да се противопоставите на създаването на такава държава с всички средства, та дори и с оръжие. А ако тази държава е вече създадена, стремете се да я унищожите. — Грижете се, щото силата на нашия народ да има основата си не в колонии, но в земята на държавата ни в Европа. Не считайте никога държавата за сигурна, ако тя не би могла да даде за през векове напред собствен къс обработваема земя на всяка издънка от народа ни. Не забравяйте, че най-свещеното право на този свят е правото за земя и че най-свещената жертва е кръвта, която се пролива за тази земя!“

*

* *

Така догматически изложените в книгата „Моята борба“ разбирания за отношенията спрямо Болшевишката Русия и за болшевизма и неговите чужди на руския народ идеолози Хитлер е застъпвал и в речите си преди написване на книгата — през първите години от своята политическа дейност.

Изходното начало, което тогава и винаги е вдъхновявало Хитлер, било разбирането, както го е изразил Мьолер ван ден Брук, **че пролетарий е този, който иска да бъде пролетарий** и че не машината, не механизирването на работата, не независимостта на надницата от капиталистическия начин на производството прави човека пролетарий, а единствено **пролетарското съзнание**.

Хитлер се силеше първо по всякакъв начин да отърси, да очисти германския народ, главно германските работници от това робско пролетарско чувство, което убива у една велика нация стремежа и за възход, за достигане на материално и духовно превъзходство и властнически права над другите народи.

От друга страна, тъй като пролетариатът търси своята опора не в собствения си народ, а в работничеството по целия свят, Хитлер счете за необходимо да поведе още от начало „една неумолима борба срещу непонятния свръхдържавен интернационал“, за да може да се даде преднина на идеалите на национално-народностно чувстващите.

Тази неумолима борба, която Хитлер възвести и поде с цялата жар на своята борческа природа, се налагаше толкова повече, тъй като голямата вътрешнополитическа промяна в Русия не беше докарала никакви изгоди за пролетарската маса. Защото „не пролетариатът стана господар, а на мястото на отстранените князе се натъкми галицийският евреин.“ А колко много човешка кръв беше пролята за постигане на тази промяна!... Наистина, това не беше кръв на герои, които умират за тържеството на една велика идея, а кръв на жертви от един животинско жесток терор.

Докато в Русия болшевиките провеждаха материалната революция чрез силата и жестокостта на оръжието, Хитлер в Германия заявяваше: „**Ние искаме революция на германската душа!**“ и търсеше да прокара тази революция **единствено чрез силата и убедителността на словото...**

Така нещастно завършената Световна война и последвалите я мирни диктати доведоха убеждението, че е наложителна една нова световна и социална промяна, каквато Хитлер искаше да установи чрез творчество, а болшевиките търсеха да наложат чрез разрушение. Кръвопролитията и разрушенията в Русия застрашаваха да се разлят и върху германската земя. Същественото, което Хитлер беше схванал много добре, беше, щото желаната и наложителна за понататъшното съществуване на Германия промяна да не бъде унищожителна за германския народ, а да се възприеме драговолно като предвестник на една нова и по-добра епоха, епоха на разцвет не само за германската раса, но и за цяла Европа.

Срещу болшевишката буря обаче той беше готов да се бори с всички средства.

Затова Хитлер говореше:

„Хората не бива да спят, а трябва да знаят, че се надига буря. Но ние не искаме, щото нашата Германия да бъде разпъната на кръст!“

„Нека бъдем нехуманни! Но ако ние спасим Германия, ще сме извършили най-великото дело в света. Нека бъдем несправедливи! Но ако ние спасим Германия, ще сме отстранили най-голямата несправедливост на света. Нека бъдем неморални! Но ако бъде спасен народът ни, ще сме дали отново път на моралността.“

Такива продължаваха да бъдат разбиранията на Хитлер и все така предсказваше той навдигащата се борба с болшеvizма и след 1924 г., т. е. след като чрез книгата си „Моята борба“ беше дал един катехизис на националсоциалистическото движение и освободен от затвора, беше подел отново по легален път борбата за налагане на националсоциалистическата програма.

Твърде естествено бе, че когато на 30 януари 1933 г. Хитлер пое властта, образуваното от него „национално правителство“ възприе първоначално примирително-неутрално държане спрямо Болшевишка Русия, като велика сила на изток, и спрямо болшеvizма, като идеология за революционно променяне на света.

А в декларацията си като райхсканцлер пред Райхстага на 23 март 1933 г. Хитлер, засягайки външнополитическите отношения, заяви дословно: „Колкото се отнася до Съветска Русия германското правителство е разположено да поддържа с нея приятелски отношения, полезни и за двете страни. Тъкмо правителството на националната революция се вижда във възможност да прокара такава положителна политика спрямо Съветска Русия.“ Но веднага тук Хитлер счете за необходимо да добави: „Борбата против комунизма в Германия е наша вътрешна работа, в която ние никога няма да търпим намеса от вън.“

С течение на времето обаче отношенията между Германия и Съветска Русия, както и между националсоциализма и болшеvizма, по вина единствено на водачите в Русия, не останаха върху онази примирително-неутрална плоскост, върху която първоначално беше застанал Хитлер.

Болшевишките водачи продължаваха да работят за разпространение на болшеvizма по целия свят и съобразно тази им голяма цел, се опитваха да

пречат на подетото в националсоциалистическа Германия единение на народа от всички среди и съсловия. Те търсеха с всевъзможни средства да превърнат безкръвната идейна революция на хитлеристите в кървава марксистка саморазправа и чрез гражданска война да улеснят болшевиизирането на германския народ.

Това домогване от Московските сатрапи не можеше да бъде търпяно от Хитлер и той най-после беше заставен да открие борбата. В своята голяма реч от 21 май 1935 г. той обясни надълго станалата промяна в отношенията и заяви:

„Докато при болшевиизма се касае за една руска вътрешна работа, ние съвсем не се интересуваме за него. Всеки народ има право да се чувства по свой маниер блажен. Но когато този болшевиизъм иска да увлече по своя път и Германия, ние сме му най-върлите и най-фанатизираните врагове.“

При тази своя реч Хитлер охарактеризира болшевиизма така: „Болшевиизмът проповядва създаването на една световна държава и признава само секции на един централен интернационал... Болшевиизмът създава догматично теории, които трябва да бъдат възприемани от всички, без оглед на съществеността, склонността и традициите на отделния народ... Болшевиизмът проповядва интернационална класова борба, интернационална световна революция с оръжията на терора и насието... Болшевиизмът ратува за отстраняването на една затвърдена класова власт чрез диктатурата на друга класа... Болшевиизмът се бори за една теория и жертва заради нея милиони хора, както и неизмерими ценности на традиционната култура... Болшевиизмът отрича културната дейност на човечеството и твърди, че началото на истинската култура и на човешката история лежи в годината на появяването на марксизма... Болшевиизмът проповядва безбожие и действа без никакъв морал... Болшевиизмът унищожава не само частната собственост, но и частната инициатива и готовността за поемане отговорност. Поради това болшевиизмът не можа да спаси милиони хора не от бедността, но и от глада и то в Русия, най-голямата аграрна държава... Ако това положение би настъпило и в Германия, катастрофата би била по-страшна и от най-силното въображение, защото в Русия се падат на 90 селяни само 10 граждани, когато в Германия на 25 селяни се падат 75 граждани!“

Като взе открито становище срещу болшевишката опасност и след прокарване на мерките за запазването на Германия от болшевишката зараза, Хитлер с право можа да заяви, че **„националсоциализмът изтръгна Германия, а с това навярно и цяла Европа от най-страшната катастрофа през всички епохи“**. Да! Националсоциализмът успя да стори това, макар че сам Хитлер беше писал в книгата си: **„Народността не бива да бъде защитник на другите народи, а само борец за живота на собствения си народ!“**

Успехът на Хитлер да изчисти Германия от болшевишката зараза се дължи единствено на неговата способност да бъде водач. Защото както сам той казва: **„Да водиш ще рече: да можеш да раздвижиш масите!“** А че Хитлер раздвижи германските народни маси, че ги подчини на своята воля, за да може да им придобие блага, че ги поведе най-последно, когато нуждата стана крайна, в борба — ето това е ценното в неговото водачество. Борба проповядваше винаги той, за борба каляваше германския дух, като казваше: **„Нищо велико на този свят не е дадено на човек даром. Всичко трябва да се извоюва, чрез кървава трудна борба.“** А борбата ще се увенчае с успех, когато си убеден, че **„пречките са, за да бъдат преодолявани, а не за да се стряскаме от тях“** и вярваш, че **„където властва непреклонната воля, нуждата бива сломявана!...“**

*
* *

В подетата открита борба против болшеvizма Хитлер намери скоро съчувственици. Отговорните правителства на жизнеспособни народи не можеха да останат безучастни пред опасността, която се надвесваше над страните им. Затова на 25 ноември 1936 г. беше сключена в Берлин първата спогодба за борба против комунистическия интернационал. Правителството на германския Райх и японското императорско правителство познаха стремежа на комунистическия интернационал да разложи и обезсили съществуващите държави чрез вмешателство във вътрешния живот на народите и първи се съгласиха да си сътрудничат в отбраната срещу комунистическата замисъл. Те поканиха в съвместна дейност и други държави, чиято вътрешна стабилност е заплашена от разрушителната дейност на комунистическия интернационал⁵.

Така борбата на Хитлер против световната опасност на разрушението се изостряше, макар че всички опити на болшевиките да вкарат своята идеологична зараза в германското народностно тяло оставаха все без резултат. Националсоциалистическа Германия прояви в това отношение един твърд имунитет. Но въпреки това борбата ставаше все по-упорита, защото Хитлер и сподвижниците му бяха решили да отворят очите на целия свят и представят болшеvizма и ръководителите му в истинския техен вид и образ. Националсоциалистическото правителство в Германия нададе тревога, тревога не за себе си, не за своята страна, а тревога за всички, тъй като цяла Европа беше

⁵ Към тази спогодба, сключена за пет години, се присъединиха Италия Испания, Унгария и Манчукуо.

На 25 ноември 1941 г. изтичаше срокът на тази спогодба и предстоеше нейното подновяване. По този повод правителствата на Германия, Италия и Япония, съзнавайки общата опасност, поканиха и други европейски държави, в това число и България, да се присъединят към общата организирана борба срещу комунистическия интернационал.

застрашена от една обща опасност и цяла Европа трябваше да се надигне и поведе дружно борба против болшевизма.

Все във връзка с подетата борба, партийният конгрес на националсоциалистите в Нюрнберг през есента 1937 г. беше организиран и прокаран като сигнал за подемане на отявлената борба против болшевизма, наречен тогава „Световен враг № 1“. А заключителната реч, с която Хитлер на 13 септември закри конгреса, съдържаше твърде несдържани нападки против болшевиките и тяхната напаст, която застрашава да унищожи културата и стопанството в Европа.

Само няколко малки извадки от тази реч са достатъчни, за да охарактеризират настроението против болшевизма и водачите му:

„Същият враг, който ни извика най-първо за живот и докато траеше борбата постоянно ни засилваше, стои и днес срещу нас. Той работи с всяка лъжа и с всяко насилие, за да постигне целта си... Това е борбата срещу една истинска световна болест, която застрашава да зарази народите; особеността на тази болест е международността на нейното появяване... Причинител на тази болест е онзи международен паразит, който е разпространен по света от векове насам и се готви в наше време да прояви пълната разрушителност на съществуването си... Наивно е да се отрича международният характер, а дори и революционният характер на болшевизма тъкмо във времето, когато той не пропуска нито ден, без да изтъкне своята революционна мисия за целия свят... Само който не съзира големината на тази световна опасност, не може да повярва, че днешните революционни сътресения изхождат и се ръководят от една централа, че те се извършват под едно и също знаме, под една и съща звезда... Може ли някой да твърди, че Димитров, който изведнъж се появи в Испания, не е идентичен с Димитров, който участва в ръководенето на третия интернационал, както и с Димитров, който се опитваше да вдигне болшевишка революция в Берлин, а също и с Димитров, който организираше болшевишки атентати в София... Днешна Русия не е нищо друго, освен брутална диктатура на една чужда раса... Защото последната цел на болшевишката революция не беше да се предостави управлението на пролетариата, а да се подчини този същият пролетариат на един нов чужд нему господар... И затова така преследваната диктатура на пролетариата се оказа нищо друго, освен диктатура на еврейския интелектуализъм... Ние — националсоциалистите — считаме за наш дълг да протестираме против намесата на платени интернационални революционни войски днес в Испания, защото те могат да се появят утре и в друга някоя държава... А в всеки опит за по-нататъшно разширение на болшевизма в Европа ние виждаме основно нарушение на европейското равновесие, за което Англия и Франция толкова много държат, когато Германия или Италия повдигнат въпрос за премахване на несправдите от мирните диктати.“

По-нататък Хитлер обоснова, по коя причина Германия има жизнен интерес да не се допусне разливането на болшевишката язва по-нататък в Европа. Той изтъкна, какво въпреки войните, които германският народ е водил с френския, въпреки всичките превратности на съдбата, все пак Германия и Франция принадлежат към голямата европейска фамилия на народите. И Хитлер продължи:

„В тази общност на европейските културни държави европейският световен болшевизъм е абсолютно чуждо тяло, което не е допринесло ни най-малко за нашето стопанство или за нашата култура... Ние германците нямаме нито желанието, нито намерението да бъдем политически или стопански еремити! Германия не се е изолирала нито стопански, нито политически и винаги се е стремяла да допринесе и тя нещо за европейската общност... **Но ние категорично отричаме да се сдружим с онези, чиято програма е разрушаването на Европа и които не искат да отстъпят от тази си програма.**”

Сред бурните ръкопляскания и одобрения на многохилядните присъстващи в конгресната зала, Хитлер заяви дословно:

„Макар и ние да се чувстваме сигурни от това разрушение, все пак ни се струва, че е **несъвместимо да се сключват спогодби за европейската солидарност с хора, които възнамеряват да унищожат именно тази солидарност.**”

По-нататък Хитлер изтъкна, че Германия е намерила здрава опора в държави с подобни идеали и сходно мислещо и действащо управление, и добави:

„**Аз трябва само да повторя тук, че за Германия не е възможна друга ориентировка.** Защото ние сме повече заинтересовани в Европа, отколкото може това да е нужно за други страни. Нашата държава, нашият народ, нашата култура, нашето стопанство са израснали от общата европейска условност. Ето защо ние трябва да сме враг на опита да се внесе в тази европейска фамилия на народите елемент на разложение и разрушение.”

Защото Германия, националсоциалистическа Германия се е приготвила за борба и си е създала оръжията, които „ще сломят светкавично всеки опит да бъде вкарана в Германия болшевишката опасност”.

И Хитлер гордо заяви:

„Че ние сме били **добри войници**, сигурно светът не е забравил вече. Че ние днес сме още по-добри войници, това светът може да ни вярва. **Но че**

националсоциалистическата държава ще се застъпи и бори за своето съществуване с друг фанатизъм, отколкото това стори гражданският Райх в миналото, в това не бива никой да се съмнява!"

„Германия стои днес така зад своята въоръжена сила, както въоръжената сила стои пред нея..."

„Никога в нашата история целият германски народ не е бил така единен в един Райх, като днес."

„Светоглед и дисциплина се срещат на една плоскост. Духовно ръководство и политическо водачество намират своето допълване в политическата воля. А мечът, който с острието си брани нашата Родина, принадлежи на всички ни!"

„Нека Всемогъщият Бог ни дари и за напред, както до днес, своята помощ, за да можем така да изпълним дълговете си, че да се изправим с чест пред народа ни и пред неговата история!"

Нестихващи одобрителни възгласи и ръкопляскания последваха. Десетки хиляди десници на множеството се протегнаха високо, за да приветстват човека, който не се побоя да поведе открито борба против враговете на народа си, макар и с това да си навлече омразата на болшевиките. С това Хитлер потвърди своята мисъл: **„Който в този свят не сполучи да бъде мразен от враговете си, той не ще бъде много ценен като приятел."**

*
* *

Политическите събития през следната 1938 година отвлякоха, наистина, вниманието в друга посока и така импозантно обявената през септември 1937 г. открит борба против „Световния враг № 1" трябваше да отстъпи място на по-жизнени и по-належащи за момента политическо-териториални проблеми.

От пролетта на 1938 г. напослед третият германски Райх се увеличаваше с територии и население и приближаваше все повече към Съветска Русия, с която двубоят, идеологически и въоръжен, оставаше като крайна цел за Хитлер и неговото движение.

Извършеният от Хитлер компромис в август 1939 г. трябва да е гнетял твърде мъчително душата и съвестта му, за да не може той да замълчи това в прокламацията си от 21 юни 1941 г.

„Националсоциалисти! Вие всички сигурно почувствахте на времето, че за мен беше много тежко да изпратя моя министър в Москва, за да се опита там да противодейства на британската политика за обкръжаване на Германия. Аз направих това, ръководен само от съзнанието на отговорността, която нося спрямо германския народ, преди всичко обаче с надеждата да мога да постигна най-после едно трайно умиротворение и да намаля, може би, жертвите, които в противен случай ни се налагаше да дадем... Последниците от този желан от самия мене и сключен в интереса на германския народ договор бяха много тежки... Аз мълчах за всичко, защото трябваше да мълча!”

По-нататък Хитлер излага в прокламацията си изнудванията от страна на Съветска Русия през първите месеци след подписването на „пакта” и „приятелството”, както и отстъпките, направени от Германия.

„Докато нашите войници сломиха след 10 май 1940 г. френско-британските сили на запад, руското съсредоточаване на нашия източен фронт продължаваше във все по-застрашителен размер.

Ето защо **от август 1940** година аз сметнах, че, изхождайки от интереса на Райха, не мога повече да поема отговорността да оставя незащитени пред това огромно струпване на болшевишки дивизии нашите и без това често опустошавани източни провинции.

По този начин обаче настъпи това, което британско-съветското сътрудничество възнамеряваше, а именно: **сковаването на толкова много големи германски сили на изток, така че, особено що се отнася до авиацията, германското командване да не може повече да поеме отговорността за радикално приключване войната на запад.**

Това отговаряше не само на целите на британската, но също и на съветската политика. Защото както Англия, така и Съветска Русия имат намерението да продължават тази война, колкото е възможно по-дълго време, за да отслабят цяла Европа и я докарат до състояние на все по-голямо безсилие.”

Като излага след това четирите искания на Молотов, засягащи болшевишката агресивност или намеса спрямо Румъния, Финландия, България и Турция, Хитлер продължава:

„Националсоциалисти! Тук аз заех онова държане, което единствено можех да заема като отговорен водач на германския Райх, но също и като съзнателно отговорен представител на европейската култура и цивилизация.”

Последвалата междуременно война на Балкана, макар и да беше завършена в неочаквано кратко време с пълна победа за Германия, забави голяма част от германските войски в югоизтока, когато Съветска Русия не спираше да трупа своите дивизии срещу източната германска граница.

Но въпреки всичко това, на 22 юни 1941 г. Германия отново можа да изпревари и германските войски минаха в настъпление срещу Болшевишка Русия. Това настъпление е по размер най-голямото, което светът е виждал и преживявал. От Северния ледовит океан до Черното море финландски, германски и румънски войски настъпиха, за да сломят една диктатура, да унищожат една зараза и освободят за винаги цяла Европа от кошмара на разрушението.

Хитлер внуши на германския народ, че в новата му борба той се надига не само, за да защити своето германско отечество, но и като призван да спаси целия културен свят от болшевишката опасност и разчисти пътя за истинския национален възход в Европа.

Съветската политика, насочена с цел да се разшири военната мощ на Москва и да се тласне на запад болшевишкото на Европа, се намери изведнъж в твърде неизгодно положение. Вместо както болшевишките сатрапи очакваха, да се предприеме настъпление към Европа и срази първо изтощената от непрестанно следвалите войни Германия, сега стана тъкмо обратното: Германия настъпи към изток и то с такъв неудържим напор, че съветските войски още от първия ден загубиха всяка възможност за трайна съпротива, камо ли за победна офанзива.

Наистина, по времето, когато се започна войната срещу Болшевишка Русия, руските тайни архиви бяха далеч от германския обсег, обаче германските ръководни места притежаваха отдавна вече тайните архиви на победените и окупирани държави и от там им бяха станали известни болшевишките замисли. Фактите доказаха, че съветското правителство беше изменило и нарушило договорите и споразуменията си с Германия. Множество документи потвърждаваха по един безспорен начин, че омразата на болшевишка Москва против националсоциализма е по-силна от политическия разум и че болшевишките водачи са смъртни врагове на германския народ и че те са безогледни при избиране на средствата за прокарване на политическата пропаганда.

Болшевишки агенти вършеха своята скрита дейност и подготвяха почва за саботажи и революции във всички страни на Европейския континент, а болшевишките дипломати уговаряха новия, колкото неестествен, толкова и

неморален съюз между капиталистическа Америка, плутократическа Англия и Съветска Русия.

Ако се възприеме твърдението, че политиката е действително мръсно и мерзко нещо, то тази политика, която успя да съюзи болшевишките кръволоци с Шейлоковците от „великите демокрации“, може да се каже, че има поне тази си добра страна, за гдето **нареди в един лагер всичко, което е за унищожение.**

*
* *

От две и половина години Германия поваля един след други всички свои противници. Щастие е за германския народ, че му се падна да изнесе тази борба за живот или смърт още през времето, когато Хитлер ръководи неговите съдбини. Защото Хитлер се е справил досега с много врагове на германското единство — той ще се справи и с новото съзаклатие между псевдodemократи, евреи и масони, което като сдружение няма равно по перфидността си.

С чистотата на своя замисъл и с откровеността на признанията си Хитлер убеждава целия германски народ, че в стремежа си да ограничи войната се е решил на **най-тежкото унижение** — да изпрати министрите си в Москва. „**Това беше най-горчивото надделяване над моите чувства**, но в такива моменти, когато се **касае за доброто на милиони, не бива да се вземат решения по чувство.**“

Обаче, партньорът излезе по-некоректен, отколкото можеше да се очаква. Опитът на болшевишките властници в Кремъл да обсебят Финландия и Балтийските държави, както и домогванията им за Румъния и България убедиха Хитлер, че червените стратегии искат да си обезпечат двата крайни фланга, левия и десния и се опират на тях при нашествието им в Европа.

Хитлер даваше вид на спокойствие, но не пропускаше да взема съвсем безшумно и неподозирано от никого съответните предпазни мерки. Защото, както каза той: „**Историята не признава никакви извинения за пропуски!** Застанал веднъж на чело на германския Райх, аз се считам отговорен за **съдбата на германския народ, за неговото настояще и доколкото е възможно, и за неговото бъдеще.**“

Но тъкмо вземането на тези предпазни мерки, макар и първоначално само от отбранителен характер, спъна германското главно командване в проектираната за през есента 1940 г. решителна операция против Англия.

През течение на зимата 1940 и пролетта 1941 г. за Хитлер ставаше все по-ясно, че Съветска Русия само дебне първия удобен случай, за да нападне Германия. Тази опасност от Изток налагаше бързо привършване на операциите на Балкана, ако те, макар и с тежки жертви, не могат да бъдат избегнати.

Хитлер предчувстваше от ден на ден повече, че новата борба ще бъде голяма и жестока, че тя ще бъде по-тежка от всички досега. Но подобно на сфинкс той мълчеше и насочваше германските дивизии към изток, защото вече беше взел твърдото решение да мине сам в настъпление, да изпревари и този противник.

На 22 юни 1941 г. германските войски приведоха в изпълнение това най-съдбоносно Хитлерово решение.

Новата война на Изток беше пак дело на Англия. Историята не ще да се посрами да впише в анализите си този факт. Защото Англия никога не е имала вечен приятел — за нея изменението на интересите е влияело на чувствата. За англичаните е приятел тази чужда нация, която най-успешно би могла да бъде използвана за великобританските интереси; а неприятел — нацията, която най-силно заплашва английското изолзвачество.

Така променливи са били и отношенията на Англия спрямо Франция в продължение на стотици години. Такива непостоянни са отношенията и спрямо Русия: докато русите застрашаваха английските владения в Индия, те бяха мразени; а когато руският народ можеше да бъде използван като „човешки валяк“, който беше нужен, за да се спусне от изток и „изравни пътя към Берлин“, Англия се съюзи с царска Русия.

Отначало болшевиките бяха ненавиждани от англичаните, които се бояха, както и днес още се боят, от световната революция. Сега обаче Болшевишка Русия се бие за английски интереси — значи използвана е, затова е приятел на Англия и в английските черкви се отслужват молебствия за победа на болшевишкото оръжие.

Набожниците молят Бога за безбожниците! — до такова объркване на понятията може да се стигне в Англия и то е редно за англичаните, щом те очакват изгоди от това. . .

*
* *

В речта си на 11 декември 1941 г. Хитлер каза, че не е още време да се говори за плана и ръководството на военните операции против Съветска Русия.

Поради това тук не ще могат да се изнесат повече сведения от онези, които германското главно командване е допуснало досега да бъдат оповестени.

До започване на бойните действия против болшевиките, не само в Германия, но дори и при техните предполагаеми съюзници не се е знаело много върху истинското състояние на съветската войска.

Системата на болшевишкото управление изобщо не даваше възможност на външни лица, чужди на партията и властта, да надникват и виждат какво се върши в различните ресори на държавното управление. Особена строгост е била прилагана по отношение запазването в тайна на всичко по създаването на съветската войска, на „червената армия“. Казарми, летища, арсенали и военни фабрики са се намирали под най-строга охрана.

А да се правят заключения за екипировката на една армия, за нейната боева готовност и стойкост по това, което се вижда от нея на парадите, би било напълно погрешно. На „червения площад“ в Кремъл болшевишките властници показваха винаги елитните си войски.

Макар и да са били поставени при трудни условия, германските наблюдатели са могли да извадят правилното заключение, че болшевиките са останали верни на старото руско разбиране за масата, т. е. на онова разбиране, което държеше за подготвяне и поставяне на крак, в случай на нужда, на голяма маса войски и тяхното масово вкарване в боя, чрез така наречения „валяк от човешки тела“.

Обаче болшевишкото военно ръководство беше изпуснало из вид, че това жертване на хора, колкото и да беше понятно при обилния руски човешки материал, може да бъде гибелно при все по-голямата скорострелност на оръжията. Ако преди четвърт век руските „валяци от човешки тела“ можаха да бъдат спрени от германците при Таненберг, Мазурските езера или при пробива на Брусилев около Горлице, колко по-лесно трябва да се очаква, че те ще бъдат спрени днес. Технически подобреното и усъвършенствано съвременно оръжие можеше да превърне „валяка човешки тела“ в „насип от човешки трупове“!

Запазило старата система за масовото употребление на войските, болшевишкото военно ръководство не беше останало назад по отношение снабдяването на армията с всички нови технически усъвършенствания. Моторизирането на червената армия беше застъпено най-старателно и прокарвано с една удивителна настойчивост. Особено след първия новобоев урок от войната в Полша, руските дивизии бяха приспособени твърде изискано за една модерна моторна война. Обилната плячка от моторизирани и бронирани коли, взета от германците още в първите седмици от войната против

болшевиките, показва до каква степен е било прокарано в червената армия моторното стъкмяване.

Като че ли и по отношение на механизиранието и моторизирането на войсковите части болшевишкото военно ръководство е било все още под влияние на понятието за „масата“. Създадени са били безчислено множество модерни и съвършени технически бойни средства, макар че се е забравило, или не се е разполагало с време и възможности, да се подготви човешкият материал за рационално използване на тези чудни машини. Войната с болшевиките показва за последен път, че модерните бойни средства искат отлично подготвен персонал и че **само техниката не е в състояние да извоюва победата.**

Болшевишките въздушни сили, за чиято численост е мъчно да се дадат обосновани предположения, както и парашутистите им не можеха да се проявят с особена боеспособност през изтеклите месеци на борбата на изток. Те не можаха да оправдаят впечатлението, което бяха оставили на първомайските паради в Москва. Защото... едно е летене в свободния простор, а съвсем друго е да изнесеш едно въздушно сражение срещу противник, който те превъзхожда и по качество и по бойна опитност!

Болшевишката морска флота се състоеше предимно от стари параходи. Наистина — знаеше се, че напоследък са построени много нови подводници, обаче малко от тях можаха да се проявят в Северното и Черното морета. Ще трябва да се предположи, че голяма част руски подводници стационарират в пристанищата на Далечния изток.

За духа на съветската войска германците нямаха положителни сведения. Допусканията, че по-старите набори ще се обявят против днешния режим, не се оправдаха. От опита на няколкомесечното воюване се установи, че в червената армия има два основни типа войници: въодушевени до фанатизъм партийци, защитници на болшевишкия режим и една голяма маса равнодушни, затъпели и оскотели безразличници, които нямат нито чувство, нито воля за живот.

Офицерството на съветската армия, особено по-младото офицерство, беше вербувано от партийци-болшевики, преминали солидно военнополитическо обучение. На командния персонал липсваше въобще бойният опит — малцина бяха участвали в по-раншната война срещу Финландия. И именно затова, че му липсваше опитност, той мреше мърцина. А за мнозина от командващите и нямаше друг изход: ако не бъдат повалени при бясното им нахвърляне срещу неприятеля, щяха сигурно да бъдат простреляни от политическите комисари изотзад.

Ето от къде идва това яростно отиване на явна смърт и недържане сметката нито за загубите на водените хора, нито за личната безполезна жертва.

Комуникациите за придвижване и поддържане на огромни войскови маси бяха недостатъчни, но и колкото ги имаше не можеха да бъдат използвани напълно. Защото лежащите западно от линията Ленинград-Москва-Ростов железопътни линии и шосета бяха разрушени и направени негодни от германската авиация. Сравнително по-спокойно можеше да се отправлява превозът по линиите и шосетата на изток от тази граница, т. е. по тези към Сибир и Туркестан.

При грамадната обширност на Съветския съюз — от западната му до източната граница 15 000 км. и с обща дължина на границите от 32 000 км. — всеки може да си представи, какво голямо е било значението на съобщителните⁶ средства, от които железопътните са строени предимно с оглед на военните нужди на страната.

Фронтът, на който на 22 юни минаха в настъпление финландските, германските и румънските войски, беше широк повече от 2 000 км. А отстоянието по въздушна линия между Мурманск и южния край на Кримския полуостров беше над 2 800 км.

Очакваше се, че борбата, която започва, ще бъде „упорита и съпроводена с тежки отговорности“. Тя действително излезе такава... и затова толкова по-ценни са във всяко отношение изнесените от германците и съюзниците им победи!...

*
* *

Германските войски започнаха своето широко настъпление в три големи групи:

северната, под командата на фелдмаршал **фон Лееб**, със задача да напредне към Петербург;

централната, под командата на фелдмаршал **фон Бок**, със задача да пробие средата на фронта към Москва и

южната, под командата на фелдмаршал **фон Рундщедт**, със задача да овладее Украйна.

⁶ Под „съобщителни“ трябва да разбираме транспортни – бел. ред.

Срещу северната германска група действаша съветкоруските армии, командвани от маршал **Ворошилов**; срещу централната — съветкоруските армии, командвани от маршал **Тимошенко** и срещу южната — съветкоруските армии, командвани от маршал **Будьони**.

Общото германско настъпление започна планомерно, по точно установената замисъл да се унищожава живата вража сила. И от първия ден на операциите напослед германското военно командване не изпусна настъпателния устрем, не изгърва инициативата от ръцете си.

Стратегическата идея беше съчетана отлично и съобразена с характеристиките на руската земя, както и със способностите и възможностите на германския войник. Сложната организация на фронт и тил действаше с примерна точност. Никаква изненада, никакъв пропуск от никъде! Затова сражаване и попълване се преливаха без задръжка, като се даваше възможност настъплението да продължава без прекъсване.

След изненадата в първите дни и седмици — командване и войскови части се готвеха за нападение, а неочаквано се видяха нападнати — настъпи едно опомняне сред болшевишките войски, което опомняне се прояви в безумна съпротива дори и там, където положението биваше свършено безнадеждно, както и в безогледно жертване на хора и материали.

Но хора и материали, като че ли извираха за болшевиките!... По отношение на тях е много силно и откровено признанието на Хитлер:

„Ние се излъгахме само в едно: ние нямахме представа, колко гигантски бяха приготовленията на този противник на Германия и Европа и каква страхотна опасност се беше надвесила над нас, както и че съществуването не само на Германия, но и на цяла Европа е висяло на косъм.“

И тъкмо поради това е толкова по-безпримерно величието на германските победи! Те бяха изнесени и продължават да бъдат изнасяни срещу противник, който превъзхожда числено, а на места и материално германската войска. А не бива да се забравя, че често и особените климатически и теренни условия бяха повечето пъти в тежест на настъпващите.

Към широкия фронт на дълга, на себеотрицанието и на кървавите жертви, поведен от германците във вихрено настъпление, се присъединиха с общеевропейско съзнание, че се започва една свещена война, с повече или по-малко войски или доброволчески отряди финландци, унгарци, румънци, словаци, хървати, италианци, испанци, холандци, датчани, норвежци, белгийци и французи.

А зад този фронт на борбата и героизма стои възправен фронтът на германската родина, където мълчаливи сътрудници за извоюване на победата са милиони старци, жени и младежи, така че наистина прав е Хитлер да каже: **„За първи път в историята един голям народ воюва с максимално напрежение на фронта и във вътрешността.“**

Борбата против болшевиизма е съдбоносна за цялото културно човечество и нейният победен изход за германското оръжие ще даде отпечатък върху бъдещето на целия свят, включително Англия и Съединените Щати, макар и те да са днес съюзници на тираните от Москва.

Германският поет-писател Бруно Брем добре определи смисъла на гигантския двубой, като каза: „Борбата е или за да бъде болшевиизирана Европа, или за да се поевропейчи Русия.“ Не по-малко верен е и изразът на маршал Петен: „Борбата на Изток за защита на една цивилизация е гигантска и тя ще измени лицето на света!“

*
* *

Германското главно командване беше взело предвид, че пред настъпващите германски войски ще се открие пространната руска земя, която като операционен терен се отличава съвършено от бойните театри, по които бяха извоювани досегашните победи.

Войната против Полша се разви и изнесе при сравнително изгодни за германците стратегически възможности, защото разположението на полската държава и Коридорът между германския Райх и отделената от него Източна Прусия даваше само условията за обкръжаване на полските войски. И действително, големите заграждания в чувал на поляците при Кутно, Варшава, Радом бяха изненадващи по бързината, с която се проведеха, но не представляваха като военна операция нещо ново, изумително. Изходното положение на германските войски в началото на войната сочеше явно за всеки запознат с воюването човек, че естественият и най-подходящ в случая похват е да се отрязват по части полските войски, където и колкото се застигнат.

Последвалите след това войни — за Норвегия и против западните съюзници — имаха за главна цел да се освободи цялото западно крайбрежие на Европейския континент от английските домогвания да се образуват там здрави изходни бази за настъпателни действия против Германия. Те бяха изнесени победно от германското главно командване чрез прилагане (в Норвегия през април, към Канала през май и на юг във Франция през юни 1940 г.) на съвсем

нова стратегия. Насочването на германската колона от Осло към Дронтхайм не беше нищо друго, освен „разделяне“ на бойния театър в Норвегия. Такива „разделяния“ бяха приложени също и при войната на Запад. Само че в Норвегия особеността на германското воюване се състоеше повече в отличното съчетание на действията на флотата, въздушните войски и частите по суша. А на Запад решителните операции се състояха в стремглавото промушване на германските бързи колони през неприятелското разположение и тил. Първата такава нападателна операция беше през май към Абевиј и излизането на Канала, чрез което германците откъснаха съюзните армии, действащи северно от реката Сома; второто разделяне на бойния театър германците извършиха през юни в самата Франция посредством бързото спускане на настъпващите им колони през платото Лангр и достигането на швейцарската граница.

При операциите върху Балкана германците имаха възможността да приложат стратегията на заграждането, комбинирана с разделяне на бойния театър. Още със съсредоточаването на германските войски около и на Балкана се създадоха предпоставките за стратегическо превъзходство, поради особеното географско положение на Югославия и Гърция. Югославия беше обградена от запад, север и изток и с настъпването на германските армии се раздели, както северната част от Югославия, така и Македония, като с това се попречи на съсредоточаването на сръбската армия, а също се възпрепятства на съединяването на англичаните с нея.

Такива бяха условията и възможностите при другите германски настъпления.

Бойният театър в Русия обаче представлява по характер и обширност една особеност. Равнина, просторна равнина, пресечена с много и големи реки. Този терен не дава възможност — това германското главно командване прецени съевременно — за повтаряне на някой от досега прилаганите начини за воюване.

Ето защо германското командване се видя принудено да възприеме една съвсем нова тактика. За него беше важно и необходимо да сразява и унищожава болшевишката маса. Само притискането и преследването на откъртените от позициите им болшевишки войски не би допринесло нещо много, защото вражите маси ще отстъпват и преследването им би продължило до безкрая на обширната руска земя, без да се нанесе чувствителна загуба чрез масово изваждане от борбата на болшевишки сили.

Поставените за всяка отделна група германски армии задачи към Петербург, Москва и Украйна трябваше да се изпълнят не чрез спечелване на вража територия и завладяване на градове, а с унищожаване силите на неприятеля, или принуждаването им да отпаднат извън борбата.

Специално за срещу болшевиките установената нова германска тактика беше **тактиката на „чувалите“** — тя беше сметена за най-подходяща за успешно унищожаване живите сили на врага, а чрез това неговата бойна съпротива.

При особеностите на руския терен, образуването на чували можеше да става само по еднообразен начин: дълбоко вмъкване на моторизирани и бързи дивизии навътре в неприятелската територия, далеч зад заемания от врага фронт, след което със завиване на пробилите колони една към друга да се постигне сключването на „чувала“. Твърде естествено, първите часове и дни, след като стремително вмъкналите се напред бързи колони си подадат ръка са винаги критични: срещналите се германски войски трябва да отстояват на два напора — от обкръжените, които се мъчат да пробият далечния и винаги най-слаб край на чувала, както и от идващите на помощ болшевишки войски, които се силят да разкъсат обкръжителния обръч и спасят от гибел заградените свои другари.

Всички големи сражения на изток, започнали и завършени с победа от страна на германците, са проведени по един и същи стил. Случвало се е обаче при особено голям „чувал“, например с дълбочина дори над 200 км., германците да са прилагали преполовяването му, разсичането му на по-малки чували, за по-бързо сломяване съпротивата на обградените.

Защото болшевиките, макар и да са виждали или чувствали безизходността на положението си, са продължавали да се бият с крайна ожесточеност и обикновено са отказвали да се предадат, макар че артилерията и картечният огън от земята, както и бомбардировките от въздуха са косели масово техните редове. Упоритостта на болшевишките войници да не се предават е в голяма степен резултат на внушената им заплаха, че германците избиват всички заловени пленници.

Посредством този странен на глед и рискован, обаче прокарван винаги с удивителна системност тактически похват, германците можаха да постигнат големите свои успехи в Прибалтийските земи, Белорусия и Украйна. Настъпващите германски колони стигнаха и преминаха реките Неман, Двина, Днестър, Березина, Припет, Десна, Волга в горното и течение, Днепър, Донец и Дон.

Следва да бъдат посочени големите унищожителни сражения, при които германската тактика на „чувалите“ направи, щото Съветска Русия да загуби най-добрите свои армии и по-голямата част от аеропланите, бронираните коли и артилерията си.

А. В централната група на фелдмаршал фон Бок

I. Двойното сражение при Бялисток и Минск, първото голямо обхватно сражение на изток, засегна болезнено армейската група на маршал Тимошенко. То започна още с минаването на границата от германските войски, трая две седмици и завърши на 10 юли. Десните германски бързи колони успяха да направят пробив в областта северно от реката Припять и близлежащата ней блатиста местност, като държаха посока към Березина и Минск. А левите германски бързи колони настъпиха от Източна Прусия с първоначална посока право на изток, след което завиха на юг към града Минск. Докато бързите дивизии успеха да напреднат до 250 км., пехотата извършваше своята съсредоточена атака към Бялисток.

На 28 юни обкръжаването беше сключено южно от Минск. Всички отчаяни опити на противника да пробие германския обръч останаха без резултат. Германците успяха след обкръжаването да разделят съветските войски на две групи, от които тази източно от Бялисток беше пометена на 30 юли, а другата западно от Минск беше разчистена на 7 юли. Бойните поля бяха осеяни на километри с оръжия, бойни припаси, оръдия и бронирани коли.

Германците взеха 324 000 пленници, а 3 332 бронирани коли и 1 809 оръдия бяха останали годни или разрушени между неизброимото число болшевишки трупове.

II. Сражението при Смоленск, отвъд укрепената линия „Сталин“, се развихри на един фронт от 250 км. широчина и 150 км. дълбочина. Германците срещнаха при настъплението си към изток силния отпор на здравата още маса от армиите на Тимошенко, които се бяха установили на линията „Сталин“. Но пробивите на германските моторизирани колони успяха и те стигнаха до и отвъд Смоленск, който град беше завзет на 16 юли. Чрез сполучливи захождания, пръстенът източно от Смоленск беше сключен, като бяха образувани няколко „чувала“, чието разчистване продължи при ожесточена борба чак до 6 август. Загубите на болшевиките в убити и ранени бяха големи. В германски ръце паднаха 310 000 пленници, 3 205 бронирани коли и 3 120 оръдия. Германските въздушни сили унищожиха през време на това продължило четири седмици сражение 126 влака, 6 бронирани влака, 15 моста, хиляди моторни коли и 1 098 съветски аероплани.

III. Двойното сражение при Брянск и Вязма започна срещу нови армии на маршал Тимошенко, които се бяха отново укрепили с цел да бранят застрашената вече от германския напор Московска индустриална област. На 2 октомври неприятелският фронт беше пробит и разкъсан на две части. Бронирани германски колони се спуснаха бързо напред главно в три посоки

далеч на север от Смоленск, далеч на юг от Смоленск и към Орел, който град беше завзет на 3 октомври. На 7 октомври си подадоха ръка завилите към Вязма бронирани колони и обкръжиха няколко болшевишки армии на запад от този град. Най-крайната южна бърза колона отдели няколко бързи дивизии на север, които настигнаха на 8 октомври германската пехота и с това се заградиха почти едновременно два други „чувала“.

Борбата вилнееше на един фронт 350 км. широк и 100 км. дълбок. Маршал Тимошенко загуби 67 стрелкови, 6 кавалерийски и 10 бронирани дивизии, като остави в германски ръце 663 000 пленници, 1 242 бронирани коли и 5 452 оръдия.

Героите-командващи в това небивало до тогава по размери сражение, резултатите от което бяха оповестени на света чрез особени бюлетини, предхождани от фанфарни сигнали, са все онези пълководци, чиито имена германският народ и светът бяха запомнили от победите им и по другите бойни театри: фелдмаршалите **Бок** и **Кесерлинг** и генералите **Клуге**, **Вайкс**, **Щраус**, **Гудериан**, **Хот**, **Хьопнер** и **Райнхардт**.

След това поражение над армиите на Тимошенко, целият свят, включително и Англия и Америка, доби впечатлението, че нищо вече не може да спаси Съветския съюз. Разгромът при Вязма-Брянск би довел скорошното падане и на Москва, ако болшевишките управници не бяха успели да привлекат набързо нови, неизтощени войски от Сибир и ако насядащата вече люта зима не беше принудила германското командване да преустанови действията.

Б. В южната група на фелдмаршал фон Рундщедт

I. Сражението за завладяването на Лемберг⁷ даде на настъпващите съюзени германски, унгарски, словашки и румънски войски 150 000 пленници, 1 970 бронирани коли и 2 190 оръдия, като отвори пътищата към реките Днестър, Буг и Днепър.

II. Сражението при Уман-Первомайск, което е последица и продължение от боевете при Дубно, Лемберг и Станислав, доби от 3 август формата на обкръжително сражение и след шест дни на яростна борба остави в ръцете на победителите германци 103 000 пленници. Разбитите в тази област 25 съветски стрелкови, бронирани и планински дивизии бяха загубили още над 200 000 убити, 317 бронирани коли, 1 100 оръдия, 5 250 камиона и множество други военни материали.

⁷ Лемберг е германското име на украинския град Львов – бел. ред.

След тази победа германските войски можаха да се явят вече пред Киев, а румънските стигнаха до Одеса.

III. Голямото сражение при Киев, започнато на 10 и завършено на 26 септември, е резултат от един голям обхват: от север през реката Десна минаха в настъпление с посока на юг бронираната армия **Гудериан** и армията **Вайкс**, а от юг части от армията **Щюлпнагел** преминаха реката Днепър при Кременчук, като бързи части от бронираната армия **Клайст** настъпиха към Полтава. Лавата бърза колона удари право на север и успя да се съедини при града Любни с идващите от север бързи колони на **Гудериан**.

Докато се извършваше това обкръжаване толкова далеч на изток, армията **Райхенау** задържахме врага около Киев, като зае града и мина реката Днепър на 19 септември. Един ден по-късно беше завършено обкръжаването на много болшевишки дивизии на изток и югоизток от Киев. Унищожаването на обкръжените трая цяла седмица — всички отчаяни техни опити да се измъкнат останаха напразни.

Най-после на 26 септември борбата беше свършена. Германският успех надмина очакванията: 5 съветски армии с повече от 50 дивизии бяха разбити и унищожени. Плячката възлезе на 665 000 пленници, 884 бронирани коли и 3 718 оръдия. Германците овладяха цялото течение на реката Днепър и пътят към Азовско море и Донецкия басейн стоеше открит.

IV. Сражението при Азовско море. След сражението при Киев, армията **Клайст**, засилена от италиански, унгарски и словашки войски, се спусна от Днепропетровск през Запороже към Бердянск на Азовско море. А от юг по брега настъпи армията **Манщайн** и румънски части под командата на генерал **Димитреску**. Намиращата се северно от Азовско море 9. съветска армия беше разбита при Мелитопол, като щабът ѝ падна в плен. Отстъпващите болшевишки войски бяха обградени повторно на 7 октомври с цялата съветска 18. армия. След тридневна упорита борба обградените дивизии бяха унищожени или пленени. При операциите по брега на Азовско море, армейската група на фелдмаршал фон **Рундщедт** плени още 107 000 пленници, а унищожи или завладя 212 бронирани коли и 672 оръдия.

Разбитите и случайно успели да се измъкнат от „чувала“ остатъци от болшевишката южна група бързаха да се спасят към Донецкия басейн, където се намира важната съветска индустриална област.

*

* *

„Чувалите“ в централния и южния участъци, както и сраженията на германските войски в северния участък на фелдмаршал **фон Лееб** доведоха до величави победи за германското оръжие.

За времето от началото на войната против болшевиките до преустановяването на действията от германска страна, поради настъпването на зимата, т. е. от 22.VI до 8.XII. 1941 г., германците са взели

в плен 3 806 865 души,

а броят на унищожените или взети оръжия е

21 391 бронирани коли,

32 541 оръдия и

17 322 самолета.

По тези иначе сухи числа, които надвишават резултатите от всяка друга поранна война, може да се състави понятие, каква гигантска по размери и ожесточение е била борбата, спечелена от германското оръжие.

Германските загуби за през същото време са били

162 314 убити,

571 767 ранени и

33 334 безследно изчезнали.

С цената на тези свидни жертви, освен голямото разстройване на съветската армия, загубила около 8 милиона свои бойци, от които половината взети в плен, германските войски успяха да овладеят от обширната руска земя над 1 500 000 кв. километра. Тази завзета руска земя представлява повече от завладените неприятелски територии през време на предходните войни против Полша, в Норвегия, на Запад и върху Балкана.

Германските войници чрез победния си ход из руската земя можаха да видят със собствените си очи, какво представлява „раят на работниците и на селяните“. Те изнесоха такива тъжни впечатления от живота на своя противник, че и да би имало между тях някой, който идейно е бил склонен да вярва в благодатността на болшевишката система на управление, той сега е вече напълно отвратен от оскотяването на руския народ.

Подобно на Водача си, всички германски бойци от изток **ще се завърнат много по-фанатизирани националсоциалисти, отколкото са били когато и да било преди.** Защото те вече са се убедили, че в германския Райх не цари „равенството“ на болшевишкия режим, но се прилага несравнено по-реално принципът на справедливостта. Споеният в една неразривна общност германски

народ чрез своите бойци в Русия се убеди за последен път в истината, че той има най-добрата организация, най-силната войска, най-вдъхновените водачи, начело с Адолф Хитлер.

А от съзнанието и от спомена на германския народ няма никога да изчезнат подвизите, жертвите и лишенията на героите — най-добрите мъже от неговата общност. Тези самоотвержени герои извоюваха величавите и небивали победи с цената на здраве и живот, при свръхчовешко напрежение на силите.

Техния подвиг Хитлер обрисова в речта си пред Райхстага на 11 декември 1941 г. със следните думи:

„Марширувайки из безкрайните равнини, измъчвани от горещини и жажда, спъвани често до отчаяние от дълбоката кал на разорани пътища, изложени на атмосферните промени на климата от Бяло до Черно-море, които от жарта на юлските и августовски дни спадат до зимните бури на ноември и декември, изтезавани от насекоми, страдащи от нечистотии и паразити, мръзнейки в сняг и лед, се сражаваха те — германци и финландци, италианци, словаци, унгарци, румънци, хървати, доброволци от северните и западните страни на Европа — всички войници от източния фронт!“

С тези няколко думи, с такова истинско проникновение Хитлер обрисова пълното величие на героизма на бойците на Изток. Водачът — държавен глава и главнокомандващ — знае картината, чувства страданията, цени подвизите, защото **той е там**, всред своите войници и ръководи лично и непосредствено борбата, чрез победите от която се спаси животът не само на милиони германски войници, се запази не само германският Райх, но и се обезпечи съществуването на цяла Европа.

Такова дълбоко проникновение, което го окачествява като рядък военен психолог, е дал Хитлер и в своята книга „Моята борба“ на страници 180 и 181 при подзаглавието „Огненото кръщение“. Тогава, в онази Световна война, Хитлер преживяваше подвига като обикновен войник, сега — като главнокомандуващ на същата войска, от която той беше излязъл като един неизвестен ефрейтор.

И затова той има пълно право, като казва:

„Противниците, които виждам пред себе си, са познатите ни врагове от двадесет години насам. Само че пътят, който стои пред мене, не може да се сравни с пътя, който изминах. Германският народ има съзнанието за решителния час на неговото съществуване. Милиони войници изпълняват покорно и вярно своя дълг при най-тежки условия. Милиони германски селяни

и работници, германски жени и девойки стоят във фабрики и кантори, по поля и ниви, и работят с пот на чело, за да дадат оръжие за фронта и хляб за родината.”

И той завършва речта си от 11 декември 1941 г. с думите:

„Нека нашите противници не се мамят!... Ние сме част от един велик народ... и можем да се впишем във вечната книга на германската история!” ... с чест! — Тези две думи Хитлер сега пропусна да каже, защото който побеждава върши подвиг на чест!

*
* *

Малко преди Хитлер да говори последния път пред Райхстага, сред вихъра на унищожителните за болшевиките сражения, в Москва се чества 24-годишнината от болшевишката октомврийска революция. Председателят на държавния съвет на отбраната на Съветския Съюз, „другарят” Йосиф Сталин, произнесе реч на тържественото заседание и призна, че над руската земя „е надвиснала сериозна опасност” и че „врагът взе големи части от Украйна, Белорусия, Молдова, Литва, Естония и редица други области, и като черен облак се е събрал пред Ленинград и заплашва нашата столица Москва”.

Но Сталин чувства, че трябва някак да успокои и окуражи своите настръхнали от ужаса на германското вихрено настъпление слушатели, затова той заявява, че „германският лекомислен и безразсъден план трябва да се счита окончателно провален”, както и че „вследствие четиримесечната война вече пресъхват всички резерви на Германия, която сега е много по-отслабена, отколкото Съветският Съюз, чиито резерви едва сега се събират в пълен размер”.

По-нататък Сталин иска да се поясни и казва:

„Отивайки навътре в страната ни, германската армия се отдалечава, разбира се, от своите бази и е принудена да действа в една вражеска среда, сред враждебна атмосфера, в чужда страна, разрушена или разрушавана от нашите четници, които дезорганизират снабдяването и я заставят да се бие в своя тил, като затрудняват чрез това нейното положение. А нашата армия действа в своята родина, ползвайки се от непрекъснатата поддръжка на своя тил, който я обезпечава в снабдяването и с хора, боеприпаси и продоволствия. Ето защо нашата армия ще стане по-силна, отколкото немците предполагаха, а Германия ще се окаже по-слаба, отколкото можеше да се очаква.”

Обаче, въпреки това окуражаване, на което Сталин сам не вярва, въпреки окачествяването неуспехите на червената армия като „временни“, Сталин все пак не пропуска да отправи един справедлив и заслужен упрек:

„Отсъствието на втори фронт в Европа против герmano-фашистките войски е една от причините за временните неуспехи на червената армия. Работата е там, че в настоящия момент няма на Европейския континент нито един великобритански войник или войник от Северноамериканските Съединени Щати, който да се бори против германските войски... Но няма съмнение също така и в това, че появяването на един втори фронт на Европейския континент, а той безспорно трябва да се появи в най-скоро време, ще облекчи съществено нашата армия в ущърб на германската.“

Минавайки по-нататък към разглеждане на англо-американския вътрешен режим, наричан от германците „плутократически“, Сталин счита за коректно да похвали, че „в Англия и в Америка съществуват елементарни демократически свободи за работниците, които свободи са несравними с реакционната същност на Хитлеровия режим“.

Като споменава за коалицията между Съветския Съюз, Великобритания и Северноамериканските Щати, за конференцията в Москва с участие на представители на Великобритания — Бивърбрук — и на Съединените Щати — Хариман, Сталин се вдъхновява да каже, че „тази коалиция е реално дело“, защото англичаните дали материали, а американците заем от един милиард долара. Сега вече Съветският Съюз бил готов за „изстребителната война, която германските грабителни искат да водят и те ще я получат“.

Накрая Сталин счита, че моментът е подготвен психологически, за да заключи с едно заклинание:

„Сега нашата задача, задачата на народите на Съветския Съюз, задачата на съветските работници и на съветските бойци, задачата на нашата флота ще се състои в това да се изстребват всички немци, които се намират в територията на нашата страна като окупанти. Никакво жалене на германските окупанти, смърт за тях!“

Изминаха се обаче три месеца, месеци на една страшна, отдавна небивала така люта зима, но... от заклинанието на Сталин не пролича никакъв резултат. Никъде не се почувства „засилване“ на болшевишката войска, нито пък и се удаде да започне „изстребителна война“, тъй като „германските окупанти“ са и сега там, където бяха при преустановяване на действията си поради настъпването на зимата.

Отбранителният германски фронт остана непокътнат, въпреки надеждите, които англосаксонците и болшевиките възлагаха на зимата. Докараните от Сибир и Урал пресни болшевишки войски не отместиха, освен незначително тук-таме, предните германски линии, въпреки нестихващите им усилия и огромните жертви, дадени напразно през суровата зима.

„Генерал Зима“ не беше съюзник на болшевиките; но макар и да беше противник на германците, не успя да сломи тяхната устойчивост, както и безпримерното им пожертване, въпреки най-тежките условия.

Много болшевишки армии и дивизии бяха унищожени по време на зимната война. Те бяха хвърляни на явна смърт, без да се постигнат значителни резултати: хора погинаха, материали се изхабиха и погубиха, напълно безцелно, защото липсваше каквато и да било ръководна идея, каквато и да била постижима цел. Като че ли болшевишкото командване хвърляше тези свои части срещу германските укрепени позиции само от любов към воюването!...

Оповестените от германското главно командване

заловени пленници 56 806 души

и разрушени или взети

960 бойни коли,

1 789 оръдия,

над 8 000 разни други коли и

1 189 самолета

— и всичко това само за времето от 1 януари до 20 февруари на новата 1942 година — подсказват, че в масовите болшевишки нападения през тези седем зимни седмици са били унищожени не само няколко дивизии, а много армии от червената съветска войска. Болшевиките не можеха да постигнат така силно желаните от болшевишкото командване и от англосаксонците голям стратегически пробив.

Германският фронт и сега върви по същата линия, която беше установена от германското главно командване на 8 декември 1941 г., при преустановяване на действията, а именно (от юг, от брега на Азовско море, към север):

— **източно от Таганрог, Харков, Орел, Курск, Вязма и продължава към Валдайските височини до Илменското езеро и от там следва източно от Вологда и като пресича железопътната линия Москва-Петербург, поддържа обръча около Петербург и стига до езерото Ладога.**

Значи — германските войски са на местата, до които стигнаха с победи и от които ще се понесат към нови победи, щом Водачът заповяда. Промяна на фронта няма.

Променило се е, променило и значително влошило положението на враговете. Следните факти, станали известни на света в края на февруари 1942 г., са най-доброто доказателство:

21 февруари. Болшевишките станции променят тона на съобщенията и пропагандните си предавания; същото се забелязва и в болшевишките вестници. Няма вече хвалби и закани, както преди.

Радио Куйбишев заявява: „Ние не искаме да сме завоеватели, ние се стараем само да се защитаваме.“

Радио Харбовск съобщава: „Положението на съветската войска на източния фронт, въпреки всичките ѝ героични усилия да изгласка противника от земята на нашето любимо отечество, продължава да бъде тежко. Германците са струпали на фронта нови огромни добре въоръжени маси и цели армии от бойни коли, които изправят пред нови изпитания нашата войска, която се сражава без почивка и без отдых през цялата зима, при най-тежки условия. Специалният военен дописник на вестник „Красная звезда“ ни предупреждава днес да бъдем на щрек и да не подценяваме нито за момент германската армия. Според него, германската войска била почти непокътната и сега дори помногбройна и по-въоръжена от по-рано. Вестник „Правда“ също пише днес, че приготовленията на Германия и на съюзниците ѝ, с оглед на голямата пролетна офанзива, трябвало да бъдат считани като почти привършени. Всичко това трябва да ни кара да бъдем постоянно бдителни и готови за всички жертви, които всеки момент могат да бъдат поискани от нас.“

23 февруари. По случай двадесет и четири годишнината от основаването на червената армия, Сталин е издал заповед до армията в качеството му председател на държавния съвет на отбраната на Съветския Съюз, в която заповед изтъква действията на червената армия и добавя: „Илюзия е да се мисли, че германските войски са бити. Те не са бити и пред нас стои още една тежка борба.“

(Сталин е сега много по-близо до реалността, щом от „реалното дело“, както той окачествяваше коалицията между болшевики, плутократи и юдомасони, не остана нищо друго по-реално от „подвизите“ на червената армия, за която Чърчил изказва възхищение и признателност, тъй като чувства и съзнава, че не разполага с други войски, които да могат и толкова!)

24 февруари. „Тринадесетото“ преустройство на английския кабинет от началото на войната до сега, предприето от британския министър-председател Чърчил, свидетелства за общата безпомощност и обърканост. Това е само опит да се позакрепи положението чрез един, макар и привиден поврат на ляво.

Двудневните дебати в английския парламент показаха становището на опозицията, изразена недвусмислено, че Великобритания ще загуби войната, ако не успее да си възвърне пълното господство над моретата и ако съветската войска бъде сломена.

26 февруари. Новоназначеният министър в кабинета Чърчил, сър Стафорд Крипс, се мъчи да защити правителството, върху чиито плещи е стоварен небивало тежък товар, непознат досега за никое друго британско правителство и успокоява, че правителството възнамерявало да премахне... кучешките надбягвания, но само, ако се разбере, че това удоволствие възпира народа да влага парите си за изграждането на военната индустрия.

(По-голям товар, наистина, никое британско правителство не е изнасяло, но и по-голям цинизъм, когато други са пращани да мрат за английски интереси, историята не познава!)

27 февруари. Съветският посланик във Вашингтон, Литвинов, отпрати позив до англосаксонците и до техните съюзници, с който иска помощ от тях, максимална помощ, за да може да се устои срещу подготвяната от германците пролетна офанзива.

Литвинов признава:

„Германските армии могат да бъдат победени само чрез едновременни офанзивни на два или дори повече фронта. Не е достатъчно само да има добре снабдени големи армии някъде на запад, които да не участват в бойни действия по време на решителното сражение на Изток. След като завърши това сражение, ще бъде може би твърде късно за западните армии да искат осъществяване на целта си.“

(Чудно — къде Литвинов вижда „големи армии някъде на запад“, които стоят в бездействие, когато на изток се води решително сражение!)

И Литвинов заключава:

„Ако ние не получим през пролетта необходимата материална помощ, Германия ще бъде господарка на всички богатства, които тя ще завладее, и тогава съюзниците ще имат много малки изгледи да се спасят от поражението.“

Тези „малки изгледи“ са абсолютно никаква възможност да се обърне колелото, та интернационализмът и демокрацията, тези станали вече неделими понятия, да излязат победители от борбата. В това ни уверяват думите на Хитлер:

„Коего е повалено, не ще се възправи никога! Затова ние сме тук!“

ПОСЛЕДНИТЕ СЪБИТИЯ – НАЧАЛОТО НА КРАЯ

След втората година от войната резултатите от Хитлеровите победи започнаха да проличават и вън от бойните поля.

Първото политическо събитие от световно значение беше обявяването от страна на Япония война на Северноамериканските Щати. Това известие постави на 7 декември 1941 г. в изненада не само външния свят, но дори и пряко заинтересованите държави от противния лагер.

Докато Япония през есента 1941 г. при водените с Щатите преговори даваше вид, че е склонна към отстъпки за разрешаване на спорните въпроси, японската войска и флота бързаха да довършат последните си приготовления за незабавно влизане в бойни действия и светкавично унищожаване на владичеството на Великобритания и Северноамериканските Щати в далечния изток.

Моментът беше избран най-сполучливо от Япония — тя влезе във война, когато Германия държи заангажирани усилията и вниманието не само на Съветска Русия и Англия, но дори и на Америка, макар че с последната още се поддържаха дипломатически отношения.

Първите мълниеносни удари на японците по море и по множеството владени от англосаксонците брегове и острови положиха началото на нанизата победи, които следват неспирно вече четвърти месец.

Както трябваше да се очаква, Германия и Италия, верни на тристранния пакт от 27 ноември 1940 г., не се забавиха да се присъединят към решението на Япония и да обявят също война на Северноамериканските Щати.

Това стана на 11 декември 1941 г. чрез сключената този ден в Берлин спогодба за военен съюз между Германия, Италия и Япония. Същия ден Хитлер и Мусолини оповестиха на света тази спогодба с отделни речи, в които изтъкнаха отговорността за „втората световна война“ на председателя Франклин Рузвелт.

Новосключеният военен съюз утвърди решението на Германия, Италия и Япония да **водят задружно наложената им от Съединените Щати в Америка и от Англия война до нейния победоносен завършек**, след който сътрудничеството им ще продължи за установяване на нов справедлив ред в духа на тристранния пакт.

Така „нямащите“ потвърдиха желанието си да живеят и да не оставят да им бъде отнето малкото, което имат за преживяването си, от онези, които имат всичко.

Сега вече лукавата политика на Рузвелт постигна желаната от него война, втора световна война, която и този път..., въпреки че на страната на коалицията против тристранния пакт воюва и Болшевишка Русия, ще се иска да бъде представена като „война за защита на демокрациите“.

Сдружаването на демократи, евреи и масони — най-подлото съзаклятие, което човечеството познава — не е един случаен факт.

Че демокрацията се намираше в криза е политическа действителност, главно поради обстоятелството, че **философските и морални принципи, върху които тя трябваше да се опира, не представляват вече ни най-малка реална ценност, така, както демокрацията не е вече в състояние да предприеме тези политически социални и стопански преобразования, които днешният свят очаква.**

Днес човечеството търси достойния, а не случайния човек!

И затова много прав е Хитлер, който казва: „Докато се отрича, че всички хора от народа могат да управляват или установяват управлението на един чифлик или на една фабрика, от име на демокрацията се твърди тържествено, че те всички са способни да управляват държавата или да избират управлението и.“

Демокрацията проигра най-хубавите си принципи — вместо участие на народа в управлението, **широките народни маси станаха играчка в ръцете на заинтересовани групи;** вместо народен парламент, който да стои над всички, **съдбините на народа пое аморфната и неотговорна група, наречена партия;** вместо свобода, равенство и братство, **закрепи се една плутократическа властваща класа, която постига всичко с пари и насочва целия социален живот съобразно своите интереси.**

Мажоритарният принцип беше обезценен, тъй като демокрацията допусна заменянето на **качеството от количеството,** което не е вече само **множество от гласове,** а в Америка може да бъде и **множество от пари.** Така че парите започнаха да представляват идеологията на демокрацията! . . .

„**Силата на числото**“ породил корупцията и унищожил възможността да се създаде **духовен елит,** без какъвто всяка система на управление е осъдена на загниване. А понеже **множество на парите** не създава елит, псевдо-демократическото управление ще трябва да отстъпи пред **новото, което идва.**

Демокрацията се показва некадърна овреме да възприеме новото, защото не разбира новите идеи, към които човечеството се стреми. Реформите в политическия и социален живот, за които се бори човешкият дух, искат силен

„водач“, който да ги прокара чрез революция на душата, чрез революционизиране на разбиранията. Само по-голямата социална справедливост ще може да поддържа занаят народностната общност в единение, което обезпечава държавната стойност и сила.

Америка се намира сега във войната в помощ на Англия, за да бъде спасена една система, която е изживяла времето си и си отива безвъзвратно. Обаче отговорните водачи си затварят очите и не искат да прозрат, че наставка нова епоха, епоха с върховна повеля за един друг световен ред.

„Дори и античните републики с челичено⁸ здраво държавническо чувство във време на нужда са прибегвали до диктатурата“, казва Хитлер. „Когато животът на народа виси на косъм, не помагат нито народни представителства, нито парламенти — тогава помагат **само великани!**“

Но тези великани не могат да бъдат от средата на интернационалната клика, която никъде не е у дома си, защото никъде няма отечество, а трябва да се въздигнат от здравите народни недра и да съдействат да се създаде система независими свободни национални държави.

Ето защо, с пълно основание може да се твърди, че борбата, която Хитлер води и ще изведе до победен край, е борба против чуждите за народите си болшевики, плутократи и юдомасони.

Неспокойство и несигурност бяха отличителните белези на световното устройство преди Хитлер. Правдата тогава беше слаба и само привидност цареше по света. Като разглежда това време на една отречена вече система, Хитлер казва:

„Марксистите теоретици, които застъпваха идеята „никога вече война“, създадоха най-големия инструмент на войната; а апостолите за „разбирателство между народите“ изпълниха света с неудържима омраза и най-долнопробно насъскване на народите един против друг.“

*

* *

Борбата е сега в пълния си разгар — наредиха се и последните, които можеше да се очаква, че ще се опълчат против правдата, против идеята за повече международна и за повече социална търпимост.

⁸ От челик – стомана – бел. ред.

Няма вече от къде да се появят нови врагове! Затова е започнало **началото на края**.

На 1 май 1923 г. Хитлер беше казал една мисъл, която много години по-късно беше исторически потвърдена:

„Когато народите загубят творческата си сила, стават интернационални.“

Руският народ беше загубил творческата си сила и затова попадна под разрухата на интернационализма. Англосаксонците, днешните приятели на болшевишките сатрапи, не са далеч от да загубят творческата си сила, а заедно с това и досегашното си първенстващо владичество.

Напразни са всичките уж общи, а в действителност напълно разединени усилия на плутократо-марксистката пасмина. Хитлер в миналото предрече като истински пророк събитията, но беше осмиван и никой не се вслуша в думите му. Той и днес пак предрича: **„Старият ред не ще се върне!“** и с това си твърдение закрепва вярата на воюващите за пълното проваляне на стария свят.

Гарант за победата е самият Хитлер и неговото движение, което е съставено от националисти по фанатично убеждение, а не от въжеиграчи като Чърчил-Рузвелт и компания.

Хитлер гледа на водената борба с очите на човек, проникнат от желанието да изпълни своя дълг. С пълно съзнаване, че над всяко човешко дело стои Божията промисъл, той се моли:

„Господи, не ни оставяй да бъдем колебливи и страхливи, не ни оставяй да забравим дълга, който сме поели!“

Тъкмо за днешното политическо и военно положение подхождат думите, казани от Хитлер още през лятото на 1922 г.:

„Всяка борба трябва да се извоюва до край. По-добре е тя да дойде по-рано, отколкото по-късно... Най-сигурен за изхода и ще бъде този, който от самото начало се е хвърлил в нея с най-голяма увереност в победата“.

Сегашната борба против рушителите на човешкото битие трябва да се изнесе до победния край. Щастие е, че тази борба дойде по-рано, преди враговете да са се подготвили изцяло за нея. Тя ще се завърши с победа за германския и съюзните нему народи, защото германците се хвърлиха в борбата с най-голяма увереност за победата. Хитлер беше успял да преобърне германския народ по

духа и повелението на поета-философ Фихте, който преди 140 години беше писал и учил:

„А да действаш си ти длъжен, като че ли от теб самия и от твоето участие зависи изходът на общото велико дело.“

След завършването на това велико дело Хитлер ще може да каже, че не напразно е протекъл неговият живот и че красив е бил той, защото е изминал в борба и вечен стремеж за постигането на един идеал.

Величието на делото ще остави на вечни времена светло и сияйно името

АДОЛФ ХИТЛЕР.